

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Pedagogická fakulta

Ústav pedagogiky a sociálních studií

Jarmila Ďurčková

VI. ročník – kombinované studium

Obor: pedagogika – správní činnost

**Rozšiřování a financování nadstandardních služeb pečovatelské služby
v Českém Těšíně**

Diplomová práce

Vedoucí práce: Mgr. Miroslav Dopita, Ph.D.

Olomouc 2010

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Souhlasím, aby moje práce byla uložena v knihovně Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a zpřístupněna ke studijním účelům.

V Olomouci dne 25. 6. 2010

.....
vlastnoruční podpis

Děkuji Mgr. Miroslavu Dopitovi, PhD. za odborné vedení diplomové práce, poskytnutí materiálů a velmi cenných rad.

Děkuji Ing. Bernardě Urbancové a Ing. Sylvii Kuzníkové za odborné vedení práce, poskytování rad a materiálových podkladů k práci. Zároveň děkuji za poskytnutí volného času, který jsem mohla využít k osobním konzultacím.

Obsah

Úvod.....	6
1 Sociální politika ČR.....	8
1.1 Související legislativní normy.....	9
1.2 Standardní a nadstandardní sociální péče.....	13
1.3 Standardy kvality sociálních služeb.....	15
1.4 Inspekce kvality sociálních služeb.....	31
1.5 Organizační a personální stránka.....	35
1.6 Financování sociálních služeb.....	37
2 Stávající situace seniorů v Českém Těšíně a její specifika.....	41
2.1 Cílová skupina – senioři.....	41
2.2 Demografická a socioekonomická data města Český Těšín.....	42
2.3 Současné poskytování sociálních služeb pro seniory na území města Český Těšín....	44
2.3.1 Státní a veřejná správa.....	44
2.3.2 Církevní organizace.....	47
2.3.3 Jiné nestátní organizace.....	53
3 Podrobnější analýza pečovatelské služby v Českém Těšíně.....	56
3.1 Historie.....	56
3.2 Organizační struktura.....	57
3.3 Přehled poskytovaných standardních služeb.....	59
3.4 Přehled poskytovaných nadstandardních služeb.....	60
3.5 Současný stav a průběh financování.....	62
3.5.1 Financování standardních služeb.....	62
3.5.2 Financování nadstandardních služeb.....	67
4 Výzkum.....	70
4.1 Stanovení hypotéz a cílů.....	70
4.2 Metodika práce.....	71
4.2.1 Popis zkoumaných souborů.....	71
4.2.2 Průběh výzkumu.....	71
4.2.3 Výsledky výzkumu a jejich zhodnocení.....	71
4.3 Návrh financování a realizace nejčastěji vybíraných nadstandardních služeb.....	81
4.4 Rozbor a zhodnocení stanovených hypotéz.....	84
Závěr.....	86
Resumé.....	87

Resume.....	88
Seznamzkratk.....	89
Seznam literatury.....	90
Seznam elektronických odkazů.....	93
Seznam grafů.....	96
Seznam tabulek.....	97
Seznam příloh.....	99

Úvod

Sociální pečovatelství patří, zejména v souvislosti se společenskými a demografickými změnami v posledních dvaceti letech, k nejdiskutovanějším problematikám sociální politiky státu. Jako rozpočtově snad nejdůležitější rezort je zdrojem relevantních politických témat a nejdynamičtěji tak ovlivňuje vnitropolitickou situaci. Specifická oblast státní sociální politiky jakým jsou terénní sociální služby musí tak pružně reagovat na měnící se ekonomickou a demografickou situaci země.

Již čtvrtý rok pracuji v sociálních službách, příspěvkové organizaci Český Těšín. První rok jako řidič-pečovatel a nyní jako koordinátorka pečovatelské služby. Práci chci upozornit na to, že většina pozornosti v našem státě se upírá na pobytové služby. Dále je nedostatečná kontrola nad využíváním příspěvků na péči. Velký přínos vidím v České asociaci pečovatelských služeb, která na tyto problémy často upozorňuje a snaží se je řešit.

Cílem práce je verifikovat tezi o možném rozšíření nadstandardních sociálních služeb na území města Český Těšín konkrétně v Sociálních službách, příspěvkové organizaci s přihlédnutím k finančním zdrojům. Diplomovou práci rozděluji na teoretickou a praktickou část, kde v teoretické části pojednávám zejména, vedle právního rámce problematiky o stávající situaci na poli sociální péče. Kromě teoretických zdrojů se opírám také o poznatky vycházející z mé praxe pracovníka v sociálních službách. Dále jsem se pokusila podat bližší definici nadstandardních služeb a nastínit jejich dalšího rozvoje v úzkém sepejetí s nalézáním odpovídajících finančních zdrojů.

Jádrem praktického oddílu je vlastní dotazníkový výzkum s jeho následným vyhodnocením a komentářem. V závěru se snažím o logické zpracování výstupu zakončené konstatováním o obhajitelnosti mé výchozí teze.

Hlavním pramenem mi byl především zákon č. 108/2006 Sb. „O sociálních službách“, kterého předmětem úpravy je přesně cituji:

(1) *Tento zákon upravuje podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci (dále jen „osoba“) prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči, podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v oblasti sociálních služeb, inspekci poskytování sociálních služeb a předpoklady pro výkon činnosti v sociálních službách.*

(2) *Tento zákon dále upravuje předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka, pokud vykonává činnost v sociálních službách nebo podle zvláštních právních předpisů při pomoci v hmotné nouzi, v sociálně-právní ochraně dětí, ve školách a školských zařízeních,*

ve zdravotnických zařízeních, ve věznicích, v zařízeních pro zajištění cizinců a v azylových zařízeních.

Pečovatelská služba se ve vzpomínaném zákoně opírá v rámci své činnosti o §40 kde je uvedeno co tato služba obnáší. Přesně cituji:

Pečovatelská služba je terénní nebo ambulantní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, a rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba poskytuje ve vymezeném čase v domácnosti osob a v zařízeních sociálních služeb vyjmenované úkony.

Úkony dále ze zákona nevypisuji, protože je budu dále ve své práci blíže specifikovat.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1. Sociální politika ČR

Dle slovníku sociální práce lze tento pojem charakterizovat jako: „*Soustavné a cílevědomé úsilí jednotlivých sociálních subjektů o změnu nebo o udržení a fungování sociálního systému.*“¹

Státní sociální politika patří tradičně k stěžejním politickým tématům standardních demokracií. Nejinak je tomu i v ČR, kde právě pro sociální oblast bývá zřejmá rozsáhlost rozpočtových kapitol. Samotné principy sociální politiky pak nezřídka také slouží jako významné politikum, které může zásadně určovat vnitřní i mezinárodně politickou situaci státu, (jak o tom např. svědčily již od 90. let vyhraněné diskuse na české politické scéně o Evropské sociální chartě a potažmo i v nedávné době o Lisabonské smlouvě). Sociální politika státu v podmínkách běžné parlamentní demokracie se tak jeví víceméně jako výslednice interakcí různých politických sil na pozadí socioekonomické reality mající svou vlastní specifickou dynamiku.

Po přelomovém roce 1989, kdy se v kontextu revolučních změn útočilo na samou podstatu sociální role státu, dochází na konci dekády k zásadní změně vládnoucí garnitury. Sociální aspekty levicové vlády, pojímané z principu odlišněji, mohly realističtěji reagovat jak na nové demografické trendy, tak i na postupující proces integrace ČR do evropských struktur. Opětovná výměna politického zřízení v roce 2006, s odkazem na nepříznivý vývoj rozpočtových schodků, umocněný nastupující hospodářskou krizí, nastavila jiné socioekonomické priority státu a přispěla k racionalizačním reformám. Vyjádřením určitého politického konsenzu je tak i zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, který tvoří legislativní rámec problematiky, o níž je v této práci pojednáváno. V souvislosti s voláním po decentralizaci státní správy byly i v této oblasti přeneseny pravomoci státu i na menší administrativně správní celky, nejen tedy na kraje, ale i na města či obce.

Díky společenským změnám po r. 1989 se může stát v sociální oblasti opírat i o spolupráci s organizacemi a institucemi nevládního charakteru, jako např. církve a jejich charitativní aktivity.²

¹ MATOUŠEK, O. *Slovník sociální práce*. Praha: PORTÁL, 2003

² PETRÁŠEK, J. *Sociální politika*. Praha: UJAK. 2007

1.1 Související legislativní normy

Právní úprava služeb sociální péče do roku 2006 vycházela ze zákonů přijatých na sklonku osmdesátých let minulého století. Tehdejší systém byl pojat tak, že v podstatě klient čekal na to, co mu bude poskytnuto, nebyl motivován k tomu, aby se rozhodoval a vyvíjel vlastní aktivitu. Sociální péče nebyla individualizována, ale poskytována určitým skupinám stejně. Legislativně zajišťovaly rámec poskytování sociálních služeb tyto právní normy:

- zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů,
- zákon č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška MPSV č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška MPSV č. 82/1993 Sb., o úhradách za pobyt v zařízeních sociální péče, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška MPSV č. 83/1993 Sb., o stravování v zařízeních sociální péče, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška MPSV č. 310/1993 Sb., o úhradě za poskytování sociální péče ve zdravotnických zařízeních.

V té době bylo na sociální politiku, a tím i oblast sociálních služeb, nahlíženo podstatně odlišným způsobem, a to především v oblasti svobody rozhodování jedinců a demokratických principů fungování veřejné správy. Novelizacemi nemohla být právní úprava zásadním způsobem změněna, šlo jen o určité dílčí úpravy. Praktické poskytování sociálních služeb bylo do určité míry zmodernizováno i bez potřebné opory v právních předpisech, ale další kroky bez změny právní úpravy nebyly možné.

Jak vyplynulo z praxe, tehdejší právní úprava dostatečně nepokrývala spektrum vztahů, a to především v následujících oblastech:

- Jedinec, který se ocital v nepříznivé sociální situaci, byl považován spíše za objekt působení systému a nikoliv za aktivního činitele, jehož objektivizované potřeby a projev vůle jak situaci řešit, by měly být určující pro formu pomoci.

- Nebyl zajištěn jednotný systém objektivního hodnocení potřeb osob, ze kterého by bylo možné vycházet při vytváření nabídky služeb nebo jiných forem pomoci odpovídající potřebám.
- Osoby, které byly oslabeny v prosazování svých oprávněných zájmů, nebyly dostatečně chráněny před tím, aby jejich individuální zájmy nebyly poškozovány ať již nesprávným postupem orgánů veřejné správy, nebo neodborným poskytováním sociálních služeb.
- Nebyl vytvořen právní rámec rozvoje lidských zdrojů v oblasti poskytování sociálních služeb, a to především pro oblast sociální práce, jejíž úroveň (nejen v systému sociálních služeb) zásadním způsobem určuje funkčnost sociálních systémů.
- Nebyly uspokojivě, a to zejména v kontextu reformy veřejné správy, vyřešeny vzájemné vztahy a kompetence jednotlivých úrovní veřejné správy, které nesly odpovědnost za vytváření podmínek pro uspokojování potřeb osob. Nebyly také vyřešeny vztahy mezi veřejnou správou, poskytovateli sociálních služeb a osobami, které z důvodu nepříznivé sociální situace pomoc potřebují.
- Nebyl zajištěn jednotný rozsah práv a povinností pro poskytovatele sociálních služeb, což se projevovalo zejména v rozdílném náhledu na organizace zřizované orgány veřejné správy a organizace, které stojí mimo veřejnoprávní strukturu.
- Nebyly vytvořeny systémy dohledu nad kvalitou poskytovaných sociálních služeb.
- Nebyly vytvořeny podmínky k zavedení transparentní informační základny o síti sociálních služeb a činnostech, které nabízely.
- Z hlediska oblasti působení sociálních služeb nebyly vůbec upraveny druhy služeb, které se zaměřují na prevenci sociálního vyloučení osob nebo skupin osob.³

Změny politické, ekonomické, které nastaly po roce 1989 v naší společnosti, si vyžádaly zákonitě i změny v oblasti sociální. Dosavadní úprava systému sociální pomoci již neodpovídala novým podmínkám, a proto bylo nutno vytvořit nový systém sociální pomoci, který by odpovídal současnému stavu společnosti. Stále více se volalo po kompletní přestavbě sociální sítě. V rámci následujících legislativních změn došlo i k celkové přestavbě systému sociální pomoci různým skupinám obyvatel – jednak těm stávajícím, jednak nově vzniklým v důsledku změn společnosti. Vzhledem k tomu, že dosavadní právní úpravy neřešily jednotně všechny vzniklé sociální situace, bylo nutno vytvořit ucelenou právní normu, reagující na nové společenské podmínky. Práce na novém zákoně začaly již

³/ *Důvodová zpráva zákona 108/2006 Sb.,*

v roce 1994, přijat však byl teprve v roce 2006. Spolu se zákonem o životním a existenčním minimu

a zákonem o pomoci v hmotné nouzi přinesl změnu systému sociální péče. Změna koncepce je patrná již v úvodu zákona, kde se stanoví základní zásady:

- Každá osoba má nárok na bezplatné poskytnutí základního sociálního poradenství o možnostech řešení nepříznivé sociální situace nebo jejího předcházení.
- Rozsah a forma pomoci a podpory poskytnuté prostřednictvím sociálních služeb musí zachovávat lidskou důstojnost osob.
- Pomoc musí vycházet z individuálně určených potřeb osob, musí působit na osoby aktivně, podporovat rozvoj jejich samostatnosti, motivovat je k takovým činnostem, které nevedou k dlouhodobému setrvávání nebo prohlubování nepříznivé sociální situace, a posilovat jejich sociální začleňování.
- Sociální služby musí být poskytovány v zájmu osob a v náležitě kvalitě takovými způsoby, aby bylo vždy důsledně zajištěno dodržování lidských práv a základních svobod osob.

Hlavním cílem nové právní úpravy bylo vytvoření podmínek pro uspokojování oprávněných potřeb osob, které jsou oslabeny v jejich prosazování. Návrh vycházel z obecného principu solidarity ve společnosti a současně podporoval princip rovných příležitostí pro všechny členy společnosti a zároveň šlo o snahu podporovat proces sociálního začleňování a sociální soudržnost společnosti.

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, byl schválen Parlamentem republiky dne 14. 3. 2006, právní účinnosti nabyl dne 1. 1. 2007.⁴ Postupně byl novelizován několika dalšími předpisy:

- zákon č. 29/2007 Sb.
- zákon č. 213/2007 Sb.
- zákon č. 261/2007 Sb.
- zákon č. 124/2008 Sb.
- zákon č. 129/2008 Sb.
- zákon č. 274/2008 Sb.

⁴/ Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, § 122

- zákon č. 479/2008 Sb.
- zákon č. 108/2009 Sb.
- zákon č. 206/2009 Sb.
- zákon č. 223/2009 Sb.
- zákon č. 227/2009 Sb.
- zákon č. 362/2009 Sb.⁵

Zásadní změnou proti minulému stavu, před platností zákona o sociálních službách, je registrační povinnost pro poskytovatele sociálních služeb, která je jednak podmínkou pro poskytování sociálních služeb, jednak jedním z předpokladů pro čerpání finančních prostředků z veřejného rozpočtu. Zavedení registru poskytovatelů sociálních služeb je základním předpokladem k získání přehledu o rozsahu a charakteru sítě sociálních služeb. Údaje z registru poskytovatelů umožnily vytvoření veřejného informačního systému, který slouží k lepší orientaci v systému sociálních služeb.

Poskytovatelé sociálních služeb mají bez ohledu na jejich právní formu stejná práva a povinnosti. Reaguje se tak na dlouhodobě neřešené nerovné postavení poskytovatelů sociálních služeb, kteří nejsou zřizováni orgány veřejné správy.

Na tento zákon, dle § 119 odst. 2, přímo navazuje vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 15.11.2006, která provádí některá ustanovení zákona o sociálních službách. Tato vyhláška upravuje především následující části zákona:

- způsob hodnocení úkonů péče o vlastní osobu a úkonů soběstačnosti pro účely stanovení stupně závislosti,
- rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb a maximální výše úhrad za poskytování některých sociálních služeb,
- zdravotní stavy vylučující poskytování pobytových sociálních služeb,
- kvalifikační kurz pro pracovníky v sociálních službách,
- hodnocení plnění standardů kvality sociálních služeb,
- zvláštní oprávnění zaměstnance obce a zaměstnance kraje.⁶

⁵ Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění k 1.1.2010

1.2 Standardní a nadstandardní sociální péče

Standardní sociální péče

Standardní neboli základní sociální péče je taková, která je dána zákonem a je u ní přesně určena částka za kterou může být provedena. Sociální služby zahrnují sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence.

Mezi *služby sociální péče* patří: osobní asistence, pečovatelská služba, tísňová péče, průvodcovské a předčitatelské služby, podpora samostatného bydlení, odlehčovací služby, centra denních služeb, denní stacionáře, týdenní stacionáře, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, chráněné bydlení, sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče.

Mezi *služby sociální prevence* patří: raná péče, telefonická krizová pomoc, tlumočnické služby, azylové domy, domy na půl cesty, kontaktní centra, krizová pomoc, intervenční centra, nízkoprahová intervenční centra, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, noclehárny, služby následné péče, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, sociálně terapeutické dílny, terapeutické komunity, terénní programy a sociální rehabilitace.⁷

Zákonem jsou rovněž dány tři druhy forem poskytování služeb. První formou jsou pobytové služby, což znamená, že jsou poskytovány s ubytováním v různých sociálních zařízeních. Druhou formou jsou ambulantní služby, za kterými klient dochází sám, nebo je doprovázen nebo dopravován. Třetí formou jsou terénní služby, které jsou poskytovány v přirozeném sociálním prostředí klienta, což značí přímo v jeho domácnosti.

Konkrétně vyjmenuji základní činnosti při poskytování sociálních služeb dle Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, § 35:

- pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu
- pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu
- poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy
- poskytnutí ubytování, popřípadě přenocování
- pomoc při zajištění chodu domácnosti
- výchovně vzdělávací a aktivizační činnosti

⁶ vyhláška č. 505/2006 Sb.

⁷ zákon č. 108/2006 Sb.,

- sociální poradenství
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
- sociálně terapeutické činnosti
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí
- telefonická krizová pomoc
- nácvik dovedností pro zvládání péče o vlastní osobu, soběstačnosti a dalších činností vedoucích k sociálnímu začlenění
- podpora vytváření a zdokonalování základních pracovních návyků a dovedností

Rozsah úkonů poskytovaných v rámci základních činností u jednotlivých druhů sociálních služeb stanoví prováděcí právní předpis. Každý druh sociální služby má přesně vymezeny činnosti, které musí vždy, když má klient zájem, zajistit. Tyto činnosti určuje v zákoně

o sociálních službách § 37, 39 - 52 a § 54 - 70.

Nadstandardní sociální péče

Jedná se o fakultativní činnosti, které nespádají do rámce činností základních, jsou tedy poskytovány nad jejich rámec. Jejich rozsah je vždy popsán ve smlouvě mezi poskytovatelem a uživatelem. Úhrada za tyto úkony může být stanovena v plné výši nákladů na tyto služby.⁸ Tyto služby obvykle doplňují nebo rozvíjejí již poskytované služby. Zároveň pro poskytovatele mohou být zdrojem financí a přínosem pro klienty, kteří tak získávají služby za mnohem výhodnějších podmínek, než je poskytuje komerční sféra.

O konkrétních podobách jednotlivých služeb se budu dále zmiňovat v dalších kapitolách na příkladu naší organizace.

⁸ zákon č. 108/2006 Sb., § 77

1.3 Standardy kvality sociálních služeb

Standardy kvality sociálních služeb doporučené MPSV od roku 2002 se staly právním předpisem závazným od 1. 1. 2007. Znění kritérií Standardů je obsahem přílohy č. 2 vyhlášky MPSV č. 505/2006 Sb., prováděcího předpisu k zákonu č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění. V následujícím textu jsou tyto standardy podrobně vyjmenovány

a doplněny o stručný přehled jejich zpracování v naší organizaci:

Standard č. 1. - cíle a způsoby poskytování sociálních služeb⁹

Kritérium	Zásadní
a) Poskytovatel má písemně definováno a zveřejněno poslání, cíle a zásady poskytované sociální služby a okruh osob, kterým je určena, a to v souladu se zákonem stanovenými základními zásadami poskytování sociálních služeb, druhem sociální služby a individuálně určenými potřebami osob, kterým je sociální služba poskytována	ano
b) Poskytovatel vytváří podmínky, aby osoby, kterým poskytuje sociální službu, mohly uplatňovat vlastní vůli při řešení své nepříznivé sociální situace	ano
c) Poskytovatel má písemně zpracovány pracovní postupy zaručující řádný průběh poskytování sociální služby a podle nich postupuje	ano
d) Poskytovatel vytváří a uplatňuje vnitřní pravidla pro ochranu osob před předsudky a negativním hodnocením, ke kterému by mohlo dojít v důsledku poskytování sociální služby. Podle tohoto poslání, cílů a zásad poskytovatel postupuje.	ne

Smyslem naší práce je udržení klienta v jeho přirozeném domácím prostředí a umožnění klientovi žít i nadále životní styl, na který byl doposud zvyklý. Jedná se o pomoc a podporu v uspokojování pouze těch základních potřeb klienta v jeho domácnosti, které momentálně není schopen realizovat sám. Proto cílem poslání sociální práce je nestavět klienta do pasivní pozice, nebrat mu chuť do života. Zároveň však dbát na to, aby nedocházelo k nadužívání ostatních, zejména komplexních, sociálních služeb, které klient aktuálně

⁹ Příloha č. 2 k vyhlášce č. 505/2006 Sb.

nepotřebuje. Proto organizace podporuje a rozvíjí sebeobslužné schopnosti klienta, čímž mu umožňuje zůstat i nadále plnohodnotným členem společnosti.

Základním posláním organizace je poskytovat svoje služby občanům na území města Český Těšín se záměrem zachovat co nejvyšší kvalitu a důstojnost života klientů, kteří v důsledku stáří nebo zdravotního postižení či omezení o tyto služby požádají. Tím, že poskytujeme služby klientům v jejich domácnostech, napomáháme jim takto co nejdéle setrvat v přirozeném a známém prostředí, protože tak to oni chtějí a je to tedy jejich svobodná volba. Máme za to, že poskytnutou péčí přispíváme k zachování důstojnosti života seniorů, úcty k jejich stáří i nezávislosti, kterou si s naší podporou snaží zachovat.

Cílem poskytovaných služeb je zajistit klientům život srovnatelný s vrstevníky v přirozeném sociálním prostředí, podpořit klienty, aby svůj život prožívali v psychické i fyzické pohodě a naplňovali, byť jen po krůčcích, svoje osobní cíle a hlavně, aby si sami zvolili, co chtějí, v čem potřebují naši podporu.

Pro poskytování kvalitní sociální služby je nezbytné dodržovat určité základní zásady jak ze strany zaměstnanců, tak ze strany zaměstnavatele. Proto se všichni zaměstnanci organizace při své každodenní práci řídí zásadami, které jsou m.j. obsaženy i v Etickém kodexu¹⁰ zaměstnanců organizace. (viz. příloha č. 7).

Služby organizace poskytuje převážně seniorům či osobám zdravotně postiženým, kteří se v důsledku věku či zdravotního stavu ocitli v situaci, kdy nejsou schopni vlastními silami se postarat o svoji osobu či domácnost. Přes nepříznivou situaci nechtějí opustit svou domácnost a zároveň nechtějí být závislí ve všem na cizí pomoci. Služba se poskytuje ve vymezeném čase v domácnostech osob v Domě s pečovatelskou službou na ul. Kysucká 8, 10 a v ostatních domácnostech v Českém Těšíně a v přilehlé aglomeraci. Služby jsou poskytovány rovněž rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby.

Standard č. 2 - ochrana práv osob

Kritérium	Zásadní
a) Poskytovatel má písemně zpracována vnitřní pravidla pro předcházení situacím, v nichž by v souvislosti s poskytováním sociální služby mohlo dojít k porušení základních lidských práv a svobod osob, a pro postup, pokud k porušení těchto práv osob dojde; podle těchto pravidel poskytovatel postupuje	ano
b) Poskytovatel má písemně zpracována vnitřní pravidla, ve kterých vymezuje	ano

¹⁰ Sociální služby Český Těšín příspěvková organizace. URL: <<http://www.sostesin.cz/index.php/ke-staeni.html>> [cit. 2010-01-26].

situace, kdy by mohlo dojít ke střetu jeho zájmů se zájmy osob, kterým poskytuje sociální službu, včetně pravidel pro řešení těchto situací; podle těchto pravidel poskytovatel postupuje	
c) Poskytovatel má písemně zpracována vnitřní pravidla pro přijímání darů; podle těchto pravidel poskytovatel postupuje	ne

Naše služby jsou zajišťovány jako služby terénní, to znamená v domácnostech klientů. Pracovníci při své práci dbají na respektování základních lidských práv klientů, zejména na ochranu osobní svobody, soukromí, osobních údajů, ochranu před všemi formami zneužívání a šikany.

Zaměstnanci organizace:

- zajišťují poskytování služeb v souladu s platnými právními předpisy,
- se zavazují k mlčenlivosti o zdravotním stavu klienta, sociálních podmínkách a poměrech v rodině, a to i po ukončení pracovního poměru,
- řádně a pravdivě evidují provedené úkony u klienta, zaznamenávají změnu rozsahu služeb formou písemného dodatku ke smlouvě,
- při platbě za služby v hotovosti vydávají klientovi doklad o zaplacení,
- písemně informují klienta o změnách týkajících se plateb za poskytované služby,
- pravidelně plánují a hodnotí práci klienta,
- vytváří vhodné podmínky pro vyjádření stížností či připomínek ze strany klienta,
- dbají na svůj profesní rozvoj,
- respektují základní lidská práva klientů a vytváří prostředí omezující porušení těchto práv,
- mohou v případě problematického chování klienta (např. agrese pod vlivem alkoholu apod.), které vede k ohrožení bezpečnosti pracovníků, ke snížení jejich důstojnosti nebo k vytváření nepřátelského, ponižujícího nebo zneklidňujícího prostředí, dle uvážení situace a po nahlášení nadřízenému opustit domácnost klienta. Dále je situace řešena nadřízeným pracovníkem, o mimořádné události je proveden zápis do spisu klienta a opakované nevhodné chování může vést k vypovězení smlouvy.

Standard č. 3 - jednání se zájemcem o sociální službu

Kritérium	Zásadní
a) Poskytovatel má písemně zpracována vnitřní pravidla, podle kterých informuje zájemce o sociální službu srozumitelným způsobem o možnostech a podmínkách poskytování sociální služby; podle těchto pravidel poskytovatel postupuje	ano
b) Poskytovatel projednává se zájemcem o sociální službu jeho požadavky, očekávání a osobní cíle, které by vzhledem k jeho možnostem a schopnostem bylo možné realizovat prostřednictvím sociální služby	ano
c) Poskytovatel má písemně zpracována vnitřní pravidla pro postup při odmítnutí zájemce o sociální službu z důvodů stanovených zákonem; podle těchto pravidel poskytovatel postupuje	ne

Informace o poskytovaných službách jsou veřejnosti přístupné. Každý občan má možnost získat základní informace v několika úrovních:

- prostřednictvím informačního letáku (byl distribuován na MěÚ, do ordinací, veřejně přístupných míst),
- na internetových stránkách organizace (www.sostesin.cz),
- poskytnuté při osobním jednání s pracovníkem organizace, či sociálního odboru městského úřadu,
- základní informace o poskytování služeb organizací jsou rovněž k dispozici všem praktickým lékařům v Českém Těšíně a okolí.

Pravidla pro jednání se zájemcem:

Zájemce nás může kontaktovat:

- osobně nebo prostřednictvím ošetřujícího či jiného odborného lékaře
- prostřednictvím Městského úřadu v Českém Těšíně
- prostřednictvím rodiny
- prostřednictvím jakékoliv osoby, která se domnívá, že by případný zájemce péči potřeboval,

a to *formou:*

- písemnou - na adresu Sociální služby Český Těšín, příspěvková organizace, Štefánikova 877/3, Český Těšín
- telefonickou - ředitelka 558 712 399, sociální pracovnice 558 712 686, koordinátorka PS a OA 558 741 971
- osobní návštěvou v kanceláři organizace
- elektronickou - urbancova@sostesin.cz, kuffova@sostesin.cz, durcekova@sostesin.cz.

Návštěva je zpravidla provedena v domácím prostředí zájemce, a tak je nenásilně zjištěn stav domácnosti, zájemce není nijak ovlivňován a k ničemu tlačěn. V klidu sociální pracovník zjistí zdravotní i duševní stav zájemce, vysvětlí, za jakých podmínek organizace poskytuje služby a jakou formou. Dále také připomene, kolik stojí a jak se hradí jednotlivé úkony. Rovněž upozorní, že poskytování služby je dotováno z rozpočtu města, a proto je důležité, aby nebyly služby zneužívané. To znamená, aby nebyly poskytovány někomu, kdo si službu je schopen zajistit svými silami nebo má osobu blízkou, například spolu bydlí ve společné domácnosti a tato osoba je schopna službu zajistit. To je jeden z důvodů, kdy organizace odmítne poskytnout službu zájemci.

Standard č. 4 - smlouva o poskytování sociální služby

Kritérium	Zásadní
a) Poskytovatel má písemně zpracována vnitřní pravidla pro uzavírání smlouvy o poskytování sociální služby s ohledem na druh poskytované sociální služby a okruh osob, kterým je určena; podle těchto pravidel poskytovatel postupuje	ano
b) Poskytovatel při uzavírání smlouvy o poskytování sociální služby postupuje tak, aby osoba rozuměla obsahu a účelu smlouvy	ne
c) Poskytovatel sjednává s osobou rozsah a průběh poskytování sociální služby s ohledem na osobní cíl závislý na možnostech, schopnostech a přání osoby	ne

Kriteria pro uzavření smlouvy:

- Organizace uzavírá se zájemcem/klientem smlouvu vždy v písemné podobě, a to ve dvou stejnopisech, přičemž jeden výtisk smlouvy náleží klientovi a jeden výtisk organizaci,
- Smlouvu uzavírá ředitel organizace.

- Podklady pro uzavření smlouvy zpracovává sociální pracovnice, která jedná se zájemcem o službu. Přípravenou a ředitelem podepsanou smlouvu předává žadateli, seznámí klienta s jejím obsahem. Pokud žadatel souhlasí s obsahem smlouvy, podepíše ji.
- V případě, že je zájemce zbaven způsobilosti k právním úkonům, uzavírá a podepisuje smlouvu jeho zákonný zástupce (opatrovník).
- V případě, že zájemce udělil fyzické osobě plnou moc (např. pro zastupování při uzavírání smluv a jejich podepisování), uzavírá a podepisuje za něj smlouvu jím určená osoba (zmocněnec).
- Zájemce, který není schopen sám jednat a nemá zákonného zástupce, zastupuje ve smyslu odst. 6 § 91 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, při uzavírání smlouvy obecní úřad obce s rozšířenou působností.
- Smlouva je platná pouze s podpisem ředitele organizace či jeho zástupce a musí být opatřena razítkem. Smlouvu svým podpisem na straně druhé stvrzuje zájemce/klient služby.
- Poskytovatel může vypovědět smlouvu pouze za podmínek stanovených ve smlouvě. Klientům jsou ovšem dostupné informace o náhradních službách.
- Písemně uzavřenou smlouvu je možno průběžně aktualizovat a měnit z podnětu kterékoliv strany, vždy však písemně a na základě dohody mezi klientem a organizací, a to číslovaným písemným dodatkem.
- V písemné podobě jsou evidovány smlouvy v osobním spisu klienta u sociální pracovnice, a to včetně dodatků. Archivovány jsou i smlouvy s klienty, kteří již služeb organizace nevyužívají.
- Smlouvy jsou evidovány v písemné a elektronické podobě u sociální pracovnice. V elektronické podobě je využíván seznam smluv, který je vždy aktuální a je možné ihned zjistit, komu jsou služby v danou chvíli poskytovány, s kým a kdy byla smlouva uzavřena, popř. zda byl uzavřen dodatek ke smlouvě. V písemné podobě jsou evidovány kompletní smlouvy, včetně dodatků, se všemi klienti.

Standard č. 5 - individuální plánování průběhu sociální služby

Kritérium	Zásadní
a) Poskytovatel má písemně zpracována vnitřní pravidla podle druhu a poslání sociální služby, kterými se řídí plánování a způsob přehodnocování procesu poskytování služby; podle těchto pravidel poskytovatel postupuje	ano
b) Poskytovatel plánuje společně s osobou průběh poskytování sociální služby s ohledem na osobní cíle a možnosti osoby	ano
c) Poskytovatel společně s osobou průběžně hodnotí, zda jsou naplňovány její osobní cíle	ano
d) Poskytovatel má pro postup podle písmene b) a c) pro každou osobu určeného zaměstnance	ano
e) Poskytovatel vytváří a uplatňuje systém získávání a předávání potřebných informací mezi zaměstnanci o průběhu poskytování sociální služby jednotlivým osobám	ne

Prvotním úkonem před vytvořením individuálního plánu je sociální šetření a záznam z tohoto šetření. Poté je sestaven osobní profil klienta. Z něj je vytvořen za aktivní spoluúčasti klienta individuální plán. Osobní profil klienta sociální služby sestavuje sociální pracovník za případné součinnosti pečovatelky (asistentky). Jde o soupis aktivit člověka, pro kterého se plán sestavuje. Smyslem je hlouběji porozumět preferencím klienta, jeho volbám, tomu, co má rád. Profily se vytváří v oblastech domov, práce, škola, rodina a partnerství, volný čas, odpočinek.

Nenásilnou formou pracovníce vede rozhovor s klientem, zjistí informace o:

- zdravotním stavu
- pohyblivosti a schopnosti obstarat si svoji osobu i domácnost
- stavu domácnosti
- schopnosti komunikovat
- schopnosti zajistit osobní hygienu
- obstarat nákupy
- uvařit jídlo a podobně.

Rozhovor je veden s citem a empatií. Při rozhovoru nespěchá, zajímá se o to, co je pro klienta v životě důležité, jak tráví volný čas, má-li přátele, rodinu, děti. Zajímá se, kdo je ošetřujícím lékařem, jaký je kontakt na jeho nejbližší, jak často je s nimi ve spojení. Co ještě v životě očekává a jak by si přál další život vést. Pokud má nějaké osobní cíle, byť jen vyjít před svůj dům, či se projít po ulici, zajímá ji to a přemýšlí o tom, jakým způsobem může pomoci, aby cíl došel naplnění. Má stále na zřeteli, že základním cílem klienta je zachovat si nezávislost a zodpovědnost všude tam, kde je to možné.¹¹

Takto naplánovaná služba, která klientovi vyhovuje, je následně uváděna ve smlouvě o poskytnutí služby, kterou podepíše klient i poskytovatel. Naplánovaná služba je výsledkem volby klienta.

Standard č. 6 - dokumentace o poskytování sociální služby

Kritérium	Zásadní
a) Poskytovatel má písemně zpracována vnitřní pravidla pro zpracování, vedení a evidenci dokumentace o osobách, kterým je sociální služba poskytována, včetně pravidel pro nahlížení do dokumentace; podle těchto pravidel poskytovatel postupuje	ano
b) Poskytovatel vede anonymní evidenci jednotlivých osob v případech, kdy to vyžaduje charakter sociální služby nebo na žádost osoby	ne
c) Poskytovatel má stanovenou dobu pro uchování dokumentace o osobě po ukončení poskytování sociální služby	ne

Dokumentace je vedena sociální pracovníci organizace a klíčovými pracovníky. Před uzavřením smlouvy o poskytnutí služby je klient seznámen s údaji, jež budou o něm evidovány, a písemně potvrzuje svůj souhlas s evidencí a zpracováním těchto údajů. S veškerou dokumentací týkající se poskytování služby konkrétnímu klientovi se může tento klient kdykoliv seznámit. Dokumentace se zpracovává a je vedena v tištěné a elektronické podobě.

Obsahuje:

- jméno a příjmení
- datum narození

¹¹ APSQ. Odborné stanovisko. *Sociální služby*, 2009, ročník 11, číslo listopad 2009, s 22-23, ISSN 1803-7348.

- stav
- trvalý pobyt
- typ stravy (dieta apod.)
- zdravotní stav – posoudí pracovník z rozhovoru s klientem
- stupeň závislosti péče
- jméno ošetřujícího lékaře
- jaké kompenzační pomůcky užívá
- telefonní číslo klienta - pokud vlastní telefon
- telefon (nejčastěji mobil) na rodinné příslušníky, či jiný kontakt
- údaje o jeho schopnostech, pohybu, komunikaci
- individuální plán klienta
- záznamy ze sociálního šetření (žádost o zavedení pečovatelské služby, žádost o změnu smlouvy, žádost o ukončení smlouvy)
- denní záznamy – slouží jako doklad vykazující skutečné poskytování péče, na jejich základě se provádí vyúčtování za služby,
- smlouva o poskytování služby a její dodatky
- veškerá korespondence s klientem
- souhlas s poskytnutím klíčů
- vyrovnání závazků
- další dokumenty vztahující se ke službě.

Po ukončení péče je klíčový pracovník povinen vrátit veškeré kopie dokumentů, které měl u sebe pro potřeby výkonu služby. Tyto dokumenty jsou následně rovněž uloženy ve spise

a ten je uložen v archívu organizace. Po uplynutí 5 let podléhá spis se všemi náležitostmi skartaci. Lhůta se počítá od 1. dne následujícího roku. Denní záznamy slouží jako doklad vykazující skutečné poskytování péče, na jejich základě provádí ekonom-účetní organizace vyúčtování za služby. Denní záznamy jsou archivovány po dobu 5 let, poté jsou skartovány.

Standard č. 7 - stížnosti na kvalitu nebo způsob poskytování sociální služby

Kritérium	Zásadní
a) Poskytovatel má písemně zpracována vnitřní pravidla pro podávání a vyřizování stížností osob na kvalitu nebo způsob poskytování sociální služby, a to ve formě	ano

srozumitelné osobám; podle těchto pravidel poskytovatel postupuje	
b) Poskytovatel informuje osoby o možnosti podat stížnost, jakou formou stížnost podat, na koho je možno se obracet, kdo bude stížnost vyřizovat a jakým způsobem a o možnosti zvolit si zástupce pro podání a vyřizování stížnosti; s těmito postupy jsou rovněž prokazatelně seznámeni zaměstnanci poskytovatele	ano
c) Poskytovatel stížnosti eviduje a vyřizuje je písemně v přiměřené lhůtě	ne
d) Poskytovatel informuje osoby o možnosti obrátit se v případě nespokojenosti s vyřízením stížnosti na nadřízený orgán poskytovatele nebo na instituci sledující dodržování lidských práv s podnětem na prošetření postupu při vyřizování stížnosti	ne

Klienti naší organizace nebo jejich zákonní zástupci, objednatelé a osoby blízké mají právo podat náměty a stížnosti v případě, když nesouhlasí s průběhem, kvalitou poskytovaných služeb, přístupem zaměstnanců apod., aniž by tím byli jakýmkoliv způsobem ohroženi nebi znevýhodněni. V organizaci se vážně zaobíráme i běžnými podněty či stížnostmi klienta k poskytované službě, protože může významným způsobem přispět ke zkvalitnění poskytovaných služeb. Snažíme se vcítit do situace klienta a vidět tak stížnost z jeho pohledu. Je dán dostatek prostoru stěžovateli k vyjádření jeho názoru. Je povinnost se vyjádřit ke každé stížnosti.

Klienti organizace si mohou stěžovat na kvalitu, způsob poskytování služby, postup a chování zaměstnanců i na další okolnosti související se službami, aniž by tím byli jakýmkoliv způsobem ohroženi. Stížnost může být podána ústně (osobně i telefonicky), písemně, elektronicky, poštou nebo vhozením do schránky v budově organizace.

Ústně podané stížnosti se v jednoduchých případech vyřizují ihned při jejich podání. V případě, že ústně podanou stížnost nelze vyřídit ihned při podání, sepíše se o jejím podání záznam, který se po přečtení předloží stěžovateli k podpisu. Stížnost lze podat buď osobně, nebo telefonicky v kanceláři ředitelky nebo koordinátorky PS, OA.

Písemně podanou stížnost lze doručit osobně nebo prostřednictvím pošty. V případě, že stěžovatel podá stížnost osobně, vyhotoví se kopie jím podané stížnosti. Na kopii stížnosti se uvede datum jejího přijetí a podpis odpovědného pracovníka, který danou stížnost přijal. Potvrzená kopie stížnosti se předá zpět stěžovateli.

Každá stížnost má přiděleno číslo jednací, např. 1/2008/st.

Standard č. 8 - návaznost poskytované sociální služby na další dostupné zdroje

Kritérium	Zásadní
a) Poskytovatel nenahrazuje běžně dostupné veřejné služby a vytváří příležitosti, aby osoba mohla takové služby využívat	ano
b) Poskytovatel zprostředkovává osobě služby jiných fyzických a právnických osob podle jejích individuálně určených potřeb	ne
c) Poskytovatel podporuje osoby v kontaktech a vztazích s přirozeným sociálním prostředím; v případě konfliktu osoby v těchto vztazích poskytovatel zachovává neutrální postoj	ne

Pokud je to v zájmu uživatele (opět vycházíme z osobních cílů) aktivně vyhledáváme další veřejné služby, které by uživateli zkvalitnily život a pomohly mu i nadále udržet si nezávislost na sociálních službách. Seznam veřejných služeb je aktualizován vždy k 1. lednu následujícího roku. Za aktualizaci odpovídá sociální pracovnice, která rovněž zodpovídá za vyvěšení aktuálních seznamů do společných prostor DPS a v kanceláři pečovatelek, asistentek.

Standard č. 9 - personální a organizační zajištění sociální služby

Kritérium	Zásadní
a) Poskytovatel má písemně stanovenou strukturu a počet pracovních míst, pracovní profily, kvalifikační požadavky a osobnostní předpoklady zaměstnanců uvedených v § 115 zákona o sociálních službách; organizační struktura a počty zaměstnanců jsou přiměřené druhu poskytované sociální služby, její kapacitě a počtu a potřebám osob, kterým je poskytována	ano
b) Poskytovatel má písemně zpracovány vnitřní organizační strukturu, ve které jsou stanovena oprávnění a povinnosti jednotlivých zaměstnanců; kritérium není zásadní	ne
c) Poskytovatel má písemně zpracována vnitřní pravidla pro přijímání a zaškolování nových zaměstnanců a fyzických osob, které nejsou v pracovním právním vztahu s poskytovatelem; podle těchto pravidel poskytovatel postupuje	ne
d) Poskytovatel, pro kterého vykonávají činnost fyzické osoby, které nejsou s poskytovatelem v pracovním právním vztahu, má písemně zpracována vnitřní	ne

pravidla pro působení těchto osob při poskytování sociální služby; podle těchto pravidel poskytovatel postupuje	
---	--

Plnění kritérií uvedených v písmenech a) až d) se nehodnotí u poskytovatele, který je fyzickou osobou a nemá zaměstnance.

Personální zajištění sociální služby

Samotná péče je zajišťována celkem 11 pracovníky v sociálních službách, z toho 1 koordinátorkou PS, OA, 4 pečovatelkami, 3 řidiči-pečovatelé, 3 osobními asistentkami, které v rámci zajištění chodu organizace vykonávají rovněž funkci pečovatelky. Práce administrativní povahy vykonává dle své náplně práce sociální pracovníce, ekonom-účetní, částečně koordinátorka PS, OA a ředitelka organizace. Organizační záležitosti zajišťuje ředitelka organizace, eventuálně její zástupce.

Tato problematika je řešena vnitřními organizačními směrnici - Organizačním řádem a Pracovním řádem. V nich jsou uvedeny přesně podmínky a náplně činností.

Standard č. 10 - profesní rozvoj zaměstnanců

Kritérium	Zásadní
a) Poskytovatel má písemně zpracován postup pro pravidelné hodnocení zaměstnanců, který obsahuje zejména stanovení, vývoj a naplňování osobních profesních cílů a potřeby další odborné kvalifikace	ne
b) Poskytovatel má písemně zpracován program dalšího vzdělávání zaměstnanců; podle tohoto programu poskytovatel postupuje	ne
c) Poskytovatel má písemně zpracován systém výměny informací mezi zaměstnanci o poskytované sociální službě; podle tohoto systému poskytovatel postupuje	ne
d) Poskytovatel má písemně zpracován systém finančního a morálního oceňování zaměstnanců; podle tohoto systému poskytovatel postupuje, kritérium není zásadní	ne
e) Poskytovatel zajišťuje pro zaměstnance, kteří vykonávají přímou práci s osobami, kterým je poskytována sociální služba, podporu nezávislého kvalifikovaného odborníka	ne

Plnění kritérií uvedených v písmenech c) a d) se nehodnotí u poskytovatele, který je fyzickou osobou a nemá zaměstnance; kritéria uvedená v písmenech a) a b) se na tohoto poskytovatele vztahují přiměřeně.

Organizace dbá na vzdělávání pracovníků, náklady na vzdělávání tvoří samostatnou položku rozpočtu organizace. Je uplatňován systém dalšího vzdělávání pracovníků, zejména těch, kteří se věnují přímé práci s klienty a odvíjí se zejména od zjištěných potřeb klientů, změn a trendů v oblasti sociálních služeb.

Pro zpřehlednění profesionálního rozvoje pracovníků je v organizaci zaveden přehled účastí na vzdělávání (účast na školeních, konferencích, seminářích, kurzech). Organizace má předplaceny odborné časopisy z oblasti sociální péče, které jsou k dispozici všem zaměstnancům.

Standard č. 11 - místní a časová dostupnost poskytované sociální služby

Kritérium	Zásadní
Poskytovatel určuje místo a dobu poskytování sociální služby podle druhu sociální služby, okruhu osob, kterým je poskytována, a podle jejich potřeb	ne

Pečovatelská služba je poskytovaná prostřednictvím pečovatelek pro zajištění úkonů v pracovní dny ve stanovené pracovní době, tj. od 6,30 do 15.00 hodin, pro zajištění rozvozu obědů v pracovní dny a ve dnech pracovního klidu od 10.00 do 14.00 hodin. Organizace na území města poskytuje služby ve výše uvedeném čase podle uzavřené smlouvy s klientem, kde si klient sám rozhodl, jaké služby chce, aby mu byly poskytovány. Nejčastěji se jedná o nákupy, pochůzky, pomoc při podávání jídla, pomoc při osobní hygieně, praní a žehlení prádla, úklid domácnosti a hlavně dovoz oběda. Čas rozvozu oběda je daný vývažovnou, tj. základní školou Pod Zvonek, Český Těšín v pracovních dnech a Domovem pro seniory Český Těšín ve dnech pracovního klidu. Pečovatelky připraví evidenci, třídí jídlonosiče dle druhu stravy, pracují u porcování, po zkompletování jídlonosiče tyto připravují podle trasy rozvozu do automobilu. Jakmile jsou jídlonosiče takto připraveny, jsou v co nejkratší době rozvezeny. Jinak jsou služby poskytovány podle potřeb klientů a možnosti pečovatelek. Provoz pečovatelské služby odpovídá vnitřním pravidlům poskytovatele.

Osobní asistence je poskytována v pracovních dnech i ve dnech pracovního klidu na základě dohody s klientem.

Standard č. 12 - informovanost o poskytované sociální službě

Kritérium	Zásadní
Poskytovatel má zpracován soubor informací o poskytované sociální službě, a to ve formě srozumitelné okruhu osob, kterým je služba určena	ne

Základní informace o poskytovaných službách sdělujeme následujícími způsoby:

1. poskytováním informací zájemcům přímo na pracovišti organizace – Český Těšín, Štefánikova 877/3,
2. prostřednictvím internetových stránek organizace - www.sostesin.cz,
3. pomocí informačních letáků, které lze získat přímo v organizaci, na městském úřadě a rovněž v ordinacích lékařů, v prostorách zdravotnických, poradenských zařízení, v neposlední řadě v sídlech jiných poskytovatelů sociálních či jiných služeb v rámci města,
4. zveřejněním informací v informačním materiálu *Průvodce sociálními službami Města Český Těšín 2008*, který poskytuje v rámci komunitního plánování všem zájemcům informace o dostupné nabídce sociálních služeb v regionu Českého Těšína,
5. zveřejněním v adresáři poskytovatelů sociálních služeb MPSV,
6. zveřejněním ve Zlatých stránkách,
7. **zveřejněním v seznamu organizací.**

O kulturních akcích a aktivitách organizace informujeme širokou veřejnost v místním periodiku, tzv. Těšínských listech, které vycházejí jednou za 2 měsíce a jsou běžně dostupné široké veřejnosti a rovněž na www stránkách organizace v sekci AKTUALITY.

Standard č. 13 - prostředí a podmínky

Kritérium	Zásadní
a) Poskytovatel zajišťuje materiální, technické a hygienické podmínky přiměřené druhu poskytované sociální služby a její kapacitě, okruhu osob a individuálně určeným potřebám osob	ne
b) Poskytovatel poskytuje pobytové nebo ambulantní sociální služby v takovém prostředí, které je důstojné a odpovídá okruhu osob a jejich individuálně určeným	ne

Plnění kritéria uvedeného v písmenu b) se nehodnotí u poskytovatele, který neposkytuje sociální služby v zařízení sociálních služeb.

Naše organizace poskytuje své služby klientům v jejich domácnostech, to znamená v terénu, tudíž nezajišťuje pobytové ani ambulantní služby, a tím nezajišťuje prostředí ani podmínky ve vnitřních prostorech. Uvědomujeme si, že našim klientům v Domě s pečovatelskou službou neposkytujeme chvilkové útočiště, nýbrž domov, a podle toho se řídíme a snažíme se nastavit vyhovující prostředí, podmínky a vybavení, které splňují přání a potřeby obyvatel DPS. Ne všechna přání a představy obyvatel DPS mohou být však realizována, neboť nejsme správci objektu, kterým je Město Český Těšín. Mnohé záležitosti tím nejsou v kompetenci naší organizace, ale musí projít schvalovacím procesem s příslušnými pracovišti městského úřadu a musí být v souladu s právními předpisy a zásadami hospodaření.¹²

Obyvatelé DPS mohou využívat prostory, které definujeme jako prostory společné a soukromé.

Společné prostory

- knihovna
- tělocvična
- klubovny (Kysucká 8 a 10)
- duchovní místnost (tzv. modlitebna)
- chodby
- kolovna
- prádelna
- sušárny.

Soukromý prostor je prostor, který je užíván obyvatelem jako soukromou osobou, tzn. jeho byt v DPS, na který má klient řádnou smlouvu. Každý soukromý prostor vyjadřuje individualitu obyvatele, kdy pokoje mají obyvatelé vybaveny vlastním nábytkem a doplňky.

¹² KRUTILOVÁ, D. Prostředí a podmínky poskytovaných sociálních služeb. *Sociální služby*, 2009, ročník 11, číslo září 2009, s 16-17, ISSN 1803-7348.

Standard č.14 -nouzové a havarijní situace

Kritérium	Zásadní
a) Poskytovatel má písemně definovány nouzové a havarijní situace, které mohou nastat v souvislosti s poskytováním sociální služby, a postup při jejich řešení	ne
b) Poskytovatel prokazatelně seznámí zaměstnance a osoby, kterým poskytuje sociální službu, s postupem při nouzových a havarijních situacích a vytváří podmínky, aby zaměstnanci a osoby byli schopni stanovené postupy použít	ne
c) Poskytovatel vede dokumentaci o průběhu a řešení nouzových a havarijních situací	ne

Plnění kritéria uvedeného v písmenu b) se nehodnotí u poskytovatele, který je fyzickou osobou a nemá zaměstnance.

Pracovnice organizace přicházejí do domácnosti klientů, aby jim poskytly pomoc a podporu při péči o svou osobu nebo domácnost tak, aby jejich život byl kvalitnější. Tyto situace ale mohou být ohroženy nenadálými událostmi, které můžeme označit jako havarijní, či nouzové. Jsou to situace, které se sice mohou stát jen zřídka, ale je potřeba dělat všechno proto, aby, když k nim dojde, byly řešeny správně a rychle. Je třeba si pojmenovat možné krizové situace a hledat, jakým způsobem bychom je řešili, co musíme udělat. Nedají se předem všechny určit, ale také se jím nedá úplně zabránit, pouze se dá na některé připravit a tím úspěšněji je pak řešit.

Proto také při sociálním šetření, kdy s klientem hledáme a plánujeme poskytování sociální služby, požadujeme nejdostupnější a nejrychlejší kontakt na někoho blízkého nebo na osobu, která má důvěru klienta a která je schopna a ochotna se o klienta postarat, pokud by došlo k nenadálým událostem, např. v případě úmrtí.

Pro řešení naléhavých situací v Domě s pečovatelskou službou jsou na informačních tabulích uvedena důležitá telefonní čísla pro zajištění okamžité pomoci. Informace jsou dle aktuálnosti měněny.

Standard č. 15 - zvyšování kvality sociální služby

Kritérium	Zásadní
a) Poskytovatel průběžně kontroluje a hodnotí, zda je způsob poskytování sociální služby v souladu s definovaným posláním, cíly a zásadami sociální služby a	ne

osobními cíly jednotlivých osob	
b) Poskytovatel má písemně zpracována vnitřní pravidla pro zjišťování spokojenosti osob se způsobem poskytování sociální služby; podle těchto pravidel poskytovatel postupuje	ne
c) Poskytovatel zapojuje do hodnocení poskytované sociální služby také zaměstnance a další zainteresované fyzické a právnické osoby	ne
d) Poskytovatel využívá stížností na kvalitu nebo způsob poskytování sociální služby jako podnět pro rozvoj a zvyšování kvality sociální služby ¹³	

Klíčoví pracovníci jsou v nejbližším kontaktu s klientem a mají povinnost přijímat jeho podněty a připomínky a předat je dále koordinátorce PS, OA, která s nimi dle povahy závažnosti naloží. Již při jednání se zájemcem o službu je mu vysvětleno, že v případě jakýchkoliv nejasností, připomínek či podnětů se může bez obav obrátit telefonicky, osobně či písemně na koordinátorku PS, OA či ředitele organizace.¹⁴

S klientem jednájí všichni pracovníci jako s partnerem, nikoliv z pozice moci a síly, a všichni si přejeme oboustrannou spokojenost. Podněty, připomínky, případně stížnosti jsou vnímány jako prostředek k zlepšení poskytovaných služeb.

Koordinátorka PS, OA 1x ročně (v rámci své kontrolní činnosti) navštíví uživatele v jeho domácnosti s cílem ověřit si kvalitu a efektivitu poskytovaných služeb, cíleně se při svém rozhovoru zaměřuje na spokojenost klienta se službami, s jednáním ostatních zaměstnanců organizace, dále zda nenastaly okolnosti, které by vedly ke změně smlouvy o poskytování služby.

Ke zvyšování profesionality pracovníků nutno přičíst i pomoc zvenčí pravidelnými setkáními se supervizorem, při kterých mají možnost rovněž rozebírat klady a zápory práce, vztahů mezi kolegy apod.¹⁵

1.4 Inspekce kvality sociálních služeb

Inspekcí kvality poskytování sociálních služeb se rozumí systematické ověřování a hodnocení postupů a metod užívaných při poskytování sociálních služeb

¹³ MPSV.CZ: *Standardy kvality sociálních služeb*. URL: <<http://www.mpsv.cz/cs/5963>> [cit. 2010-01-26].

¹⁴ ČÁMSKÝ, P., KROUTILOVÁ, D., SEMBDNER, J., SLADKÝ, P. *Manuál pro tvorbu a zavádění standardů kvality poskytovaných sociálních služeb*. Projekt spolufinancován evropským sociálním fondem, státním rozpočtem ČR a rozpočtem hlavního města Prahy. Vydavatel neuveden, Datum vydání neuvedeno, JPD 3- CZ.04.3.07/2.1.00.1/0003.

¹⁵ *Standardy kvality sociálních služeb – Sociální služby Český Těšín p.o.*

Postupy, metody a jejich výsledky jsou při inspekci srovnávány se standardy kvality sociálních služeb jako obecně uznávanými postupy a metodami při poskytování sociálních služeb s přihlédnutím k ekonomickým možnostem. Standardy kvality sociálních služeb stanoví ministerstvo za účasti zástupců poskytovatelů a uživatelů.

Inspekci poskytování sociálních služeb provádí u poskytovatelů sociálních služeb, kterým bylo vydáno rozhodnutí o registraci, příslušný krajský úřad a ministerstvo práce a sociálních věcí. Ministerstvo práce a sociálních věcí vykonává tuto kontrolu pouze u poskytovatelů, vůči nimž kraj vykonává funkci zřizovatele nebo zakladatele.¹⁶

Postup při provádění kontroly se řídí zákonem č. 552/1991 Sb., o státní kontrole. Inspekci provádí vždy inspekční tým, který má alespoň tři členy v případě pobytových sociálních služeb, nebo nejméně dva členy u ostatních poskytovatelů. Alespoň jeden člen týmu musí být zaměstnancem kraje, resp. ministerstva, pokud je kraj zřizovatelem nebo zakladatelem. Inspektor nesmí být v pracovněprávním ani obdobném vztahu k žádnému z poskytovatelů sociálních služeb v kraji, v němž vykonává inspekci.¹⁷ O výsledku inspekce se pořizuje inspekční správa.

Plnění standardů kvality se hodnotí systémem bodů. Obsah jednotlivých standardů kvality a bodové hodnocení stanoví prováděcí právní předpis.¹⁸ Bodové ohodnocení odráží stupeň splnění kritérií, přičemž se za každé kritérium započtou:

- 3 body – kritérium je splněno výborně
- 2 body – kritérium je splněno dobře
- 1 bod – kritérium je splněno částečně
- 0 bodů – kritérium není splněno

Poskytovatel sociálních služeb splňuje standardy kvality sociálních služeb výborně, pokud celkový počet bodů činí 90-100 % z maximálního celkového počtu bodů. Splňuje dobře, pokud celkový počet bodů činí 70-89 % z maximálního celkového počtu bodů. Splňuje částečně, pokud celkový počet bodů činí 50-69 % z maximálního celkového počtu bodů. V případě dosažení menšího počtu bodů nespĺňuje standardy kvality sociálních služeb. Kritéria hodnocení jsou obsažena v příloze č. 2 vyhlášky č. 505/2006 Sb.¹⁹

¹⁶ Zákon č. 108/2006 Sb., §97

¹⁷ Zákon č. 108/2006 Sb., §98 odst. 4

¹⁸ Zákon č. 108/2006 Sb., §99 odst. 2,3

¹⁹ Vyhláška 505/2006 Sb., § 38 odst. 1,2,3

Inspektoři, kteří sledují kvalitu poskytování sociálních služeb se řídí metodikou, kterou vydalo Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen MPSV) a má účinnost od 1. ledna 2009²⁰.

Metodika obsahuje doporučení MPSV jak postupovat při organizaci, plánování a realizaci inspekci pro:

1. krajské úřady (§ 97)
2. inspektory (§ 98 odst. 3)
3. poskytovatele sociálních služeb (§ 84)
4. poskytovatele sociálních služeb ve zdravotnických zařízeních ústavní péče (§ 52)
5. osoby (uživatelé), kterým jsou sociální služby poskytovány (§ 2)

Pro naši organizaci je důležitý bod č. 3 a 5.

Předmětem inspekce je:

- a) plnění podmínek
- b) plnění povinností poskytovatelů
- c) kvalita poskytovaných sociálních služeb

Inspekce mohou probíhat ve třech různých typech, a sice:

1/ inspekce typu A

Je to zpravidla první inspekce. Někdy může být prováděná na základě nějakého podnětu či stížnosti. Tento typ inspekce se musí pokaždé soustředit na kontrolu plnění registračních podmínek, plnění povinností a ověření kvality poskytovaných služeb dle standardů kvality.

2/ inspekce typu B

Je to opakovaná inspekce na základě zjištění určitých nedostatků při inspekci typu A nebo C.

3/ inspekce typu C

Tato inspekce je neplánovaná a zpravidla k ní dochází z důvodu, že byl na poskytovatele podán podnět či stížnost, protože nenaplnoval kvalitu poskytovaných sociálních služeb, nebo nedodržel registrační podmínky. Dále může být tento typ inspekci proveden i bez udání důvodu jenom jako nástroj prevence.

²⁰ Metodika MPSV k provádění inspekci poskytování sociálních služeb, říjen 2008

Inspekce se provádějí v místě poskytování sociální služby. Podstatou inspekce je kontrola, podpora odborné praxe, motivace poskytovatelů, předávání znalostí a uvádění praxe poskytovatelů do kontextu politiky sociálního začleňování. MPSV klade velký důraz na průběh inspekce a doporučuje, aby v inspekčních týmech byli zařazováni pouze specializovaní odborníci, kteří absolvovali vzdělávací program pro inspektory kvality sociálních služeb a byli zapsáni do Seznamu inspektorů kvality sociálních služeb MPSV (ten je uveřejněn na webových stránkách ministerstva). Samozřejmě podmínkou jsou i stanovená kritéria, jako jsou

- vzdělání,
- praxe,
- bezúhonnost,
- znalost standardů,
- souhlas zaměstnavatele na výkon inspektorské práce a jiné.

Inspektor musí mít dále i kompetence v oblastech jako je znalost

- legislativy,
- metodiky inspekce,
- zásad týmové spolupráce,
- způsobu hodnocení standardů kvality,

a rovněž by měl mít schopnost

- zvládat krizové situace,
- odborně růst
- organizovat,
- plánovat,
- rozhodovat se.

Krajské úřady sestavují dlouhodobé a krátkodobé inspekční plány. Dlouhodobý je sestaven na období 3 eventuálně 5 let a jsou v něm zahrnuty všechny typy inspekce. Krátkodobý plán je sestaven na období 6 měsíců. Délka trvání inspekce se přizpůsobuje druhu sociální služby a její kapacitě. V jednodenní inspekci provádí kontrolu tříčlenný tým. Jedná se o poskytovatele o malé kapacitě (do 20 uživatelů) a nízkém počtu zaměstnanců (1,5 zaměstnanec). Dvou a vícedenní inspekce v místě se provádí u poskytovatelů s více uživateli a větším počtem zaměstnanců. V tomto případě může být doporučen i větší počet inspektorů.

Nebudu se dále rozepisovat o přípravné fázi, postupu při provádění inspekce, fázi inspekce po skončení inspekce, ukončení inspekce a po inspekční fázi. V této části mé práce jsem chtěla poukázat na to, jak je důležitá kontrola činnosti a případně i následná kontrola při odstraňování chyb v poskytování sociálních služeb. Dále, že inspekce může být i motivací k rozšíření služeb, které mohou seniorům pomoci při začleňování se do sociálního prostředí

a co nejdříve setrvání ve svém přirozeném prostředí.

Inspektor sociálních služeb se zavazuje o zvyšování a rozvoj kvality sociálních služeb tak, aby tyto služby dodržovaly práva těch, kteří je užívají a účinně jim pomáhaly posilovat jejich nezávislost, naplňovat osobní přání, využívat běžných životních příležitostí a přispívaly k jejich sociálnímu začleňování.²¹

1.5 Organizační a personální stránka

Ministerstvo práce a sociálních věcí řídí a kontroluje výkon státní správy v oblasti sociálních služeb. Zpracovává střednědobý plán rozvoje sociálních služeb za účasti krajů, zástupců poskytovatelů sociálních služeb a zástupců příjemců těchto služeb. MPSV spolupracuje s ministerstvem vnitra při optimalizaci dostupnosti místních veřejných služeb.

Místně příslušný kraj zajišťuje sociální služby potřebným osobám, nebo skupinám osob, na svém území. Zajišťuje dostupnost informací o možnostech a způsobech poskytování sociálních služeb na svém území, spolupracuje s obcemi i dalšími kraji a s poskytovateli služeb při zprostředkování pomoci osobám, popř. zprostředkování kontaktu mezi poskytovatelem a osobou. Zpracovává střednědobý plán rozvoje sociálních služeb za účasti obcí na území kraje, zástupců poskytovatelů sociálních služeb a zástupců příjemců těchto služeb. Informuje obce o výsledcích zjištěných v procesu plánování. Provádí i kontrolní činnost poskytovatelů sociálních služeb. Koordinuje poskytování sociálních služeb osobám, jejichž práva a zájmy jsou ohroženy trestnou činností jiné osoby.

Obce s rozšířenou působností poskytuje sociální služby potřebným občanům na svém území, a to i lidem, kteří o pomoc nežádali, ale její neposkytnutí by ohrozilo jejich život nebo zdraví. Koordinuje poskytování sociálních služeb a poskytuje odborné poradenství.

Poskytovatelé sociálních služeb zajišťují samotné provádění sociálních služeb prostřednictvím svých sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách. Poskytovatelé sociálních služeb (bez ohledu, zda se jedná o služby zřízené obcemi,

²¹ Metodika MPSV k provádění inspekci poskytování sociálních služeb, říjen 2008

církevními nebo jinými subjekty) jsou oprávněni provádět svou činnost na základě registrace místně příslušným krajským úřadem. V případě, kdy zřizovatelem je MPSV, pak o registraci rozhoduje toto ministerstvo.²²

Důležitou součástí práce v sociální oblasti jsou samotní pracovníci a jejich vzdělanost. Jsou dva okruhy pracovníků. Prvním okruhem jsou pracovníci vykonávající odbornou činnost:

- *Sociální pracovníci* vykonávají sociální šetření, zabezpečují sociální agendu včetně řešení sociálně právních problémů, sociálně právní poradenství, analytickou, metodickou a koncepční činnost v sociální oblasti, sociální prevenci, depistážní činnost, poskytování krizové pomoci a sociální rehabilitace.
- *Pracovníci v sociálních službách* vykonávají buď přímo obslužnou péči u osob v ambulantních, nebo pobytových zařízeních (návuk jednoduchých denních činností, pomoc při osobní hygieně a oblékání, manipulace s přístroji, pomůckami, prádlem, udržování čistoty a osobní hygieny, podpora soběstačnosti, životní aktivizace), nebo jsou to pracovníci, vykonávající základní výchovnou nepedagogickou činnost, spočívající v prohlubování a upevňování základních hygienických a společenských návyků. Dále sem patří pracovníci vykonávající pečovatelskou činnost v domácnosti osoby (práce spojené s přímým stykem s osobami, s jejich fyzickými a psychickými obtížemi), pracovníci vykonávající sociální činnost pod dohledem sociálního pracovníka.
- *Zdravotničtí pracovníci.*
- *Pedagogičtí pracovníci.*
- *Manželští a rodinní poradci a další odborní pracovníci*, kteří přímo poskytují sociální služby.

Druhý okruh je tvořen pracovníky, kteří při poskytování sociálních služeb působí jako dobrovolníci za podmínek stanovených zákonem č.198/2002 Sb., o dobrovolnické službě.

U každé z výše uvedených skupin pracovníků je vyžadována odborná způsobilost, způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost a zdravotní způsobilost.²³ Obě skupiny se však liší požadovaným stupněm vzdělání. Zatímco u pracovníka v sociálních službách je požadováno pouze absolvování akreditovaného kvalifikačního kurzu, pak na sociální pracovníky jsou kladeny nároky mnohem vyšší.

²² Zákon č. 108/2006 Sb., §92 - 96

²³ Zákon č. 108/2006 Sb., § 109, §116

Sociální pracovník musí mít vyšší odborné vzdělání akreditované podle zákona č. 561/2006 Sb., nebo vysokoškolské vzdělání zaměřené na sociální oblast akreditované podle zákona č. 111/1998 Sb., nebo absolvování akreditovaného vzdělávacího kurzu v rozsahu nejméně 200 hodin a praxe při výkonu povolání pracovníka v sociálních službách v trvání minimálně 5 let, a to za podmínky ukončeného vysokoškolského vzdělání v oblasti studia, která nesouvisí se sociální oblasti. Poslední možnou skupinu sociálních pracovníků tvoří absolventi akreditovaného vzdělávacího kurzu v rozsahu nejméně 200 hodin a praxe při výkonu povolání pracovníka v sociálních službách v trvání minimálně 10 let, za podmínky ukončení středoškolského studia s maturitou v oboru sociálně právním. Toto studium musí být ukončeno před 31. 12. 1998.²⁴

U těchto dvou skupin pracovníků je zaměstnavatel povinen zajistit jejich další vzdělávání, a to v rozsahu alespoň 24 hodin za kalendářní rok. Vzdělávání musí probíhat v akreditovaných vzdělávacích programech. Dokladem o absolvování tohoto vzdělávání je osvědčení od zařízení, které toto vzdělávání pořádalo.²⁵

U zdravotnických a pedagogických pracovníků podmínky pro výkon činností stanoví následující právní normy:

- zákon č. 95/2004 Sb.,
- zákon č. 96/2004 Sb.,
- zákon č. 563/2004 Sb.,

U rodinných a manželských poradců je vyžadováno vysokoškolské vzdělání v oboru jednooborové psychologie, nebo ukončení magisterského humanitního studia současně s absolvováním postgraduálního výcviku v metodách manželského poradenství a psychoterapie (minimálně 400 hodin), nebo obdobného dlouhodobého psychoterapeutického výcviku akreditovaného ve zdravotnictví.

1.6 Financování sociálních služeb

Sociální služby jsou financovány v první řadě přímo jejich příjemci. Klienti, kteří využívají tyto služby, musí disponovat určitými finančními prostředky, kterými pokryjí náklady spojené s těmito službami. (viz. příloha č. 1 a 2). Pokud jejich zdravotní stav vyžaduje zvýšenou péči, pak je zabezpečena podpora z veřejných zdrojů – tzv. příspěvek na péči. Správce veřejného rozpočtu dbá na jejich efektivní a účelné využití.²⁶ Výše příspěvku

²⁴ Zákon č. 108/2006 Sb., §110 odst. 4

²⁵ Zákon č. 108/2006 Sb., §111

²⁶ *Správce veřejného rozpočtu*. URL: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/7759/priority_rozvoje_soc_sluzeb.pdf> [cit. 2010-01-28].

je stanovena zákonem č. 108/2006 Sb., a to v § 11. Tento příspěvek se dále dělí podle věku příjemce. Jednou skupinou jsou osoby ve věku do 18 let a tu druhou tvoří osoby starší 18 let.

Výše příspěvku pro příjemce do 18 let se liší dle stupně závislosti a je členěna následovně:

- I. stupeň (lehká závislost) 3 000,- Kč
- II. stupeň (středně těžká závislost) 5 000,- Kč
- III. stupeň (těžká závislost) 9 000,- Kč
- IV. stupeň (úplná závislost) 12 000,- Kč.

Příspěvek pro osoby starší 18 let je jiný, je rovněž rozdělen do čtyř skupin, avšak první tři stupně, jak je patrné z přehledu níže, jsou ohodnoceny nižší částkou. Výše měsíčního příspěvku se shoduje u všech klientů pouze u nevyššího stupně závislosti.

- I. stupeň (lehká závislost) 2 000,- Kč
- II. stupeň (středně těžká závislost) 4 000,- Kč
- III. stupeň (těžká závislost) 8 000,- Kč
- IV. stupeň (úplná závislost) 12 000,- Kč.²⁷

Výše příspěvku je přiznávána dle kritérií uvedených v první části vyhlášky č. 505/2006 Sb., která hodnotí schopnost osoby zvládat úkony péče o vlastní osobu a úkony soběstačnosti dle přílohy 1. výše uvedené vyhlášky, a to z hlediska dlouhodobosti, samostatnosti, spolehlivosti a opakované schopnosti rozpoznávat potřebnost úkonů, úkon fyzicky provádět obvyklým způsobem a kontrolovat správnost jeho provádění.²⁸

Příspěvek na péči je určen osobám závislým v různé míře na pomoci jiné fyzické osoby za účelem zajištění potřebné pomoci. Nárok na tento příspěvek, a to v jakékoliv výši, nemá osoba mladší jednoho roku. O přiznání tohoto příspěvku rozhoduje dle výše uvedeného zákona obecní úřad obce s rozšířenou působností.²⁹

Přestože klienti hradí jim poskytnuté služby jak vlastními zdroji, tak i (v případě nároku na příspěvek na péči) penězi z poskytnutého příspěvku, jsou tyto prostředky nedostatečné pro zajištění provozu organizací poskytujících sociální služby. V případě naší organizace, jejímž zřizovatelem je město Český Těšín, by provoz nebyl bez každoroční mnohamilionové dotace možný.

²⁷ Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Hlava II, §11

²⁸ KAŠPÁREK, Z. Pečovatelská služba v roce 2010. *Sociální služby*, 2010, ročník 12, číslo leden 2010, s 8-9, ISSN 1803-7348.

²⁹ KRÁLOVÁ, J., RÁŽOVÁ, E. *Sociální služby a příspěvek na péči 2007*. OLOMOUC: ANAG. 1. vyd.

Tento stav je dán opět zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a prováděcí vyhláškou č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách. Tyto právní normy jasně stanoví maximální výši úhrad za poskytované standardní sociální služby. Přesný soupis těchto služeb je dán vyhláškou v části druhé a vyjmenovává úkony, jež jsou považovány za standardní. Oblasti pomoci jsou včleněny do následujících služeb:

- základní sociální poradenství
- odborné sociální poradenství
- osobní asistence
- pečovatelská služba
- tísňová péče
- průvodcovské a předčitatelské služby
- podpora samostatného bydlení
- odlehčovací služby
- centra denních služeb
- denní stacionáře
- týdenní stacionáře
- domovy pro osoby se zdravotním postižením
- domovy pro seniory
- domovy se zvláštním režimem
- chráněné bydlení
- sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ustavní péče
- raná péče
- tlumočnické služby
- azylové domy
- domy na půl cesty
- krizová pomoc
- intervenční centra
- nízkoprahová denní centra
- nízkoprahová zařízení pro děti a mládež
- noclehárny
- služby následné péče
- sociálně-aktivizační služby pro rodiny s dětmi

- sociálně-aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
- sociálně terapeutické dílny
- terapeutické komunity
- terénní programy
- sociální rehabilitace³⁰

Výše maximálních úhrad, dána výše zmíněnou vyhláškou, je dle poznatků z praxe stanovena hluboko pod reálnou výši nákladů spojených s poskytováním služeb. Tento stav je pochopitelný, neboť v případě jejich stanovení v adekvátní výši k nákladům, by tyto služby byly pro drtivou většinu klientů zcela finančně nedostupné. Z tohoto důvodu je velice nutné zabezpečit financování těchto služeb i z jiných zdrojů. K těmto zdrojům patří:

- finance z rozpočtu státu,
- dotace z krajských rozpočtů,
- dotace obcí.

Konkrétní dotace se rozdělují mezi poskytovatele sociálních služeb, jejichž služby jsou v dané geografické oblasti potřebné. Poskytovatelé sociálních služeb, kteří souběžně poskytují i zdravotní péči (např. domovy pro seniory), využívají i plateb zdravotních pojišťoven, strukturálních fondů apod. Dalším neocenitelným zdrojem financí jsou sponzorské dary, sbírky nebo Evropský sociální fond.³¹

Vzhledem k rostoucímu počtu klientů a žadatelů o sociální služby, rostoucím nákladům a tlakem ze strany obcí na snižování rozpočtu, jsou poskytovatelé nuceni vyhledávat další zdroje financování. Dobrým zdrojem se jeví, alespoň v oblasti péče o seniory, zavádění a rozšiřování nadstandardních – fakultativních služeb. Maximální výše úhrad u těchto služeb není stanovena a stanoví si je samotný poskytovatel. Jedná se obvykle o služby, které doplňují a rozvíjejí základní nabídku služeb danou příslušnou vyhláškou č. 505/2006 Sb., a poskytované konkrétním poskytovatelem. Dle mého soudu a vlastní zkušenosti poroste v budoucnu tlak na poskytovatele, aby příjmy z fakultativních služeb tvořily podstatnější část rozpočtu. Naše organizace tyto služby již poskytuje od roku 2006. Přínos těchto fakultativních služeb vidím jak pro organizaci, tak pro klienta. Pro organizaci v tom, že jde

³⁰ Vyhláška č. 505/2006 Sb.,

³¹ Sociální péče-radost pomáhat. URL:

<http://www.socialnipece.praha.eu/jnp/cz/financovani_socialni_oblasti/dalsi_moznosti_financovani/index.html> [cit. 2010-01-28].

o určitý způsob, jak si vylepšit příjmovou stránku rozpočtu. Pro klienty pak v tom, že získávají přístup k určitým službám za finančně výhodnějších podmínek, než je poskytuje podnikatelská sféra. O jejich náplni a financování se budu podrobněji zmiňovat při podrobnější analýze pečovatelské služby v Českém Těšíně v další části mé práce.

2. Stávající situace seniorů v Českém Těšíně a její specifika

2.1 Cílová skupina - senioři

Podle Světové zdravotnické organizace (WHO) se období seniorů dělí podle věku na tři části, a to:

stárnoucí - (60 – 74 let),

starý - (75 – 89 let),

stařecký - (od 90 let).

Nemůžeme kategorizovat seniory jen podle kalendářního věku. Významný je rovněž je rozdíl mezi zdravotními stavy této věkové skupiny. Dalším důležitým ukazatelem je také psychický stav seniora. Období odchodu do důchodu není samozřejmým vyřazením ze společnosti. Člověk v tomhle období má pro své okolí nemalý význam. Nejenom předáváním zkušeností, ale i pomocí rodině (hlídání dětí a podobně). Je mnoho seniorů, kteří ještě pracují. Mnozí si přivydělávají při důchodu a někteří přesluhují.

Někteří senioři si užívají důchodového věku a konečně se naplno věnují svým koníčkům, rodině, cestují a podobně. Tito senioři mají zdravotní potíže přiměřené ke svému věku a tak jejich aktivita je velká. Jsou bohužel senioři, kteří jsou závislí na pomoci jiných fyzických osob.

Dle Dany Sýkorové se senioři opírají o tři pilíře:

1. optimismus, životní nadsled (odstup od problémů) a vůli překonávat těžkosti,
2. lidi, na které se lze spolehnout,
3. aktivitu.³²

Ve své práci se zaměřuji fakticky na třetí pilíř u všech seniorů a lidí využívajících služeb příspěvkové organizace. Je důležité u této skupiny obyvatel rozvíjet aktivitu a seznamovat ji s novými věcmi. Hlavně je důležité je motivovat, aby to také sami chtěli a nebyli tak izolováni od společnosti.

³² SÝKOROVÁ, D. *Autonomie očima seniorů*. In. SÝKOROVÁ, D., CHYTIL, O. (eds.). *Autonomie ve stáří Strategie jejího zachování*. Boskovice: František Šalé-ALBERT. 2004, s. 114.

Toto téma popisuje Stanislav Hubík.³³ „*multimedialita a teletopie produkují inovace, které mění autonomii rozumějících seniorů v izolaci nerozumějících či málo rozumějících*“. Autor tím vyjádřil naprosto přesně, že naše společnost chrlí rychlým tempem nové technické zařízení a hodně nových informací, které senioři nejsou schopni vstřebat. Je tedy na mladší generaci, aby jim tuto bariéru pomohla překonat.

„*Kvalitní péče o staré lidi vede k tomu, že větší počet starých lidí zůstává aktivních, žije ve svém domácím prostředí, nikoli však v izolaci, účastní se společenského života v komunitě.*“³⁴ Tato věková skupina obyvatel má být právoplatným článkem celé společnosti. „*Jedinec má schopnost řídit své kroky, je schopen se rozhodovat, má potenciál určovat své cíle i jich dosahovat.*“³⁵

2.2 Demografická a socioekonomická data města Český Těšín

Ke dni 31. 12. 2006 žilo v Českém Těšíně 25 780 obyvatel. Od prvního sčítání v českých zemích v roce 1869 došlo k největšímu nárůstu počtu obyvatelstva Českého Těšína v druhé polovině 19. století, kdy se populace města (na základě dnešního vymezení) mezi roky 1869 a 1900 téměř zdvojnásobila. K výraznému nárůstu populace (téměř o polovinu) došlo také v 70. a 80. letech 20. století. V 90. letech dochází k poklesu počtu obyvatel města a v současné době tento trend pokračuje s menší dynamikou. Mezi roky 1991 a 2006 poklesl počet obyvatel Českého Těšína o 1941 osob, což představuje úbytek o 7 %. Více než polovina tohoto úbytku byla zapříčiněna zmenšením rozlohy území Českého Těšína koncem roku 1997 v důsledku osamostatnění Chotěbuzi (s 1033 obyvateli v roce 2001).

Tab. 1: Vývoj počtu obyvatel Českého Těšína v absolutních číslech³⁶

1869	1921	1950	1991	2001	2006
5423	14559	17036	27721	26429	25780

Český Těšín představuje menší část souměstí, jehož počet obyvatel s polskou částí - Cieszynem dosahuje zhruba 64 000 obyvatel. Populační velikostí se tak vyrovná sousedním

³³ HUBÍK, S., *Zrychlující se změny a izolace seniorů*. In. SÝKOROVÁ, D., CHYTIL, O. (eds.). *Autonomie ve stáří Strategie jejího zachování*. Boskovice: František Šalé-ALBERT. 2004, s. 33.

³⁴ MATOUŠEK, M., KOLÁČKOVÁ, J., KODYMOVÁ, P. *Sociální práce v praxi*. Praha: PORTÁL. 2005.

³⁵ MATOUŠEK, O. a kol. *Metody a řízení sociální práce*. Praha: PORTÁL. 2003.

³⁶ *Lexikon obcí*, Praha: ČSU, 2007.

regionálním centrem - Karviné (63 045 obyvatel) a Frýdku Místku (59 416 obyvatel). Český Těšín, pod který spadala i obec Chotěbuz, měl v roce 2006 26 869 obyvatel, což představovalo 9,8% obyvatelstva okresu Karviná a 2,2 % obyvatelstva Moravskoslezského kraje.

Stručná sociodemografická analýza města Český Těšín

Počet a struktura obyvatel Českého Těšína je ovlivněna výstavbou panelových sídlišť, která sloužila k ubytování zaměstnanců těžkého průmyslu z okolních měst. Ti sem přišli za vidinou vysokých výdělků a snadného přidělení bytu z různých částí Československa mezi roky 1950- 1985. Tím došlo k narušení přirozených rodinných vazeb. Ve vyšším věku se u řady občanů města rovněž projevují zdravotní problémy způsobené jejich povoláním a životním prostředím regionu.

Český Těšín vykazuje historicky lepší demografické ukazatele než ostatní města republiky. Jiná situace je u průměrné doby dožití, která je nižší u mužů i žen v porovnání s ostatními městy republiky. Zhoršující se demografická struktura obyvatel se od roku 2001 projevovala mírnou převahou počtu zemřelých nad počtem narozených, přičemž výrazné sbližování těchto ukazatelů začalo již v roce 1991.

Věková s

truktura obyvatelstva

Při sčítání lidu, domů a bytů, které proběhlo k 1. 3. 2001, bylo v Českém Těšín evidováno 26 429 obyvatel, z toho věková skupina nad 60 let tvořila celkem 3 955 občanů, tj. 14,96 % (z toho muži 1 565, ženy 2390). V roce 2006 žilo v Českém Těšíně 14,7 % obyvatel ve věku do 14 let a 73,1 % obyvatel ve věku od 15 do 65 let. V porovnání s okresním a krajským průměrem (13,6 a 13,7 %) a Třincem (15,2 %) se jeví populace Českého Těšína s podílem seniorů (tj. starších 65 let) 12,2 % jako poměrně mladá.³⁷

³⁷ Komunitní plán sociálních služeb města Český Těšín. URL: <<http://www.tesin.cz/files/01654001.doc?nomn=1>> [cit. 2010-02-04].

Tab. 2. Demografický vývoj obyvatel města Český Těšín, dle pohlaví

Rok	počet obyvatel města k 31. 12. daného roku v absolutních číslech	počet obyvatel nad 60 let z toho muži – ženy v absolutních číslech	z celkového počtu obyvatel (v %)
2004	25 930	4 376 (1 743 - 2 603)	16,9
2005	26 421	4 341 (1 752 - 2 589)	16,4
2006	26 252	4 436 (1 798 – 2 638)	16,9
2007	26 060	4 580 (1 853 – 2 727)	17,6
2008	25 977	4 290 (1 905 – 2 797)	16,5
2009	25 894	4 926 (2 035 – 2 891)	19,0

2.3 Současné poskytování sociálních služeb pro seniory na území města Český Těšín

2.3.1 Státní a veřejná správa

Státní a veřejná správa města Český Těšín je zde zastoupena především sociálním odborem města a jím zřízenými příspěvkovými organizacemi. Jedná se o Domov pro seniory, příspěvková organizace a Sociální služby Český Těšín, příspěvková organizace.

Sociální odbor města Český Těšín

Sociální odbor města Český Těšín sídlí na ul. Štefánikova č. 18/25. Tato instituce se stará o poskytování sociálních služeb občanům města, o informovanost o možnostech v sociální oblasti, hájí sociální práva občanů města, umísťuje do zařízení, zprostředkovává služby sociální péče osobě umístěné do zdravotnického zařízení. Samozřejmě spolupracuje s okolními obcemi a městy a zároveň se také inspiruje jejich činností, stejně jako činností poskytovatelů sociálních služeb, působících mimo území města. Odbor se zabývá celou řadou činností souvisejících se životem a péčí o seniory a zdravotně postižené. K těmto činnostem patří např. vedení agendy občanů zbavených způsobilosti k právním úkonům a zvláštního příjemce sociálních dávek. Dále pak vydává potvrzení osobám se zvláštními sociálními potřebami pro operátory, vyřizuje příspěvek na péči, mimořádné výhody pro těžce zdravotně postižené občany, jednorázové příspěvky na opatření zvláštních pomůcek,

na úpravu bytu, na zakoupení, opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla, na provoz motorového vozidla, na individuální dopravu, na zvýšené životní náklady, na úhradu za užívání bezbariérového bytu, na úhradu za užívání garáže a příspěvky nevidomým občanům. Také zajišťuje pomoc finančními dávkami občanům, kteří se ocitli v hmotné nouzi, a to např. příspěvkem na živobytí, na bydlení a okamžitou pomoc. Odbor také pořádá ozdravné pobyty pro seniory města. Je však nutno podotknout, že sociální odbor je rovněž zastřešujícím orgánem pro výše uvedené poskytovatele sociálních služeb, jejichž zřizovatelem je město.

Domov pro seniory, příspěvková organizace

Právní postavení

Domov pro seniory je příspěvkovou organizací, zřízenou městem Český Těšín a provozován sociálním odborem města.

Poslání

Posláním Domova pro seniory Český Těšín, příspěvkové organizace je poskytování sociálních služeb seniorům dle jejich individuálních potřeb. Domov byl uveden do provozu dne 3. 3. 2003. Zajišťuje přiměřenou podporu a pomoc při běžných potřebách a činnostech uživatelů a zároveň pečuje o důstojné a spokojené prožití jejich podzimu života.

Principy poskytované služby

- *individuální přístup* – středem zájmu je uživatel a jeho potřeby,
- *komunikace* – uživatel je pro nás partnerem, se kterým diskutujeme o poskytované službě,
- **právo a důstojnost** – personál zařízení dodržuje lidská práva zapsaná v listině práv a svobod člověka, respektuje práva uživatelů,
- **spolupráce** – aktivně podporujeme naše uživatele ve spolupráci s jejich rodinnými příslušníky a známými, společenským prostředím, jinými institucemi a zároveň i ve spolupráci s personálem,
- **podpora** – v jednání na základě vlastního svobodného rozhodnutí.

Domov pro seniory je pobytové zařízení poskytující sociální služby celoročně a nepřetržitě. Kapacita zařízení je 72 míst.³⁸

Sociální služby Český Těšín, příspěvková organizace

Příspěvková organizace "Sociální služby Český Těšín" je organizace s regionální působností. Byla zřízena Městem Český Těšín, které finančně zajišťuje její provoz. Organizace vznikla ke dni 1. 10. 2006 a je následovníkem pečovatelské služby organizačně začleněné do 30. 9. 2006 pod sociální odbor Městského úřadu Český Těšín. V souvislosti se změnou právní formy rozšířila organizace i nabídku svých služeb, které Vám předkládáme.

Provozují pečovatelskou službu, osobní asistenci, půjčovnu kompenzačních pomůcek a klub seniorů. V organizaci je v současné době zaměstnáno 15 zaměstnanců v 7 profesích.

Organizace je na základě rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje řádně registrována jako poskytovatel sociálních služeb dle § 81 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a to pro poskytování

- pečovatelské služby
- osobní asistence.

Hlavní náplní organizace je poskytování

- základního sociálního poradenství
- terénní pečovatelské služby na území města Český Těšín
- pečovatelské služby v Domě s pečovatelskou službou
- poskytování osobní asistence
- půjčování kompenzačních pomůcek.

Činnost organizace je zajišťována v souladu s platnou legislativou

- zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů
- vyhláška MPSV ČR č. 505/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů

³⁸Domov pro seniory Český Těšín. URL: <<http://www.domov-ctesin.cz/>> [cit. 2010-02-04].

Poslání organizace

Sociální služby se snaží prostřednictvím nabízených služeb pomáhat seniorům a občanům se zdravotním postižením přes nepříznivé sociální a zdravotní situace setrávat ve svých domovech a zachovat tak vazby na své přirozené prostředí, své přátele a blízké. Cílem organizace je snaha poskytnout klientům možnost strávit důstojné stáří na odpovídající životní úrovni k jejich spokojenosti. Důraz klade na kontakt s rodinou, příbuznými a přáteli obyvatel. Hovoří o problémech, které klienty trápí a hledá řešení.

Organizace je členem

- Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR,
- České asociace pečovatelské služby.³⁹

2.3.2 Církevní organizace

Na území města jsou zastoupeny charitativní organizace obou dominujících křesťanských církví. Katolická církev je zastoupena společností Diecézní charita ostravsko-opavská a Slezská církev evangelická augsburského vyznání je zastoupená neziskovou organizací Slezská diakonie.

Nyní se podrobněji podíváme na každou z nich:

Diecézní charita ostravsko-opavská

Právní postavení

Diecézní charita ostravsko-opavská je samostatnou součástí Charity Česká republika, která je právní osobou dle Kodexu kanonického práva (kánon 312, 313). Je součástí římskokatolické církve registrované v České republice podle zák. č. 3/2002 Sb., od níž odvozuje svou právní subjektivitu, a evidované podle zák. 3/2002 Sb.⁴⁰

³⁹ Úvodní stránka. URL: <<http://www.sostesin.cz/>> [cit. 2010-02-10].

⁴⁰ Kdo jsme - Kdo jsme - Charita Česká republika. URL: <<http://www.charita.cz/article.asp?nArticleID=310&nDepartmentID=187&nLanguageID=1>> [cit. 2010-02-10].

Poslání

Posláním Diecézní charity ostravsko-opavské je v souladu s jejími stanovami pomáhat lidem, kteří se ocitli v sociální, materiální, zdravotní, duševní, duchovní, nebo jiné nouzi, a to bez ohledu na vyznání, rasu nebo národnost, naplňovat přikázání křesťanské lásky k bližnímu, svědčit o rovnosti všech lidí a hodnotě každého jednotlivce.⁴¹

Zařízení a druhy poskytovaných služeb

Na území města Český Těšín Diecézní charita ostravsko-opavská poskytuje vlastní následující zařízení:

- centrum pro seniory Český Těšín – Svibice
- charitní dům pokojného stáří
- charitní dům pro matky v tísní
- charitní ošetřovatelská a pečovatelská služba Český Těšín
- jídelna pro seniory
- resocializační zařízení pro ženy a dívky drogově závislé – Koňakov

Ve svých zařízeních Diecézní charita ostravsko-opavská poskytuje následující služby:

- sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením,
- domov pro seniory,
- azylové dům,
- pečovatelská služba,
- terapeutické komunity.

Tyto služby není nutné dále rozebírat, neboť se jedná o standardní služby dle zákona č. 108/2006 Sb. a jsou u všech jejich poskytovatelů shodné s tímto zákonem.

Nyní se podívejme na jednotlivá zařízení podrobněji:

1. Centrum pro seniory Český Těšín – Svibice

Centrum pro seniory je denní, nepobytové zařízení, poskytující služby sociální intervence. Prioritou je podporování přístupu k zachování přirozeného sociálního prostředí jako předpokladu pro udržení, případně i rozvoj společenského postavení seniorů, realizace a podpora aktivizačních a motivačních programů. V rámci zlepšení kvality sociální, duchovní péče o seniory podporuje i program týkající se zdravého životního stylu seniorů.

⁴¹ *Kdo jsme* | diecézní charita ostravsko-opavská. URL: <<http://dchoo.shp-ukrajina.cz/kdo-jsme/>> [cit. 2010-02-10].

Součástí provozování Centra pro seniory je posílení mezigenerační solidarity a soběstačnosti, uznání přínosu seniorů v rodině a společnosti, poskytování dostatečných prostorů a podmínek pro aktivní účast na životě společnosti a jejím rozvoji.⁴²

2. Charitní dům pokojného stáří

Charitní dům pokojného stáří je zařízení s nepřetržitým provozem. Poskytuje komplexní péči lidem starým a potřebným, jejichž schopnosti jsou sníženy zejména v oblasti osobní péče a péče o domácnost, kteří pro trvalé změny zdravotního stavu potřebují pomoc, která jim nemůže být zajištěna členy jejich rodiny ani pečovatelskou službou nebo jinými službami sociální péče a v důsledku toho nemohou žít ve vlastním domácím prostředí.

V domově je zajištěno ubytování v jedno nebo dvoulůžkových bytových jednotkách s vlastním sociálním zařízením a kuchyňkou, celodenní stravování, nepřetržitý zdravotnický dohled a pečovatelská péče. Stále přítomný personál poskytuje služby na zabezpečení životních potřeb a osobních cílů uživatele. Vytváří pocit duchovní sounáležitosti a dobrých vzájemných vztahů, prostředí domova, který nahrazuje uživateli rodinu, jež většinou postrádá. Domov rovněž zprostředkovává poradenskou činnost v oblasti sociálně právní, pomoc při jednání na úřadech a institucích, všestrannou rehabilitaci. Respektuje integritu, svobodu

a důstojnost člověka, poskytuje morální a duchovní podporu a pomoc. Nabízí možnost individuálního nebo společenského kulturního vyžití, do kterých se mohou obyvatelé zapojit a tak uplatnit své vlohy.⁴³

3. Charitní dům pro matky v tísní

Toto zařízení poskytuje své služby již jedenáctým rokem. Během roku 2007 byla poskytnuta pomoc v zoufalé životní situaci 73 klientům, z toho bylo k pobytu nově přijato 24 matek a 36 dětí. Zařízení pak opustilo 22 matek a 35 dětí. V současné době je zde ubytováno 9 matek a 14 dětí. Kapacita domu vůbec nestačí pokrýt potřebu matek s dětmi, které hledají pomocnou ruku v tíživých bytových, rodinných nebo osobních situacích. Do neutěšené pozice se matky dostaly z důvodu rozpadající se rodiny či partnerského vztahu, často spojeného se ztrátou domova, domácím násilím, alkoholismem, užíváním drog nebo

⁴² Centrum pro seniory Český Těšín Svibice. URL: <<http://www.ceskytesin.charita.cz/socialni-zarizeni/centrum-pro-seniory-cesky-tesin-svibice>> [cit. 2010-02-10].

⁴³ Charitní dům pokojného stáří Český Těšín. URL: <<http://www.ceskytesin.charita.cz/socialni-zarizeni/charitni-dum-pokojneho-stari-cesky-tesin>> [cit. 2010-02-10].

hráčkou závislostí partnera. Jednou z příčin je také ztráta zaměstnání, nepochopení rodičů, příbuzných a přátel.⁴⁴

4. Charitní ošetrovatelská a pečovatelská služba Český Těšín

Pečovatelskou službu poskytuje občanům Českého Těšína, Těrlicka a Soběšovic. Pečovatelská služba zabezpečuje základní péči o uživatele v jeho vlastním domácím prostředí. Tato služba je poskytována lidem se sníženou soběstačností z důvodů věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení. Služba napomáhá nadále zachovat a rozvíjet důstojný život uživatele, zamezit jeho sociálnímu vyloučení a uchovat začlenění ve společnosti. Činnost této služby nemá vést k pasivitě uživatele, ale k jeho aktivitě, aby se na službě nestal závislým a mohl se i nadále začleňovat do normálního společenského života.⁴⁵

5. Jídelna pro seniory

Hlavní náplní činnosti je poskytování obědů s cenovým zvýhodněním pro seniory, přičemž mají možnost výběru ze dvou jídel. Je rovněž zajištěn rozvoz obědů do domácností.

6. Poradenské centrum

Centrum poskytuje bezplatně služby rodinám s dětmi a předmanželskou poradnu. Služby mohou být poskytovány i anonymně, bez nutnosti uvést osobní údaje. Je zrušeno – takže to není pravda.

7. Resocializační zařízení pro ženy a dívky drogově závislé – Koňakov

V červnu roku 1998 bylo slavnostně otevřeno Resocializační zařízení pro ženy a dívky drogově závislé v Koňakově. Jedná se o terapeutickou komunitu - doléčovací program - formou chráněného bydlení, které má stálou kapacitu 12 klientů (žen i dětí). Toto zařízení je určeno ženám, dívkám a matkám s dětmi, které se dobrovolně rozhodly zbavit své drogově závislosti. Primární cílovou skupinu tvoří klientky, které již dříve absolvovaly první stádia léčení v psychiatrické léčebně, terapeutické komunitě, nebo jiném psychoterapeuticky orientovaném programu. V zařízení je nepřetržitý provoz (24 hodin) zajištěn týmem

⁴⁴ Charitní dům pro matky v tísní. URL: <<http://www.ceskytesin.charita.cz/socialni-zarizeni/charitni-dum-pro-matky-v-tisni>> [cit. 2010-02-10].

⁴⁵ Charita Český Těšín. URL: <<http://www.ceskytesin.charita.cz/socialni-zarizeni/charitni-oseetrovatelska-pecovatelska-sluzba>> [cit. 2010-02-10].

pracovníků. Externí pracovníci zajišťují odbornou pomoc v oblasti psychologie, psychiatrie, sociologie.⁴⁶

Slezská Diakonie

Právní postavení

Slezská diakonie je nestátní nezisková církevní organizace. Svou činnost zakotvuje na praktické realizaci biblických zásad lásky a služby lidem potřebným a lidem v nouzi.⁴⁷

Poslání

Za své cíle si Slezská diakonie klade realizovat sociálně zdravotní pomoc dle biblických zásad a být světlem a solí v současné české i evropské demokracii. Priority, kterými se Slezská diakonie řídí při vykonávání své činnosti, jsou:

- poskytovat kvalitní sociální a sociálně zdravotní služby v souladu s praktickým naplňováním biblických zásad lásky a služby potřebným lidem,
- poskytovat širokou paletu služeb odpovídající různorodosti potřeb lidí,
- rozvíjet organizaci v prostředí učící se organizace s akcentem na týmovou práci.

Zařízení a druhy poskytovaných služeb

Níže jmenované služby a zařízení jsou určena nejen pro seniory, ale i pro matky v tísní, mentálně a zdravotně postižené a lidi bez domova. Blíže se podíváme pouze na zařízení a služby určené seniorům.

1. Slezská diakonie – LYDIE

Posláním střediska Lydie v Českém Těšíně je rozvoj a zlepšení kvality života dětí se zdravotním postižením s ohledem na jejich individuální potřeby tak, aby se jejich život podobal životu vrstevníků. Součástí poslání je také podpora a provázení rodin během poskytovaných služeb.

⁴⁶ Charita – Český Těšín.cz. URL: <http://www.ceskytesin.charita.cz/socialni-zarizeni/resocializacni-zarizeni-pro-zeny-divky-drogove-zavisle> [cit. 2010-02-10].

⁴⁷ Slezská diakonie, Slezská diakonie. URL: <http://www.eliada.cz/slezska-diakonie> [cit. 2010-02-10].

2. Slezská diakonie – EBEN-EZER

Posláním střediska Slezské diakonie Domova pro osoby se zdravotním postižením Eben-Ezer v Českém Těšíně je podpora osob se zdravotním postižením v jejich snaze při začlenění do společnosti tak, aby mohli vést co nejsamostatnější život. Cílem je umožnit klientům zvládnout samostatné dovednosti spojené s bydlením a samostatným životem. To vše při respektování lidské důstojnosti, práv, svobod a individuálních přání a potřeb klientů. Okruh oprávněných osob: osoby s lehkým nebo středně těžkým mentálním postižením nebo kombinovaným postižením, které z důvodů nepříznivého zdravotního stavu potřebují celodenní soustavnou pomoc, podporu nebo dohled při úkonech péče o vlastní osobu, o domácnost a každodenní pomoc či podporu při realizaci základních sociálních aktivit.

3. Slezská diakonie – EDEN

Posláním denního stacionáře je poskytování podpory mládeži a dospělým lidem s mentálním a kombinovaným postižením při zvyšování jejich soběstačnosti v oblasti zvládnání běžných životních situací a problémů, rozvíjení jejich schopností a dovedností a jejich začlenění do společnosti. Poskytované služby vycházejí z individuálních potřeb jednotlivých uživatelů. Poskytovatel dbá na dodržování lidských práv a zachovávání důstojnosti.

4. Slezská diakonie – Osobní asistence Český Těšín TABITA

Posláním střediska TABITA Slezské diakonie je zajišťovat kvalitní asistenční a dočasně pobytovou formu odlehčovací služby na základě křesťanských hodnot.

Osobní asistence poskytuje individuální pomoc a podporu seniorům, lidem se zdravotním postižením či chronickým onemocněním při úkonech soběstačnosti a péče o vlastní osobu. Umožňuje jim tak co nejdéle setrvat v přirozeném prostředí a přispívá k udržení nebo zvýšení kvality jejich života.

Odlehčovací služba poskytuje individuální pomoc a podporu seniorům a lidem se zdravotním postižením či chronickým onemocněním, o které je pečováno v jejich přirozeném prostředí jinou fyzickou osobou. Odlehčovací službou umožňuje dlouhodobě pečujícím osobám nezbytný odpočinek a přispívá k udržení nebo zvýšení kvality jejich života. Služby jsou poskytovány nepřetržitě, dle kapacitních možností střediska a domluvy s uživatelem.

5. Slezská diakonie – RÚT

Středisko Slezské diakonie Rút – sociální rehabilitace v Českém Těšíně poskytuje osobám se zdravotním postižením individuální podporu při získávání návyků a dovedností pro běžný život, které jim umožní osamostatnit se, seberealizovat a najít uplatnění v pracovním i osobním životě.

6. Slezská diakonie – BETHEL - noclehárna, denní centrum

Posláním Střediska BETHEL Český Těšín je poskytnout na základě křesťanských hodnot podporu osobám bez přístřeší – mužům i ženám, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci v důsledku ztráty domova, přístřeší. Slouží jak obyvatelům města Český Těšín, tak osobám ze širšího okolí. Středisko usiluje o posilování sociálního začlenění uživatelů do širší společnosti prostřednictvím individuální podpory přímo na ulici, poskytnutím možnosti přenocování, možnosti provedení osobní hygieny, prostoru pro přípravu stravy a sociálním poradenstvím.

7. Slezská diakonie – tuzemské dobrovolnictví

Jedná se o neregistrovanou sociální službu, jejímž programem je podpora uživatelů služeb Slezské diakonie.

8. Slezská diakonie – Mezinárodní dobrovolnictví

Slezská diakonie se do aktivit Evropské dobrovolné služby (EDS) a Programu MLÁDEŽ zapojila v červenci roku 2004 jako akreditovaná vysílající a hostitelská organizace.⁴⁸

2.3.3 Jiné nestátní organizace

K jiným nestátním organizacím působícím na území města Český Těšín, které se zabývají službami pro seniory, patří Slezská humanita, občanské sdružení a Gerontocentrum ČČK.

Slezská humanita

Slezská humanita, občanské sdružení byla založena v roce 1991 a navázala na činnost bývalé dobrovolné organizace, která působila v období I. republiky nejprve na území

⁴⁸ Slezská diakonie. URL: <<http://www.slezskadiakonie.cz/>> [2010-02-10].

Slezska, poté se rozšířila na Moravu. Současná Slezská humanita, o. s. pokračuje v poslání svých předchůdců v oblasti zdravotní a sociální. Jedná se o občanské sdružení reprezentované profesionálními zdravotníky. Slezská humanita má 180 členů. Nejvyšším orgánem je členská schůze a výkonnou činnost zajišťuje 11 členné představenstvo. Kontrolním orgánem je 5 členná revizní komise. Sdružení zaměstnává 135 zaměstnanců, mimo to zaměstnává externí spolupracovníky. Denně pečují zaměstnanci o 155 klientů ve čtyřech domovech pro seniory a 100 občanů v domácí ošetrovatelské péči.

Právní postavení:

Slezská humanita je občanským sdružením dle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů. Bylo registrováno Ministerstvem vnitra č. j. VSC /1-7157/91R-11.7.1991 v roce 1991.

Poslání:

Posláním Slezské humanity, o. s. je dobročinná a veřejně prospěšná práce členů, jejichž snahou je humanitární úsilí, zdravotní a sociální pomoc potřebným občanům v Moravskoslezském kraji.

Zařízení a druhy poskytovaných služeb

Domov seniorů – Slezská humanita

Jedná se o ústavní zařízení sociální péče s celoročním nepřetržitým provozem. Zajišťuje ubytování, stavování, sociální, ošetrovatelskou a rehabilitační péči pro 30 klientů. Zařízení uplatňuje typ domácí péče. Cílovou skupinou klientů jsou (dle registrace MSK ze dne 20. 7. 2009):

- osoby s chronickým duševním onemocněním,
- osoby s chronickým onemocněním,
- osoby s jiným zdravotním postižením,
- osoby s kombinovaným postižením,
- osoby s tělesným postižením,
- osoby se zdravotním postižením,
- osoby v krizi,

- osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy,
- senioři.⁴⁹

Český červený kříž

Právní postavení

Český červený kříž je jedinou státem uznanou národní společností Červeného kříže na území České republiky ve smyslu mezinárodního práva. Jeho postavení je upraveno Zákonem č. 126/1992 Sb., o ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži. Mezinárodním výborem Červeného kříže byl Český červený kříž uznán 26. 8. 1993 a za člena Mezinárodní federace Červeného kříže a Červeného půlměsíce byl přijat 25. 10. 1993. Ve své činnosti Český červený kříž navazuje na své předchůdce - na "Vlastenecký pomocný spolek pro Království české", který byl založen 5. září 1868 a na Československý červený kříž, který byl založen 6. února 1919. Český červený kříž, jako samostatná organizace, byl po rozdělení ČSČK, registrován Ministerstvem vnitra ČR dne 10. 6. 1993 pod č. j. VS/1-20998/93-R.

Poslání

ČČK podle tohoto zákona plní zejména tyto úkoly:

- působí jako výlučně uznaná pomocná organizace vojenské zdravotnické služby,
- působí v oblasti civilní obrany a ochrany obyvatelstva a poskytuje pomoc v případech katastrof a jiných mimořádných událostí,
- poskytuje zdravotnické, záchranné, sociální a další humanitární služby,
- šíří znalost Ženevských úmluv.⁵⁰

Zařízení a druhy poskytovaných služeb:

Gerontocentrum Českého červeného kříže

Jedná se o ústavní zařízení sociálních služeb s ošetrovatelským oddělením, které zajišťuje ubytování, hygienu, stravování, odbornou sociálně zdravotní a ošetrovatelskou péči a ochranu zájmů klientů. Zařízení má nepřetržitý celoroční provoz. Zařízení poskytuje

⁴⁹ Slezská humanita – Český Těšín. URL: <<http://www.slezskahumanita.cz/domovtesin>> [cit. 2010-02-11].

⁵⁰ ČČK – základní informace. URL: <<http://www.cervenykruz.eu/cz/kdojsme.aspx>> [cit. 2010-02-11].

pobytové služby občanům starším 80 let s trvalým bydlištěm v Českém Těšíně, popřípadě i občanům bývalého okresu Karviná a Moravskoslezského kraje. Podmínkou přijetí žadatele je trvale snížená soběstačnost v základních životních dovednostech a ztráta schopnosti samostatně si zajistit základní životní potřeby.⁵¹

3. Podrobnější analýza pečovatelské služby v Českém Těšíně

3.1 Historie

V této části mé práce chci popsat historii naší organizace, která poskytuje pečovatelskou službu v Českém Těšíně.

Začala působit v roce 1980 na Třanovského ulici, kde byla pouze jedna kancelář a na Leninově ulici č. 3 (dnešní Střelníční), kde byl dům s pečovatelskou službou. Spadala pod okresní ústav sociálních služeb v Karviné. V roce 1983 se rozšířila o dům s pečovatelskou službou na ulici Hrabinská č. 17. Dne 12. 3. 1987 proběhla kolaudace domu s pečovatelskou službou na Kysucké ulici č. 8 a 10, kde Městský úřad v Českém Těšíně pronajal okresnímu úřadu sociálních služeb kanceláře pro pečovatelky. Dnem 16. 1. 1991 došlo ke zrušení okresních ústavů sociálních služeb v celé republice a jejich působnost přešla na obce. Český Těšín se stal obcí s rozšířenou působností a do jeho správy, konkrétně pod sociální odbor městského úřadu, od té doby spadala i pečovatelská služba. Proběhla delimitace zaměstnanců a z Karviné do Českého Těšína přešli pracovníci v počtu 10 pečovatelek (z toho dva řidiči), 9 dobrovolných pracovníků a 7 pracovníků kuchyně. Pracovnice kuchyně pracovaly v Českém Těšíně od 31. 8. 1990 v pronajaté jídelně na Jablunkovské ulici.

V době působení naší organizace se situace nadále měnila. Tím, že v domě s pečovatelskou službou na Kysucké ulici bylo 117 bytových jednotek, nebylo již potřeba tolik malých zařízení rozmístěných po celém městě. Vše se tak soustředilo do jednoho místa, i když se samozřejmě v terénu služby poskytovaly i nadále. V roce 1995 se převedla budova na Střelníční ulici na Český červený kříž, v roce 1996 budova na Třanovského ulici na Charitu, na kterou se dne 23. 6. 2004 převedla i budova na Hrabinské ulici a také dnem 9. 11. 2005 jídelna na Jablunkovské ulici.

⁵¹ *Gerontocentrum | Český červený kříž Karviná*. URL: <<http://www.cckkarvina.cz/category/kategorie-clanku/gerontocentrum>> [cit. 2010-02-12].

Pečovatelská služba, která byla dosud součástí sociálního odboru městského úřadu, se stala samostatnou příspěvkovou organizací od 1. 10. 2006, které zřizovatelem je Město Český Těšín. (viz. příloha č. 3 a 6). To vše způsobilo organizační i personální změny. Změny nastaly ve způsobu poskytování služeb i v profesionalizaci pracovníků. V tomto roce byl schválen nový zákon o sociálních službách č. 108/2006 Sb., který změny podmínil. Např. vyžaduje splnění odborné kvalifikace pro výkon sociálních služeb, proto naši pracovníci museli absolvovat certifikovaný kurz pracovníka v sociálních službách, který zákon vyžaduje. Pokud jsou do organizace přijímáni noví pracovníci, pak jsou přijímáni již s tímto vzděláním (kurzem), nebo vystudovanou školou se zaměřením na sociální služby. V současné době je v naší organizaci zaměstnáno 17 pracovníků: ředitelka organizace, sociální pracovníce, ekonomka, koordinátorka pečovatelské a asistenční služby, tři asistentky, tři řidičky - pečovatelky, čtyři pečovatelky, uklízečka jsou zaměstnanci se stálým pracovním poměrem, pracovníce obsluhující myčku nádobí a předsedkyně samosprávy klubu seniorů mají uzavřenu dohodu o pracovní činnosti.

Co se týče počtu klientů, tomu se podrobněji věnuji v jiné části mé práce.

3.2 Organizační struktura

Organizační struktura naší organizace se kompletně změnila do současné podoby od 1.10.2006, kdy jsme byli transformováni z pečovatelské služby, která byla součástí sociálního odboru města, na samostatnou příspěvkovou organizaci. Touto transformací byla vytvořena nová pracovní místa – ředitel příspěvkové organizace, ekonom, sociální pracovník. Tento nárůst pracovních míst byl dán novým statutem organizace tzn. osamostatněním se od MěÚ města a nutností zajistit plnění organizačních, ekonomických a sociálních záležitostí, které dříve zajišťovalo město. Tato změna zároveň umožnila rozvoj organizace a mohlo dojít k rozšíření nabídky i o asistenční službu. Došlo k přeřazení třech pečovatelek na post asistentek a tím i možnosti získávání větších finančních prostředků pro organizaci.

Nyní se podívejme blíže na náplň práce jednotlivých pracovníků.

Útvar ředitele:

Zajišťuje agendu související s řízením organizace, majetkovou správou, kontrolou ekonomického, sociálního a pečovatelského úseku, ochranou bezpečnosti práce (BOZP), požární ochranou (PO), personální práci, a to i se subjekty, poskytujícími služby dodavatelským způsobem. Dále zajišťuje plánování a dlouhodobou koncepci rozvoje organizace v souladu s potřebami a koncepcí sociálních služeb na úrovni města Českého Těšína.

Ekonomický úsek

Řízením tohoto úseku je pověřený zástupce ředitele, který plní funkci vedoucího zaměstnance. Do úseku je zařazena ekonomka-účetní, která zabezpečuje financování organizace, pokladní službu, rozborovou činnost, finanční problematiku organizace, mzdovou politiku, evidenci majetku a rovněž komplexní personální agendu zaměstnanců organizace.

Do tohoto úseku jsou rovněž zařazeni pracovníci provozního zajištění (uklízečka - hospodářka klubu seniorů, pracovnice na mytí jídelnosičů a předseda samosprávy klubu seniorů), kteří se podílejí na řádném chodu organizace a poskytování sociálních služeb.

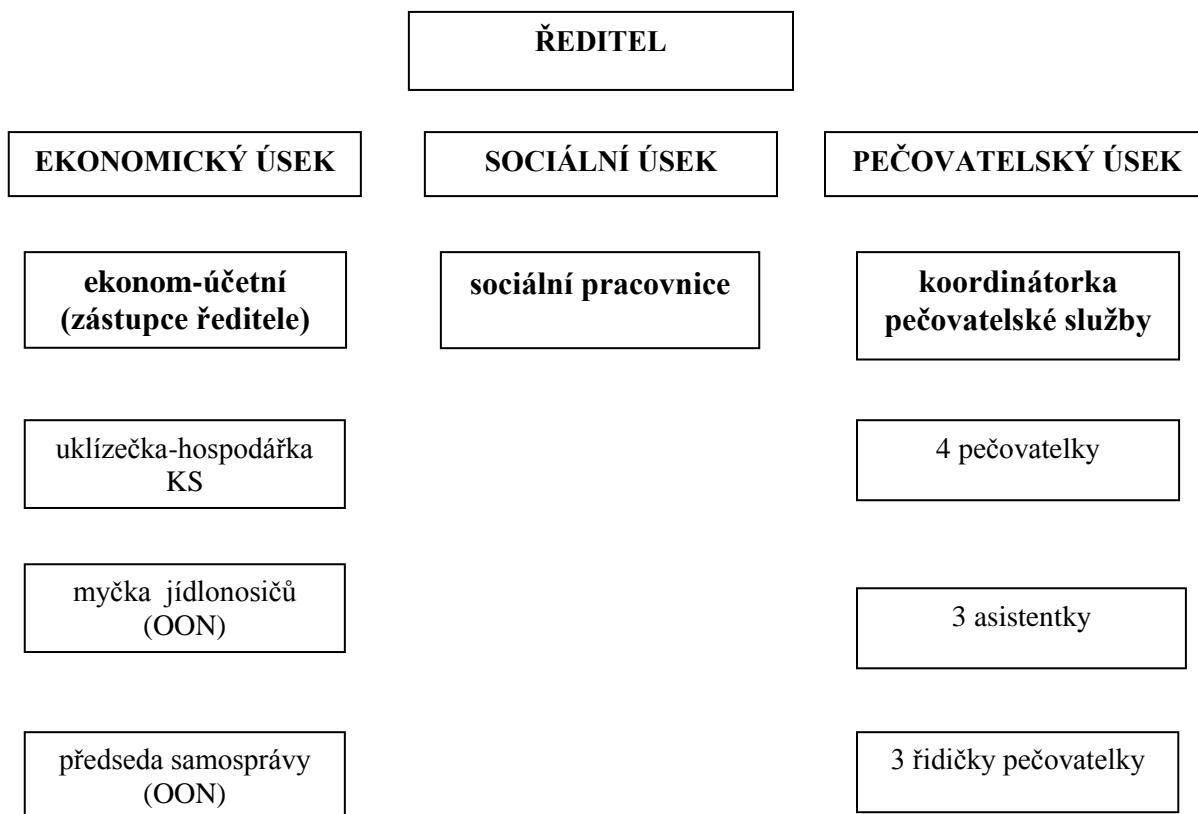
Sociální úsek

Zajišťuje základní sociální agendu včetně zajišťování standardní dokumentace, pomáhá řešit sociálně-právní problémy klientů a zajišťuje informace a odborné podklady pro sociální práci. Ve spolupráci s úsekem pečovatelským zajišťuje příjem žádostí občanů - žadatelů o zajištění sociálních služeb. Dále zajišťuje provádění sociálního šetření v terénu, provádění psychosociální podpory a dle potřeby akutní sociální intervence. Vykonává funkci opatrovníka dle § 27 občanského zákoníku, pokud je rozhodnutím příslušného soudu ustanoven opatrovníkem organizace.

Pečovatelský a asistenční úsek

Je přímo řízen ředitelem organizace s tím, že je ředitelem určena koordinátorka pečovatelské a asistenční služby, zodpovídající za řádnou koordinaci zajištění úkolů. Úsek komplexně zabezpečuje poskytování pečovatelské a asistenční služby (zajišťování nákupů, úklidů, donášky či dovážky oběda, zajišťování základní osobní hygieny, údržba domácnosti).

Organizační struktura Sociálních služeb Český Těšín, příspěvková organizace

3.3 Přehled poskytovaných standardních služeb

Naše organizace, kterou jsem již představila v kapitole 2.2.1, poskytuje terénní služby, a to pečovatelskou a asistenční službu. Práce pečovatelek a asistentek se řídí Metodickou příčkou pro výkon terénní sociální práce⁵² a Příručkou pro pečovatele⁵³. V roce 2008 jsme, na základě méj iniciativy, otevřeli půjčovnu kompenzačních pomůcek. Ve způsobu financování půjčovny se budu dále rozvíjet v kapitole Financování nadstandardních služeb. Každá organizace se snaží svou činností získat finanční prostředky i jiným způsobem. Také my jsme se vydali touto cestou, což značí, že poskytujeme fakultativní neboli nadstandardní

⁵² NEDĚLNÍKOVÁ, D., a kol. *Metodická příručka pro výkon terénní sociální práce*. Ostravská univerzita v Ostravě, PITSTOPMEDIA, příručka pro pečovatele, projekt spolufinancován evropským sociálním fondem, státním rozpočtem ČR a rozpočtem hlavního města Prahy.

⁵³ *Příručka pro pečovatele*, projekt spolufinancován evropským sociálním fondem, státním rozpočtem ČR a rozpočtem hlavního města Prahy, realizátoři projektu jsou hlavní město Praha a společnost sociálních pracovníků. Vydáno v rámci projektu „Vzdělaný poskytovatel domácích sociálních služeb“. 1. vydání. Místo neuvedeno: KUFR, 2007.

služby. V první řadě jde o spokojenost našich seniorů, kteří mají v našem městě dle mého názoru, málo možností. Nabízením a postupným rozšiřováním těchto služeb se snažíme dle svých podmínek zkvalitnit život seniorů v našem městě.

Mezi základní činnosti, které poskytujeme, patří:

1. pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu:

- pomoc a podpora při podávání jídla a pití
- pomoc při oblékání a svlékání včetně speciálních pomůcek
- pomoc při prostorové orientaci, samostatném pohybu
- pomoc při přesunu na lůžko nebo vozík

2. pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu:

- pomoc při úkonech osobní hygieny
- pomoc při základní péči o vlasy a nehty
- pomoc při použití WC

3. poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy

- dovoz nebo donáška jídla do domácnosti
- pomoc při přípravě jídla nebo pití
- příprava a podání jídla nebo pití

4. pomoc při zajištění chodu domácnosti

- běžný úklid a údržba domácnosti
- údržba domácích spotřebičů
- pomoc při zajištění velkého úklidu
- běžné nákupy
- velký nákup
- praní a žehlení ložního prádla
- praní a žehlení osobního prádla

3.4 Přehled poskytovaných nadstandardních služeb

Mezi nadstandardní činnosti jsme zařadili pronájem nerez jídlonosičů v termoobalu, neboť pro poskytování kvalitní sociální služby – dovozu obědů - je nutné, aby každý klient měl pronajaté dva jídlonosiče, a to z důvodu výměny. V praxi to znamená, že při dovážce oběda klientovi do domácnosti vyzvedne zároveň pečovatelka prázdný jídlonosič v termoobalu, který následně odvázejí pečovatelky pracovníci myčky. V rámci výkonu své

práce je umyje, vydezinfikuje a připraví na výdaj stravy na druhý den. Nadstandardnost spatřujeme v tom, že pořízením 2 souprav nerez jídlonosičů v termoobalu, jejichž pořizovací cena je velmi vysoká, je klientovi zajištěno dodání teplé stravy (termoobal zajišťuje teplotu jídla až na cca 4 hodiny) a navíc nerez zajišťuje dostatečné hygienické podmínky, které jsou ještě umocněny každodenním řádným očištěním. Vzhledem k tomu, že jak pořizovací, tak udržovací náklady jsou značně vysoké a docházelo často k nešetrnému zacházení s jídlonosiči ze strany klientů, byli jsme nuceni přistoupit k uzavření písemné dohody o pronájmu a paušální měsíční částce za pronájem. Je nutno konstatovat, že od doby uzavírání smluv o pronájmu jsme zaznamenali pokles poškozených a „ztracených“ jídlonosičů, neboť v případě nedodržení smlouvy je po klientech požadována finanční náhrada.

Další nadstandardní službou, kterou poskytujeme nad rámec zákonem stanovených sociálních služeb, je provádění pedikúry v bytě klienta. Za tímto účelem máme pracovníci, která absolvovala pedikérský kurz. Zájem ze strany klientů mnohdy převyšuje naše kapacitní a časové možnosti, což nás přesvědčuje o tom, že zavedení této služby bylo správným rozhodnutím. Dle našich poznatků je to zatím u klientů nejvyužívanější nadstandardní služba.

Jak jsme již zmínila dříve, tak pečovatelskou službu poskytujeme v terénu jak v rámci města Český Těšín, tak v domě s pečovatelskou službou (dále jen DPS). Vzhledem k tomu, že v DPS je koncentrováno velké množství seniorů a zdravotně postižených osob (celkem 117 bytů), jejichž soběstačnost a péče o domácnost a svou osobu s přibývajícím věkem klesá, začala narůstat potřeba zajistit činnosti související s těmito potřebami. Některé činnosti níže uvedené se mohou laikovi a zdravé osobě zdát jako malicherné a nepodstatné, ale jejich zajištění je pro klienty sociálních služeb nezbytné. Jedná se např. o takové činnosti jako věšení prádla, dohled nad klientem, výběr poštovní schránky, zapůjčení vysavače či žebříku k provedení úklidu pečovatelkou. Uvedené činnosti nám zákon neukládá jako povinnost poskytovatele pečovatelské služby, ale my víme, že jsou nezbytnou nutností a součástí života našich klientů a pro mnohé nepřekonatelnou překážkou v každodenním životě, proto jsme nabídku našich zákonných povinností rozšířili o výše uvedené fakultativní činnosti. Tyto služby chceme v budoucnu rozšířit i mimo DPS. Jejich rozšíření ale závisí na mnoha faktorech, jako například na výši finančních prostředků zřizovatele na provoz organizace (zájem klientů z terénu v rámci města by mohl vyžadovat rozšíření počtu pracovníků, a tím i navýšení mzdových prostředků apod.) a samozřejmě také na zájmu – nezájmu klientů.

3.5 Současný stav a průběh financování

3.5.1. Financování standardních služeb

Organizace zahájila svou činnost dne 1. 10. 2006. Rozpočet na období tří měsíců byl dohadován z činnosti dřívějšího působení pečovatelské služby na území města Český Těšín. Na jednotlivých ukazatelích za léta 2006 – 2009 budeme sledovat vývoj vícezdrojového financování standardních služeb.

Tab. 3. Zdroje financování roku 2006

Číslo účtu	Název účtu	hospodaření 10 - 12/06 v Kč	předpoklad za rok 2006 v Kč	Podíl na celkových výnosech (v %)
602	Tržby z prodeje služeb	57 465	229 860	4,32
	v tom:			
	Úhrady uživatelů za pobyt	0	0	0,00
	Tržby ze stravování	32 041	128 164	2,41
	Příspěvek na péči			0,00
	Úhrady od zdravotních pojišťoven		0	0,00
	Ostatní tržby	25 424	101 696	1,91
648	Zúčtování fondů		0	0,00
64x	Jiné ostatní výnosy	4 037	16 148	0,30
651	Tržby z prodeje dlouhodobého NaHM	0	0	0,00
691	Příspěvky a dotace na provoz	1 267 737	5 070 948	95,37
	v tom:			
	Dotace zřizovatele	1 236 957	4 947 828	93,06
	Dotace MPSV prostřednictvím KÚ	0	0	0,00
	Dotace z Úřadu práce	30 780	123 120	2,32
	Celkem	1 329 239	5 316 956	100,00

Zdroj: Zpráva o hospodaření za rok 2006

Finanční prostředky – příjmovou část za rok 2006 (tab. 3.6.1) tvořily:

Tržby z prodeje služeb

- byly tvořeny 55,76 % úhradami klientů za dovoz obědů,
- 44,24 % tvořily úhrady klientů za úkony pečovatelské služby.

Příspěvky a dotace na provoz

- dotace zřizovatele tvořila hlavní podíl finančních prostředků na pokrytí provozních

nákladů organizace, tj. 97,6 % z celkového objemu dotací poskytnutých organizaci,

- zbytek, tj. 2,4 %, tvořily dotace Úřadu práce.

Tab. 4. Zdroje financování roku 2007

Číslo účtu	Název účtu	Rozpočet v Kč	Upravený rozpočet v Kč	Skutečnost v Kč	Rozdíl v Kč	Podíl na celkových výnosech (v %)
602	Tržby z prodeje služeb- členění na dovoz obědů a ost. služby za péči	300 000	660 000	676 236	16 236	10,74
648	Zúčtování fondů	0	0	2 000	2 000	0,03
64.	Jiné ostatní výnosy			243,51	243,51	0,00
644	Přijaté úroky			242,51	242,51	0,00
649	Ostatní výnosy			1	-1	0,00
691	Příspěvky a dotace na provoz	6 060 000	6 063 000	6 003 289	-59 661	95,31
	Dotace MěÚ	6 060 000	6 047 000	5 987 000	-60 000	95,05
	Dotace ÚP		16000	16 339	-339	0,26
	Energie			-383 036	-383 036	-6,08
	Celkem	6 360 000	6 723 000	6 298 734	424 266	100,00

Zdroj: Zpráva o hospodaření za rok 2007

Finanční prostředky – příjmovou část za rok 2007 (tab. 3.6.2.) tvořily:

Tržby z prodeje služeb

- byly tvořeny 54,96 % úhradami klientů za dovoz obědů,
- 45,04 % tvořily úhrady klientů za úkony pečovatelské služby.

Příspěvky a dotace na provoz

- dotace zřizovatele tvořila hlavní podíl finančních prostředků na pokrytí provozních nákladů organizace, tj. 99,73 % z celkového objemu dotací poskytnutých organizaci,
- dotace Úřadu práce tvořila pouhých 0,27 %.

Významnou část finančních prostředků na provoz příspěvkové organizace poskytující sociální služby v terénu tvoří dotace a příspěvky na provoz zřizovatele. Prostředky získané z vlastní činnosti tvoří úhrady klientů za dovoz obědů a za úkony poskytované pečovatelské služby.

Tab. 5. Zdroje financování roku 2008

Číslo účtu	Název účtu	Rozpočet v Kč	Upravený rozpočet v Kč	Skutečnost v Kč	Rozdíl v Kč	Podíl na celkových výnosech (v %)
602	Tržby z prodeje služeb	650 000	650 000	682 166	32 166	12,19
648	Zúčtování fondů	0	0	32 000	32 000	0,57
64.	Jiné ostatní výnosy			344	344	0,01
644	Přijaté úroky			344	344	0,01
649	Ostatní výnosy			0	0	0,00
691	Příspěvky a dotace na provoz	6 060 000	5 292 000	4 882 505	-409 495	87,23
	Dotace MěÚ	6 060 000	4 986 000	4 576 505	-409 495	81,77
	Dotace ÚP		0	0	0	0,00
	Dotace MPSV		306 000	306 000	0	5,47
	Celkem	6 710 000	5 942 000	5 597 005	-344 995	100,00

Zdroj: Zpráva o hospodaření za rok 2008

Zdroje příjmů za rok 2008 (tab. 3.6.3.) tvořily:

Tržby z prodeje služeb

- byly tvořeny 80,26 % úhradami klientů za dovoz obědů,
- 18,56 % tvořily úhrady klientů za úkony pečovatelské služby,
- 1,18 % nově zřízená služba pro klienty - asistenční služba.

Příspěvky a dotace na provoz

- dotace zřizovatele tvořila hlavní podíl finančních prostředků na pokrytí provozních nákladů organizace, tj. 93,73 % z celkového objemu dotací poskytnutých organizaci,
- nově získaná dotace od MPSV tvořila 6,27 %.

V tomto roce organizace vykazovala příjmy z hlavní činnosti ve výši 918 430 Kč, čímž překročila plánované příjmy z hlavní činnosti oproti plánovaným 650 000 Kč o 236 264 Kč, které pak organizace byla povinna za překročení příjmů z hlavní činnosti nad 105 % schváleného rozpočtu odvést do rozpočtu svému zřizovateli. K navýšení příjmů došlo především z důvodu navýšení cen za služby sociální péče od 1. 7. 2008 a rozšíření poskytovaných služeb od 1. 9. 2008 o asistenční služby.

Tab. 6. Zdroje financování roku 2009

Číslo účtu	Název účtu	Rozpočet v Kč	Upravený rozpočet v Kč	Skutečnost v Kč	Rozdíl v Kč	Podíl na celkových výnosech (v %)
602	Tržby z prodeje služeb	700 000	1 108 000	1 205 572	97 572	21,21
648	Zúčtování fondů	0	0	20 200	20 200	0,36
64.	Jiné ostatní výnosy			270	270	0,00
644	Přijaté úroky			270	270	0,00
649	Ostatní výnosy			0	0	0,00
691	Příspěvky a dotace na provoz	4 900 000	4 600 000	4 457 546	-142 454	78,43
	Dotace MěÚ	4 900 000	4 000 000	3 857 546	-142 454	67,87
	Dotace ÚP		0	0	0	0,00
	Dotace MPSV		600 000	600 000	0	10,56
	Celkem	5 600 000	5 708 000	5 683 588	-24 412	100,00

Zdroj: Zpráva o hospodaření za rok 2009

Zdroje příjmů za rok 2009 (tab. 3.6.4.) tvořily:

Tržby z prodeje služeb

- byly tvořeny opět hlavně 69,16 % úhradami klientů za dovoz obědů,
- 21,38 % tvořily úhrady klientů za úkony pečovatelské služby,
- 9,46 % za asistenční službu.

V tomto roce jsou zaznamenány větší procentuální změny podílů na tržbách mezi jednotlivými druhy poskytovaných služeb.

Příspěvky a dotace na provoz

- dotace zřizovatele stále tvořila hlavní podíl finančních prostředků na pokrytí provozních nákladů organizace, tj. 86,54 % z celkového objemu dotací poskytnutých organizaci,
- dotace od MPSV tvořila 13,46 %.

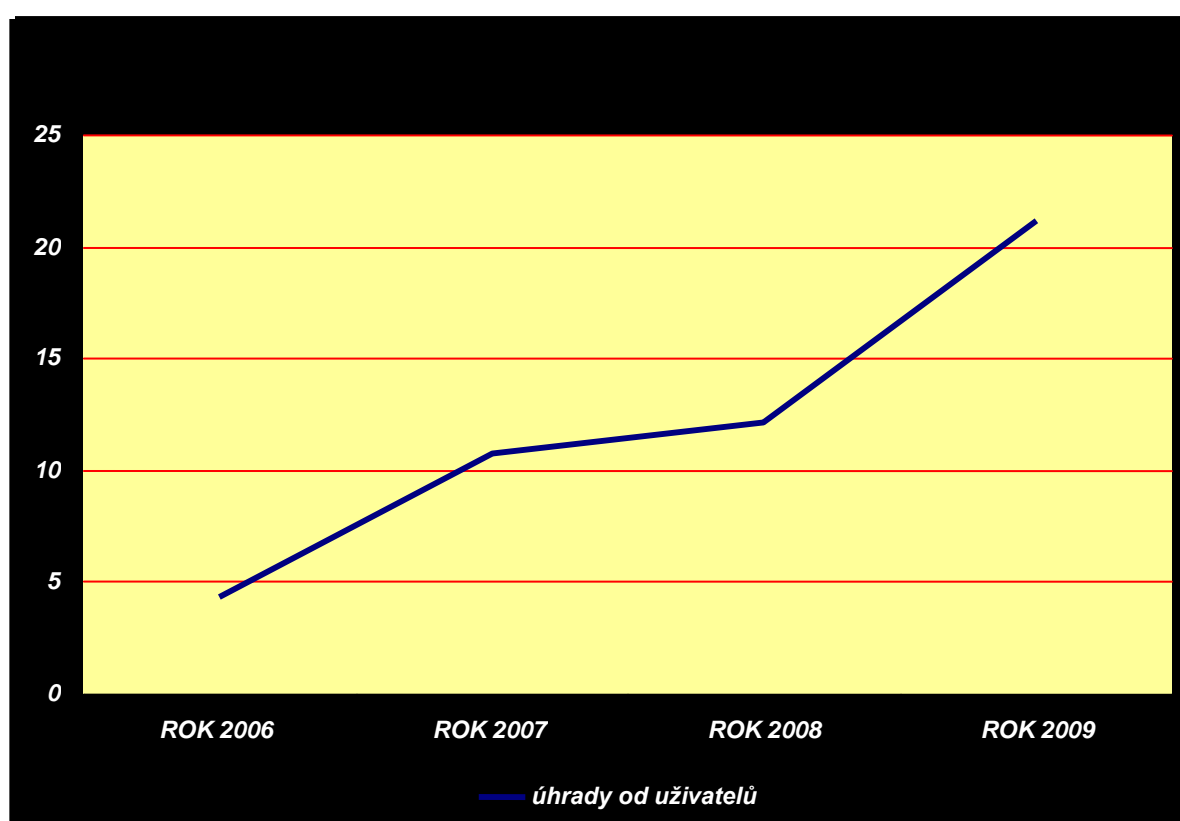
Tab. 7. Procentuální srovnání financování příspěvkové organizace v %

Číslo účtu	Název účtu	ROK 2006	ROK 2007	ROK 2008	ROK 2009
602	Tržby z prodeje služeb	4,32	10,74	12,19	21,21
648	Zúčtování fondů	0,00	0,03	0,01	0,36
64.	Jiné ostatní výnosy				
644	Přijaté úroky	0,30	0,00	0,00	0,00
649	Ostatní výnosy	0,00	0,00	0,00	0,00
691	Příspěvky a dotace na provoz	95,37	95,31	87,23	78,43
	Dotace MěÚ	93,06	95,05	81,77	67,87
	Dotace ÚP	2,32	0,26	0,00	0,00
	Dotace MPSV		0	5,47	10,56
	Celkem	100,00	100,0	100,0	100,0

Zdroj: Autor

Z tabulky je zřejmé, že příjmy z tržeb za poskytované služby mají vzrůstající tendenci a naopak příspěvky na provoz od zřizovatele klesají. V roce 2007 organizace předkládala žádost o dotaci Ministerstvu práce a sociálních věcí na dokrytí provozních nákladů, avšak poskytnutí dotace bylo zamítnuto. V roce 2008 se již dotaci od MPSV podařilo získat ve výši 306 000 Kč. V dalším roce po předložení žádosti o dotaci z MPSV byla dotace navýšena na 600 000 Kč, a to díky rozšíření nabízených služeb organizací o asistenční služby. Pro rok 2010 byla organizaci schválena dotace MPSV ve výši 600 000 Kč.

Graf 1. Vývoj celkových úhrad v %

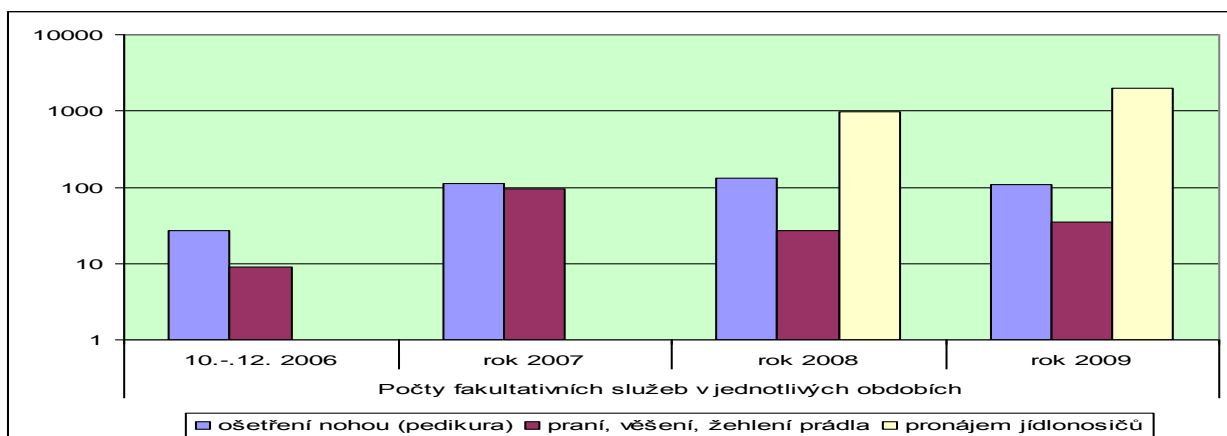

Pokud bychom sledovali vývojový trend tržeb za úkony sociální péče, zjistíme, že v roce 2007 se navýšily tyto tržby o 6,42 % oproti roku 2006. Při srovnávání roku 2006 s rokem 2009 je nárůst o 16,89 %. Důvodem vzrůstající tendence navyšování těchto příjmů spočívá zřejmě ve zvýšení poplatků za poskytované služby, v rozšiřování nabídky poskytovaných sociálních služeb, ale také ve zvyšování počtu klientů využívajících pečovatelskou službu.

3.5.2. Financování nadstandardních služeb

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách řeší otázku i fakultativně poskytovaných sociálních služeb dle § 35 odst. 4. Do těchto činností analyzovaná organizace zahrnuje například: pronájem 2 kusů jídlonosičů v termoobalech, ošetření nohou (pedikúru), jednorázové umytí oken, věšení prádla nebo dohled nad klientem.

Graf 2. Grafické vyjádření jednotlivých fakultativních služeb a počet úkonů v absolutních číslech

Zdroj: Autor

Z grafického vyjádření je patrný nárůst počtu úkonů za jednotlivé druhy nabízených služeb.

Od 1. 7. 2008 organizace přistoupila na návrh svého zřizovatele k výběru peněz za pronájem jídlonosičů ve výši 20,-Kč/měsíčně, což se výrazně projevilo v celkových tržbách za fakultativní úkony (tab. 8).

Tab. 8. Vývoj tržeb za jednotlivé fakultativní v Kč

Druh činnosti	Tržby za fakultativní služby v jednotlivých obdobích			
	10 -12/2006	rok 2007	rok 2008	rok 2009
Ošetření nohou (pedikúra)	2 160,00	9 040,00	13 100,00	10 700,00
praní, věšení, žehlení prádla	225,00	2 400,00	675,00	875,00
pronájem jídlonosičů			19 520,00	40 140,00
Celkem	2 385,00	11 440,00	33 295,00	51 715,00

Zdroj: Autor

Cena za ošetření nohou začínala v roce 2006 na 80,-Kč za úkon. V druhé polovině roku 2008 se cena zvýšila na 100,-Kč a od roku 2010 organizace účtuje klientovi za provedení úkon částku 130,- Kč. Přesto cena za tento druh služby je stále nižší než cena u konkurenčních komerčně prováděných služeb, což vidím také jako jeden z důvodů, proč je o tuto službu takový zájem.

Cena za praní, věšení a žehlení prádla je 25,- Kč za 1kg prádla. Tato cena se za celou dobu působení organizace nezměnila. Souvisí to se skutečností, že úhrada za energie (voda, elektřina) a spotřebovaný materiál je v režii klienta, nikoliv organizace, tudíž případné zvýšení cen nese plně klient. Organizace poskytuje pouze pracovní sílu, která tuto činnost vykonává, tudíž zatím nevidíme důvod pro navýšení ceny za výkon těchto prací.

V následujícím přehledu příjmů z hospodářské činnosti analyzují vývoj tržeb z nadstandardních služeb za jednotlivá sledovaná období.

Tab. 9. Přehled příjmů za jednotlivá období v Kč

Druh činnosti	částky za jednotlivá období			
	10-12/2006	rok 2007	rok 2008	rok 2009
za úklid DPS	-	200 284,00	71 000,00	800,00
pronájem místností KS	-	4 200,00	5 200,00	4 800,00
drobné opravy v domácnostech	-		150,00	-
pronájem kompenzačních pomůcek	-			15 897,00

Zdroj: Autor

Z tabulky je evidentní, že skladba tržeb za jednotlivé nadstandardní služby se za dobu činnosti organizace výrazně měnila. V roce zahájení činnosti organizace nevykazovala žádnou hospodářskou činnost. V následujícím roce byla hlavním zdrojem příjmů tržba za úklid DPS. Mezi oddělením bytového a nebytového fondu Městského úřadu v Českém Těšíně (dále jen OBNF) a organizací byla uzavřena dohoda o provádění úklidu společných prostor v budově Domu s pečovatelskou službou na období od 1. 1. 2007 do 31. 5. 2008. K této činnosti byla vyhrazena po celou dobu trvání dohody jedna pracovnice organizace. V roce 2007 byla činnost prováděna po celý rok, tudíž jsou vykazovány vyšší příjmy oproti roku 2008, kdy činnost trvala pouze pět měsíců. V roce 2009 je vykazována tržba pouze ve výši 800,-Kč, a to z důvodu jednorázové nabídky mytí oken obyvatelům DPS v předvánočním období, kteří nejsou smluvními klienty organizace.

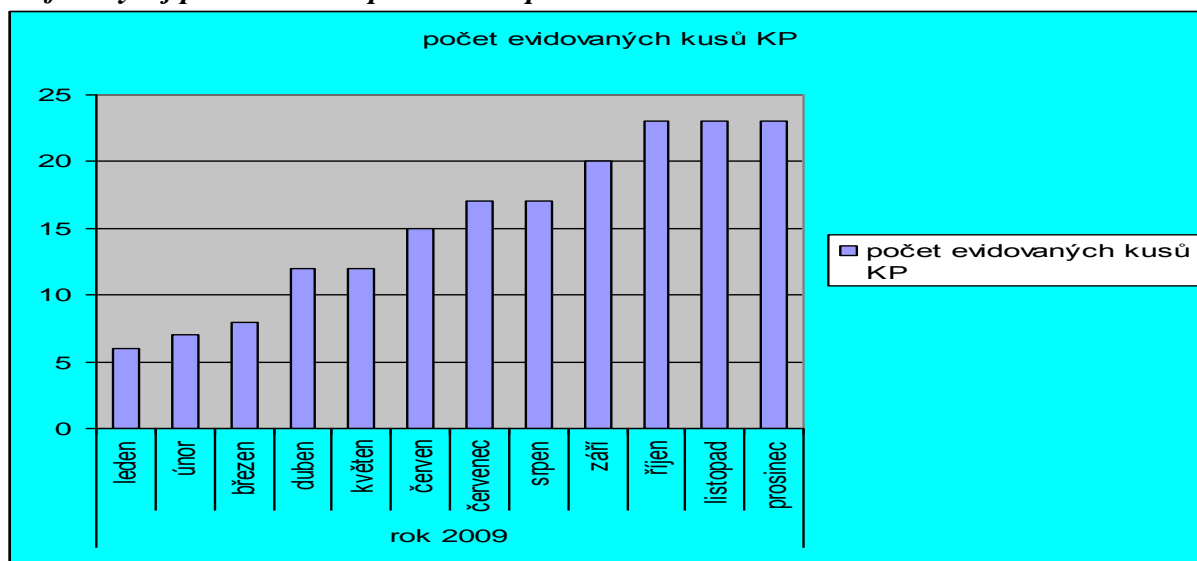
Příjmy z pronájmů nebytových prostor Klubu seniorů, který je ve správě organizace, se tržby pohybují okolo 5 000 Kč ročně. O pronájem místností projevují zájem různé organizace, spolky, sdružení a zájmové skupiny. Cena pronájmu za jednu hodinu činí 200,- Kč. Pravidelnými pronajímateli jsou např. Svaz Němců Těšínského Slezska, Český zahrádkářský svaz a Svaz diabetiků České republiky. V roce 2010 organizace nabízí k pronájmu prostory i k různým příležitostem, např. k rodinným oslavám, k setkání členů jednotlivých politických stran. V tomto roce současně organizace začala pronajímat ke

komerčním účelům i prostory kuchyně, která přísluší k budově organizace. Z této činnosti se předpokládá roční příjem okolo 64.000,- Kč.

Od roku 2008 se organizace snažila vyjít vstříc obyvatelům DPS a nabídla novou službu – drobné opravy v domácnostech. Ta se však nesečkala s ohlasem a pro malý zájem byla úplně ještě v tomtéž roce zrušena.

Vzhledem k hlavní náplni činnosti organizace (poskytování sociálních služeb) a poptávce klientů, se organizace rozhodla pro nabídku nové služby – pronájem kompenzačních pomůcek. K zahájení této činnosti bylo nutné sehnat finanční prostředky pro jejich zakoupení. Díky sponzorským darům se podařilo tuto službu od 1.1.2009 nabízet obyvatelům Českého Těšína. Zpočátku organizace evidovala pouze dvě elektrické polohovací postele, o které byl a je stále největší zájem. K nim postupně přibývaly další pomůcky, které se již pořizovaly z peněz získaných z pronájmů anebo formou darů⁵⁴ rodinných příslušníků našich klientů. Organizace předpokládá, že svou nabídku kompenzačních pomůcek k pronájmu bude ještě dále rozšiřovat.

Graf 3. Vývoj přírůstků kompenzačních pomůcek v absolutních číslech

Zdroj: Autor

⁵⁴ Organizace se řídí Metodickým pokynem k uplatnění ustanovení § 27 odst. 5 písm. b) a § 39b odst. 1 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, ve věci vydávání předchozího písemného souhlasu zřizovatele k nabytí majetku darem do vlastnictví příspěvkové organizace zřízené městem Český Těšín.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4. Výzkum

4.1. Stanovení hypotéz a cílů, úkoly práce

Cíle práce:

V diplomové práci jsou stanoveny tyto cíle:

1. posouzení spokojenosti seniorů se současným stavem poskytovaných služeb,
2. zjištění přibližného demografického složení klientů podle věku, vzdělání, rodinného stavu a soběstačnosti,
3. posoudit zájem seniorů o rozšíření nabídky nadstandardních služeb,
4. rozbor finanční náročnosti jednotlivých nadstandardních služeb,
5. posoudit možnosti financování jednotlivých nadstandardních služeb.

V diplomové práci jsou stanoveny následující hypotézy:

- H1: Většinou příjemců služeb jsou ženy.
- H2: Vzdělání klientů je převážně nižší.
- H3: Většina klientů je závislá v různém stupni na pomoci jiných.
- H4: Klienti budou mít množství nápadů na rozvoj aktivit.
- H5: Klienti rádi přivítají rozvoj jakýchkoliv integračních snah.
- H6: Klienti budou preferovat spíše klidové aktivity.

Úkoly práce

K potvrzení nebo naopak vyvrácení daných hypotéz je potřeba sestavit dotazníky a záznamové listy, vytisknout je, oslovit cílovou skupinu respondentů a zadat instrukce ke správnému vyplnění. Po vyhodnocení získaných materiálů a jeho přehledném zpracování do grafů je nutno stanovit závěr.

4.2 . Metodika práce

4.2.1 Popis zkoumaných souborů

Skupinou dotazovaných byli senioři a plně invalidní obyvatelé žijící v Českém Těšíně. Při dotazování jsem oslovila jak stávající klienty naší organizace, tak i lidi, kteří nikdy našimi klienty nebyli.

4.2.2 Průběh výzkumu

Výzkumný záměr této práce probíhal ve snaze zjistit skutečný stav spokojenosti seniorů a ostatních potřebných s poskytovanými službami a zároveň zjistit zájem o rozšíření nadstandardních služeb a tím zkvalitnění života a pohodlí těchto spoluobčanů.

Výzkum byl prováděn jejich přímým dotazováním (viz. Příloha číslo 4). Z celkového počtu 200 oslovených respondentů bylo ochotno odpovědět na mé otázky 103 dotazovaných.

Po zhodnocení záznamových listů byly výsledky přehledně zaznamenány a zpracovány do grafů a tabulek.

Zahájení sběru informací se uskutečnilo dne 16. 1. 2010 a poslední dotazník byl vyplněn 2. 3. 2010. Dotazník obsahoval 32 otázek. Dotazovaní byli občané pouze z územní působnosti města Český Těšín. Na otázky odpovídal každý samostatně. Někteří respondenti požadovali větší časový prostor a klid k vyplňování, proto si předložené dotazníky ponechali doma, které jsem si pak dle dohody osobně vyzvedávala. Větší podíl dotazníků bylo vyplňováno za mé asistence. Zúčastnili se i nevidomí občané, kterým vesměs pomáhali s vyplňováním členové rodiny. Vyplnění a zodpovězení na všechny otázky trvalo v průměru každému respondentovi 20 minut.

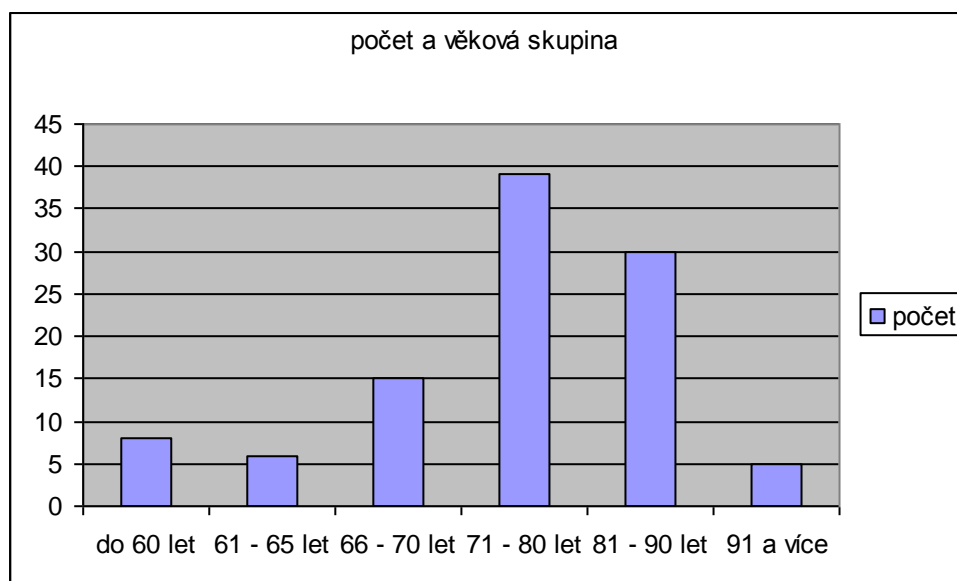
4.2.3 Výsledky výzkumu a jejich zhodnocení

Izolace a samota přispívá k nemalému psychickému strádání. Ve své práci chci poukázat na to, jak lze tuto situaci alespoň trochu změnit. Senioři jsou dezorientovaní a ztrácejí pro sebe tak potřebnou jistotu. Jako sociální pracovníci a pracovníci v sociálních službách musíme těmto lidem porozumět a snažit se napomáhat situaci řešit.

Jde mi o zkvalitnění jejich života a dosažení jejich subjektivní spokojenosti. Důležitá je sociální aktivizace - podpora vlastních zájmů, zapojování do aktivit, sdružování se do skupin s podobnými zájmy a potřebami, čemuž předchází sociální prevence - sledování potřeb seniorů. Po té následuje individualizovaná pomoc a podpora.

Myslím si, že neméně důležité je i vzdělávání v seniorském věku. Tuto problematiku pěkně popsala Danuše Matýsková.⁵⁵

Graf 4. Počet a věková skupina dotazovaných v reálných číslech

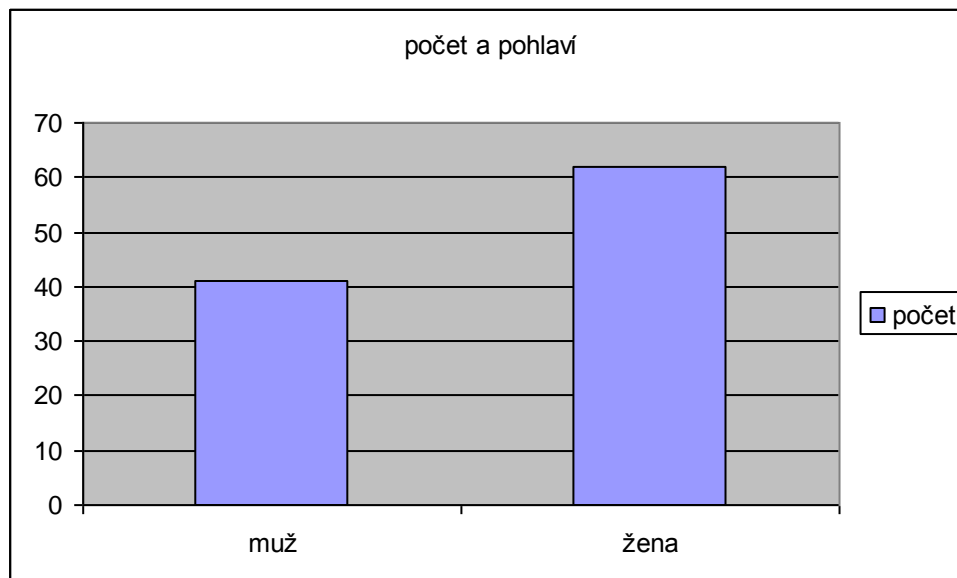
Při vyhodnocování výsledků výzkumu jsem se zaměřila také na věkovou skupinu respondentů. Je to důležitá oblast, protože pro můj výzkum jsou důležití hlavně ti senioři, kteří potřebují pomoc jiné fyzické osoby. Z grafu je zřejmé, že nejvíce dotázaných bylo ve věku 71 – 80 let. Tato věková skupina také nejvíce využívá sociálních služeb organizace, na kterou se zaměřuji (viz. tabulka č. 20). Údaje z tabulky č. 10 jsou shodné s údaji z dotazníku, a to otázka číslo 12.

Tab. 10. Využívání služeb organizace v reálných číslech

Využíváte v současnosti nějakou ze služeb organizace	počet
ano	87
ne	16

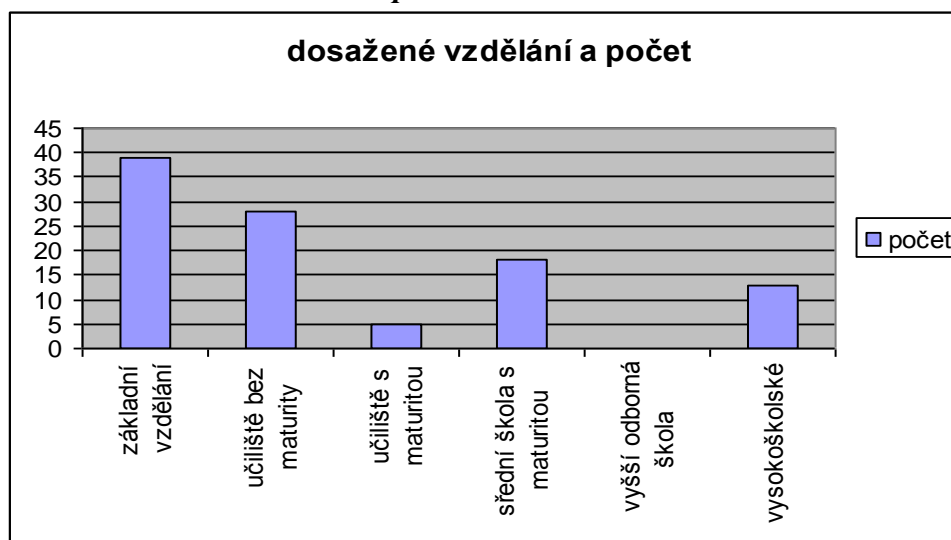
⁵⁵ SÝKOROVÁ, D. CHYTIL, O. (eds.). *Autonomie ve stáří Strategie jejího zachování*. Boskovice: František Šalé-ALBERT. 2004.

Graf 5. Počet a pohlaví respondentů v reálných číslech

Dále jsem zhodnotila údaj, kolik se výzkumu zúčastnilo žen a kolik mužů. Je patrné, že z dotazovaných respondentů se více o poskytované služby zajímaly ženy. Tato skutečnost se potvrdila i při vypisování dotazníků. Muži se o nabízené aktivity zajímali méně a o vyplnění dotazníku neměli takový zájem.

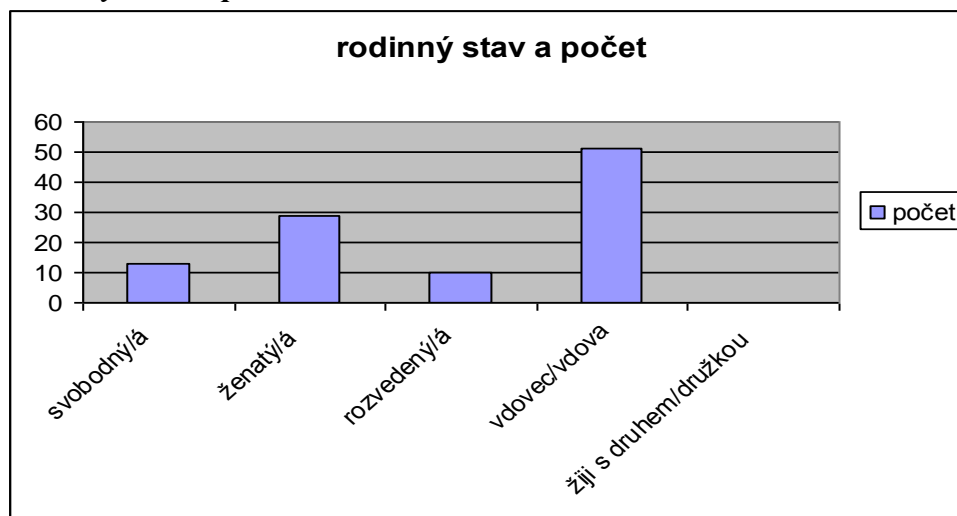
Graf 6. Vzdelanostní struktura respondentů v reálných číslech

Z celkového počtu 103 respondentů mělo základní, tedy nejnižší dosažené vzdělání, 39 dotázaných. Druhou nejsilnější skupinou byli absolventi učiliště bez maturity. Z výzkumu je

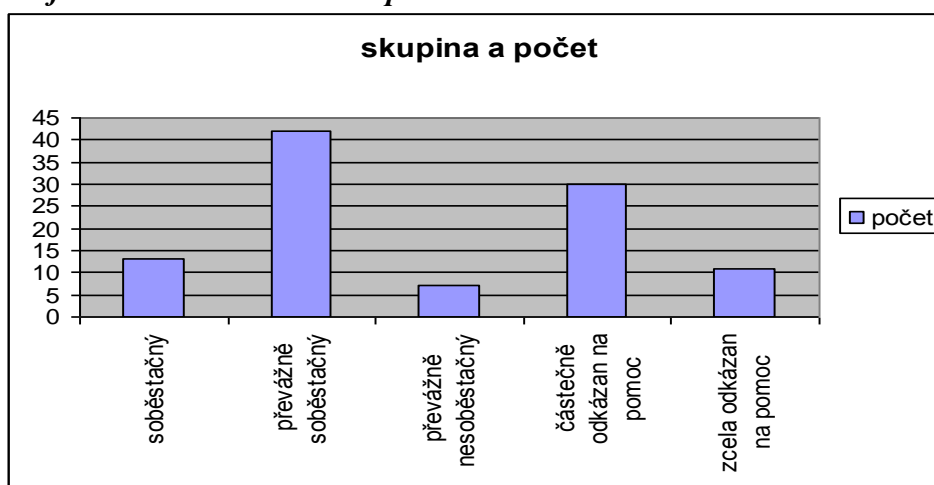
vidět, že úroveň vzdělání není vysoká. Vzdělanostní složení respondentů kopíruje vzdělanostní složení obyvatel města.⁵⁶

Graf 7. Rodinný stav respondentů v reálných číslech

Otázkou číslo 4 v dotazníku jsem chtěla poukázat na to, že většina seniorů (nejen dotázaných) nemá partnera. U těchto seniorů dochází ke kognitivní izolaci. Tuto problematiku izolace blíže rozepisují i při vyhodnocení zájmu o počítačové kurzy. Jejich samota je vede k sociálnímu vyloučení. Zde je důležité, aby fungoval sociální systém, který by pomáhal jejich izolaci odstranit, tzn. snažit se tyto lidi zpátky začlenit do společnosti a v kruhu svých nových přátel navázat nové sociální vazby, které jim umožní důstojně dožít stáří.

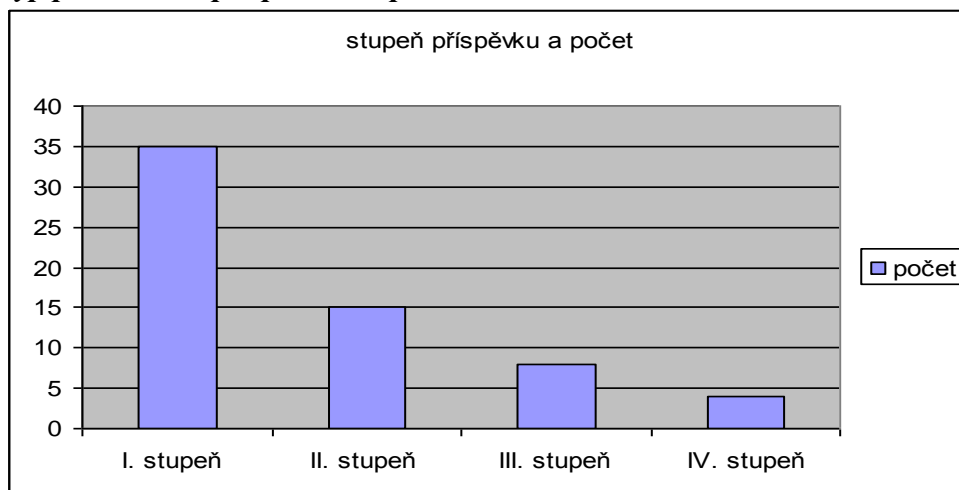
Graf 8. Stav soběstačnosti respondentů v reálných číslech

⁵⁶ Oficiální stránky města Český Těšín. URL: <<http://www.tesin.cz/index.php>> [cit. 2010-02-12].

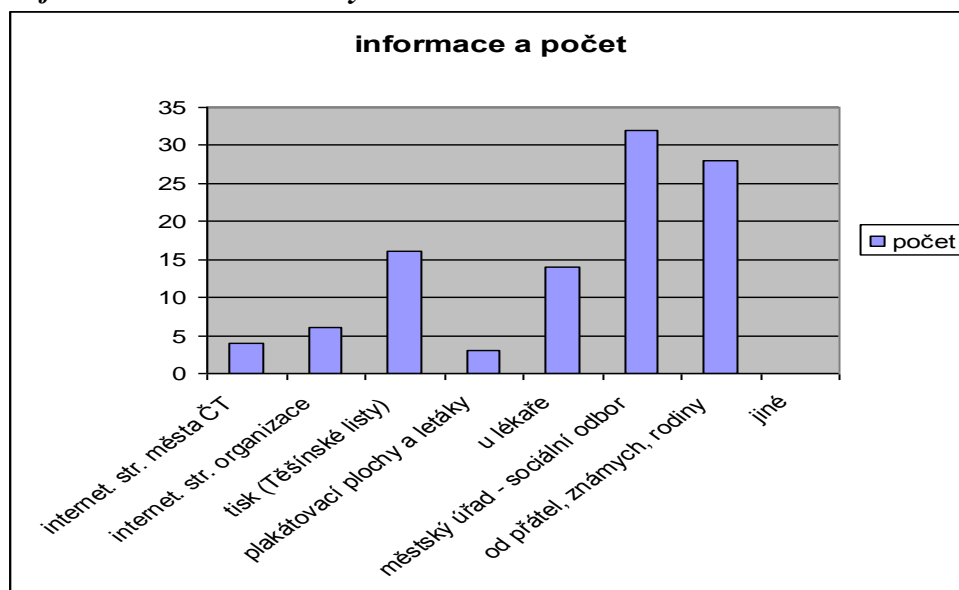
K předcházející problematice se úzce váže i zdravotní stav dotazovaných. V rámci pečovatelské služby se jedná o klienty převážně soběstačných využívajících příspěvek na péči, a to I. stupeň (lehká závislost) – viz graf č. 8. Jsou to lidé, kteří potřebují pomoc, ale ještě nepatří do pobytového zařízení. Samozřejmě, že v daných situacích hraje také své i psychika klienta. Mnoho klientů se nedovede smířit s přicházejícím koncem, proto je důležité již výše uváděné začleňování do společnosti.

Graf 9. Typ pobíraného příspěvku na péči v reálných číslech

Z grafu číslo 9 souvisejícího s otázkou 7 (dotazník) je dobře vidět, že z dotazovaných klientů má 35 přiznán příspěvek na péči I. stupeň (lehkou závislost). Tato částka je stanovena zákonem o sociálních službách a činí 2.000,- Kč. Z celkového počtu 103 respondentů je to 36,05 %.

Graf 10. Informovanost dotazovaných reálných číslech

Důležitou roli zde hraje informovanost klientů o poskytovaných službách na území města Český Těšín. I sociální služby Český Těšín, příspěvková organizace má mnoho informačních zdrojů. Graf č. 10 vyjadřuje skutečnost, že dotazované osoby mají informace převážně z informací městského úřadu (sociálního odboru) a od rodinných příslušníků, známých či rodiny.

Tab. 11. Míra poskytování sociálních služeb v reálných číslech

	ano	spíše ano	nevím	spíše ne	ne
Kvalita	54	27	21	0	1
Nabídka soc. služeb	42	28	30	2	1
Dopravní dostupnost	35	32	34	1	1
Finanční dostupnost	32	39	27	4	1
Časové možnosti	39	32	31	0	1

Z tabulky, která byla součástí dotazníku – otázka číslo 10, je patrné, že respondenti jsou spokojeni s kvalitou a nabídkou sociálních služeb. S dopravní dostupností jsou spíše spokojeni. Tato skutečnost vyplynula ze skutečnosti, že Český Těšín je obec s rozšířenou působností a rozloha území, na kterém jsou služby poskytovány, je rozsáhlá. Některé části jsou mimo trasy městské hromadné dopravy, proto zejména starší obyvatelé mají problém nabízené služby využít. Finanční dostupnost je u většiny klientů dobrá. Vzhledem k tomu, že se jedná o služby poskytované ve většině případů seniorům, kteří mají dostatek času, tak i v tabulce je odzrcadlen údaj o dobré časové možnosti.

Tab. 12. Možnost výběru mezi poskytovateli v reálných číslech

11. Měl/a jste možnost si vybrat mezi více poskytovateli sociálních služeb, než jste si sociální službu vybral/a?	
ano	40
ne	47
nevyžívám žádnou sociální službu	16

V tabulce č. 12 vidíme, že z dotazovaných respondentů má 41,2 % zkušenosti s využíváním služeb od více poskytovatelů. Pouze s pečovatelskou službou sociálních služeb Český Těšín, příspěvková organizace má zkušenosti 48,41 % dotazovaných. Žádnou sociální službu jich nevyžívá 16,48 %..

Tab. 13. Využívání služeb v reálních číslech

12. Využíváte v současnosti nějakou sociální službu naší organizace?	
Ano	87
ne, jestliže ne, přejděte k otázce č. 18	16

Většina respondentů zúčastněných výzkumu je klientem pečovatelské služby v příspěvkové organizaci města Český Těšín.

Tab. 14. Druh poskytované služby v reálních číslech

13. Jakou?	ANO	NE
pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu	31	56
pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu	22	65
poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy	61	26
pomoc při zajištění chodu domácnosti	33	54
pedikúra	17	70
asistenční služba	4	83
zapůjčení kompenzační pomůcky	7	80

Základem všech pečovatelských služeb je poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy. Konkrétně se jedná o dovoz nebo donášku jídla do domácnosti. Poskytovatel této služby zajistí teplou stravu až do domácnosti klienta. Je to nejvyužívanější služba. Druhou nejčastěji poskytovanou skupinou služeb je pomoc při chodu domácnosti. Jsou to například běžné nákupy a pochůzky, běžný úklid a údržba domácnosti a zajištění velkého úklidu. Protože služba osobní asistence se začala poskytovat až od roku 2008, není tato služba dostatečně v povědomí lidí, a také klienti tuto službu nechtějí z důvodu finančního. Je to časově delší služba, tím také finančně nákladnější a mnozí klienti si ji nemohou dovolit.

Tab. 15. Zkušenosti se službami v reálních číslech

14. Jestliže máte zkušenosti s využíváním sociálních služeb, uveďte prosím, jak jste byl/a s danou službou spokojen/á:	
velmi spokojen/a	34
spíše spokojen/a	16
spokojen/a	37
spíše nespokojen/a	0
Velmi nespokojen/a	0

Z otázky číslo 14 je vidět, že dotazovaní využívající služby organizace jsou spokojeni s poskytovanými službami. Je to dobrý základ proto, aby se nabízený sortiment nových nadstandardních služeb podařil prosadit a také zrealizovat.

V otázce číslo 15 jsem se zaměřila na to, zda jsou klienti spokojeni s využívanými službami a v otázce číslo 17, zda jsou spokojeni s přístupem pracovníků. Pokud ne, ať uvedou důvod nespokojenosti. Ani jeden z dotazovaných neuvedl žádný důvod. Dle mého názoru jsou dvě skupiny lidí. První skupina je opravdu spokojena a ta druhá zvyklá z dřívější doby totalitního režimu má strach projevit svůj názor. Je také možné, že někteří vzhledem ke svému zdravotnímu stavu a věku rezignovali na jakýkoliv projev svého názoru.

Tab. 16. Spokojenost s pracovníky organizace v reálných číslech

16. Jste spokojen/a s osobním přístupem (chováním a vystupováním) pracovníků, kteří sociální služby poskytují?	
Ano	86
Částečně	1
Ne	0

Klíčoví pracovníci, pracující v přímo obslužné péči, mají dlouhodobou praxi v samotné organizaci, která vznikla z pečovatelské služby spadající pod sociální odbor města Český Těšín. Všechny pečovatelky a asistentky mají certifikát z absolvovaného kurzu pracovníka v sociálních službách - školení provádějí certifikované firmy. Naše pracovnice kurz absolvovaly v Akademii J. A. Komenského Karviná, o.s.⁵⁷ a v České asociaci pečovatelské služby⁵⁸ prostřednictvím sociálních služeb města Havířova (dotované Evropskou unií). Spokojenost dotazovaných je odrazem práce, kterou vykonávají. Dle tabulky je přístup ke klientům a práce s nimi hodnocena pozitivně.

Nikdo z respondentů neuvedl žádné důvody k nespokojenosti. Je však otázkou zda je to pravda nebo tento stav spíše odráží všeobecnou nechuť ke stížnostem z důvodu obav z postihu.

⁵⁷ *Akademie J.A. Komenského Karviná*. URL: <<http://www.proskolime.cz/>> [cit. 2010-02-12].

⁵⁸ *Česká asociace pečovatelské služby*. URL: <<http://www.caps-os.cz/>> [cit. 2010-03-07].

Tab. 17. Rozšíření služeb v reálních číslech

18. Přivítal/a byste rozšíření služeb naší organizace?	
Ne – jsem spokojen/a s nabízenými službami	103
ano (uveďte konkrétně jakou novou službu by jste přivítal/a)	0

Respondenti v dotazníku uvedli, že jsou spokojeni s množstvím nabízených služeb, ale také by přivítali některé nabízené možnosti. Senioři často neví, že se můžou na organizaci obrátit s návrhem něčeho nového sami a zkusit svůj podnět prosadit.

Tab. 18. Znalost aktivit Klubu seniorů v reálních číslech

19. Znáte náplň činností, aktivit Klubu seniorů na Štefánikové ulici?	
Ano	27
Ne	49
nevím, nemám informace k čemu klub slouží	27

Mezi dotazovanými bylo 71 takových, kteří nenavštěvují klub seniorů z několika důvodů. Prvním důvodem je skutečnost, že klienti vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nejsou schopni klub navštěvovat, druhým důvodem je, že neznají náplň činnosti klubu a jako třetí důvod se jeví fakt, že nemají informace o existenci tohoto klubu pro seniory. Jsou i takoví senioři, kteří nenavštěvují klub, protože žijí v DPS a tam se setkávají a tráví svůj volný čas v klubovnách, které jsou součástí domu. Některým také vadilo, že se klub nachází daleko od jejich domova.

Tab. 19. Zájem o rozšíření služeb Klubu pro seniory v reálních číslech

20. Přivítal/a byste rozšíření aktivit v Klubu pro seniory?	
Jsem spokojen/a s nabízenými aktivitami	32
nevím - nenavštěvuji	71
ano (uveďte co konkrétně by jste přivítal/a)	0

Z výsledků této otázky vyplývá, že řada seniorů zcela nebo nedostatečně využívá prostorů a aktivit poskytovaných Klubem seniorů. Tento stav dává prostor k zamyšlení a zkvalitnění informovanosti o možnostech a aktivitách klubu.

Tab. 20. Vyhodnocení zájmu vzhledem k věku v reálních číslech

	do 60 let	61 - 65 let	66 - 70 let	71 - 80 let	81 - 90 let	91 a více	suma :
21. Přivítal/a by jste zřízení knihovny pro seniory v klubu seniorů ?	0	2	4	7	7	1	21
22. Měl/a by jste zájem o projekci filmů v prostorách DPS a klubu seniorů ?	2	2	4	10	4	0	22
23. Měl/a by jste zájem o pořádání tanečních kurzů pro seniory ?	1	0	6	2	1	0	10
24. Měl/a by jste zájem o počítačové kurzy (internet apod.) a následně zřízení počítačové místnosti	3	4	8	16	3	0	34
25. Měl/a by jste zájem o kroužky rukodělných prací (keramika, tkaní koberců apod.)	1	1	9	9	4	0	24
26. Přivítal/a by jste pořádání plesu seniorů ?	1	1	6	2	0	0	10
27. Přivítal/a by jste zřízení masérského salonu v prostorách DPS ?	1	3	11	13	6	2	36
28. Přivítal/a by jste zřízení psychiatrické poradny v prostorách DPS a klubu seniorů ?	1	0	3	2	5	0	11
29. Přivítal/a by jste pořádání kurzů muzikoterapie v prostorách DPS a klubu seniorů ?	2	1	7	14	3	0	27
30. Přivítal/a by jste rozšíření počtu výletů pořádaných pečovatelskou službou ?	2	2	9	16	8	1	38
31. Přivítal/a by jste zajištění návštěv divadel pečovatelskou službou ?	2	1	9	17	4	0	33
suma :	16	17	76	108	45	4	

V tabulce číslo 20 jsem celkově vyhodnotila kolik respondentů mělo zájem o nabízené nadstandardní služby v návaznosti na věkovou skupinu. Neaktivnější je věková skupina 71 – 80 let a nejméně aktivní skupina 91 let a více. Skupina do 60 let a 61 – 65 let nemá takový zájem i z důvodu toho, že se jedná o mladé seniory, kteří mají spoustu jiných zájmů. Někteří také ještě pracují.

Při vyhodnocení je jasně vidět, že největší zájem je o rozšíření počtu výletů. Je to způsobeno hlavně tím, že naši klienti mají zkušenosti s pořádanými výlety. Po každém výletě je vynikající odezva. Ještě před vznikem příspěvkové organizace přispíval Městský úřad pouze na dva výlety ročně a klienti si na tento počet výletů zvykli. Protože se těchto výletů zúčastňují rádi, chtěli by jejich počet rozšířit. Další nejžádanější službou byl masérský salón, což je pochopitelné vzhledem k tomu, že lidé ve starším věku mají zdravotní potíže a cítí velkou únavu. Jejich finanční možnosti jsou omezené a nemají peníze na zaplacení maséra-podnikatele. Třetí nejžádanější jsou počítačové kurzy. Při vyplňování dotazníku mi převážně respondenti sdělovali, že do počítačového kurzu pořádaného organizací – pečovatelskou službou by se rádi přihlásili. Je to hlavně proto, že budou mezi stejně starými lidmi a hlavně se vzájemně znají. Mezi nimi a mladší generací je velký rozdíl v zkušenostech a schopnostech pracovat s moderními přístroji a senioři cítí velký ostych. Zároveň pocítují potřebu se s těmito zařízeními seznámit, neboť mnohdy to je jediná možnost jejich komunikace s rodinou a blízkými. Klienti v tomto věku mají velký smysl pro

kulturu, a proto zajištění návštěv v divadle bylo čtvrtou nejžádanější službou. Služby jako muzikoterapie, rukodělné práce a projekce filmů v prostorách DPS a v klubu seniorů byly další žádané služby. Návrh na financování a realizaci jsem podrobně rozebrala v další části mé diplomové práce.

4.3 Návrh financování a realizace nejčastěji vybíraných nadstandardních služeb

Při vyhodnocování mého výzkumu, jsem zjistila, že respondenti mají zájem nejvíc o tyto nadstandardní služby:

1. výlety pořádané pečovatelskou službou
2. masérský salon
3. počítačové kurzy
4. návštěvy divadla
5. kurzy muzikoterapie
6. kroužky rukodělných prací
7. projekce filmů

Organizace samotná nemá na tyto služby dostatečné finanční prostředky, proto musí čerpat z jiných zdrojů. Při žádosti o rozpočet budou navrženy na zařazení náklady na provádění těchto služeb. Pokud nám nebudou schváleny finance z tohoto zdroje, musí vedení organizace přistoupit k jiným možnostem. Jednou z možností je i příspěvek formou darů. V minulosti ho organizace využila při zřizování půjčovny kompenzačních pomůcek (viz příloha č. 3). Dary mohou být poskytovány jak formou finanční, tak i formou darování konkrétní věci potřebné pro zahájení činnosti těchto služeb. Nyní bych se zaměřila k rozvedení všeho, co je potřebné pro zajištění poskytování nejžádanějších služeb z dotazníku.

1. Při výletech pořádaných pečovatelskou službou je nutné se zaměřit na vzdálenost a čas. Vzhledem k tomu, že se jedná o seniory, budou výlety jednodenní a maximálně do sta kilometrů. Většinou se jedná o klienty se zdravotními potížemi, velká vzdálenost a delší doba výletu by jim způsobila značné potíže a cíl poskytované služby by ztratil smysl. Na realizaci výletu je nutná finanční částka, která se pohybuje při

jednom výletu do 10.000,- Kč. Možnost financování je ze schváleného rozpočtu, nebo prostřednictvím daru (finančního, poskytnutí autobusu s řidičem zdarma), dále se čerpá z příspěvku samotných zúčastněných, a to ze symbolického vstupného. Ze vstupného se poskytují služby navíc pro zpříjemnění dne stráveného na výletě (vstupné na různé akce či pohoštění).

2. Také při otevření masérského salonu je nutné se zaměřit na více možností. Záleží na tom, zda-li bude specializovaný pracovník (masér) zaměstnancem organizace, nebo živnostník. Pokud bude pracovníkem organizace, musíme zvážit výhodnější variantu mezi první, a to, že organizace nechá vyškolit již zaměstnaného pracovníka organizace, nebo druhou možností, tj. vytvoření nového pracovního místa. Je zřejmé, že pro seniory je finančně výhodnější varianta zaměstnance organizace. Zaměřím se na tuto variantu. Při přeškolení již zaměstnaného člověka jsou náklady nutné na samotné odborné školení (respektive kurz). Cena jednoho kurzu je 6.400,-Kč.⁵⁹ Když se bude jednat o vytvoření nového pracovního místa, musí být schváleno Radou města. Pak je nutné počítat se zvýšením rozpočtu organizace na platy. Takový zaměstnanec musí samozřejmě nastoupit již s absolvovaným potřebným kurzem. Dále je nutné zabezpečit pomůcky k výkonu činnosti. Na začátek stačí masérský stůl, ručníky, osušky, pracovní oblečení, hygienické pomůcky a přípravky potřebné k provedení masáže. Masérský stůl lze pořídit od 2.990,-Kč, ručníky za 60,-Kč, osušky za 90,-Kč, pracovní pomůcky do 3.000,-Kč, hygienické pomůcky a přípravky potřebné k provedení masáže do 5.000,- Kč.
3. Při realizaci počítačových kurzů je možnost získat finance rovněž prostřednictvím zvýšeného rozpočtu organizace. Je také možné získat počítačové sestavy prostřednictvím darů, buď darování starších nepotřebných, nebo vyřazených funkčních počítačů, anebo darováním nových od sponzorské firmy.
4. Realizace této služby je pro organizaci snadnější než předchozí. Je také možné zařídit buď množstevní slevu, nebo slevu s ohledem na to, že se jedná o seniory.

⁵⁹ *Masérský kurz, DEXTER ACADEMY*. URL: <<http://www.masaze-kurzy.cz/rekvalifikacni.php>> [cit. 2010-03-07].

Tab. 23.⁶⁰ Ceny vstupného

	plné vstupné	studenti a děti
představení	100,-	60,-
premiéry	120,-	-
muzikálová představení	120,-	80,-
premiéry muzikál. předst.	130,-	-
představení Těšínské nebe I. místo	150,-	-
představení Těšínské nebe II. místo	120,-	-

5. Muzikoterapie je dalším oborem, ke kterému je zapotřebí člověka, který absolvoval příslušný odborný kurz. Opět si můžeme vybrat z několika možností jako u masérského kurzu. Za nejvýhodnější považuji přeškolení již stávajícího zaměstnance, nebo vytvoření nového pracovního místa s vyškoleným pracovníkem. Dle zjištěných informací se cena jednoho kurzu pohybuje kolem 2.300,-Kč.⁶¹ Opět se zde musí počítat ze zvýšeným rozpočtem schváleným Radou města Český Těšín. Je potřeba nakoupit pomůcky potřebné k muzikoterapii. Pro začátek by stačil CD přehrávač, který se dá v dnešní době pořídit do 1000,- Kč.
6. Realizace programu, jak zapojit seniory do volno časových aktivit je ze strany organizace celkem snadná. Prostory pro rukodělné práce jsou k dispozici jak na DPS, tak i v klubu seniorů na Štefánikové ulici. Personál potřebný pro tuto činnost může být zajištěn ze stávajících zaměstnanců, kteří absolvují certifikované kurzy. Na tyto kurzy má organizace již vyčleněné finanční prostředky, jelikož hodiny absolvovaného kurzu se započítávají do hodin stanovených ministerstvem (MPSV), které musí každý pracovník v sociálních službách absolvovat (24 hodin za kalendářní rok). Takže pracovník může získat certifikát na více činností v roce
7. Na projekci filmů se můžou rovněž využít prostory sídla organizace i v DPS na Kysucké ulici. Stačí pouze zakoupit projektor, DVD přehrávač a plátno na promítání filmů. Projektor se dá pořídit do 10.000,-Kč⁶², DVD přehrávač do 1.000,-Kč⁶³, plátno

⁶⁰ *Těšínské Divadlo*. URL: <http://www.tdivadlo.cz/index_cz.php?body=program> [cit. 2010-03-07].

⁶¹ *Muzikoterapie | Aktuality*. URL: <<http://www.muzikoterapie.cz/>> [cit. 2010-03-07].

⁶² *Prodej a pronájem » prodej* ». URL: <<http://www.datavideomedia.cz/index.php?rec=2012&d=2>> [cit. 2010-03-07].

⁶³ *DVD přehrávač Levné DVD přehrávače*. URL: <<http://www.pixmania.cz/cz/cz/66/xx/xx/9/3/criteresn.html>> [cit. 2010-03-07].

na promítání filmů do 3.000,-Kč⁶⁴. Zpočátku by se promítaly filmy, které nám zapůjčí půjčovna. Vybíralo by se dle zájmu klientů. Půjčení jednoho filmu je 30,- Kč.

Při sestavování výsledné tabulky jsem se zaměřila na co nejlevnější a nejschůdnější variantu realizace. U výletů jsem vycházela z realizací tří výletů ročně. Při projekci filmů předpokládám se zapůjčením 20 filmů za rok.

Tab. 24. Souhrn předpokládaných nákladů v Kč

Poskytovaná služba	výlety	masérsky salon	počítačové kurzy	návštěvy divadla	muzikoterapie	rukodělné práce	projekce filmů
	10000	6400	0	0	2300	0	10000
	10000	2990	0	0	1000	0	1000
	10000	600	0	0	0	0	3000
	0	900	0	0	0	0	600
	0	3000	0	0	0	0	0
	0	5000	0	0	0	0	0
Celkem	30000	18890	0	0	3300	0	14600

4.4 Rozbor a zhodnocení stanovených hypotéz

Nyní se podívejme na potvrzení nebo vyvrácení stanovených hypotéz.

H1: Většinou příjemců služeb jsou ženy. - POTVRZENO

Tento stav je dům obecným demografickým trendem celé společnosti. Ženy se dožívají vyššího věku než muži.

H2: Vzdělání klientů je převážně nižší. - POTVRZENO

Stav je opět dán celkovou situací v regionu. Skupina seniorů kopíruje svým složením vzdělanostní profil celé společnosti.

H3: Většina klientů je závislá v různém stupni na pomoci jiných. - POTVRZENO

Jak vyplynulo z vyhodnocení otázky č.7 mého dotazníku většině respondentů (60,20%) byl přiznán určitý stupeň příspěvku na péči, tzn. v určité míře jsou více nebo méně závislí na pomoci jiných osob nebo institucí. Otázkou však zůstává zda forma vyplácení a následná kontrola využití těchto příspěvků je správná. K zamyšlení zůstává skutečnost, zda vyplácený

⁶⁴ Prodej a pronájem » prodej ». URL: <<http://www.datavideomedia.cz/index.php?rec=890&d=2>> [cit. 2010-03-07].

příspěvek opravdu slouží k zajištění služeb, které klient vzhledem ke svému zdravotnímu stavu potřebuje, nebo zda jde pouze o navýšení rozpočtu příjemce nebo v horším případě, jeho rodinných příslušníků. V takovém případě příspěvek pozbývá svůj význam a příjemcům nepřináší zkvalitnění jejich zdravotních potřeb. Řešením této situace je diskutovaný návrh na úhradu prvního stupně příspěvku na péči částečně formou poukázek na odběr služeb. U tohoto stupně jsou klienti ještě částečně schopni si řadu úkonů provést samostatně, a proto se často příspěvek využívá pro jiné účely.

H4: Klienti budou mít množství nápadů na rozvoj aktivit. – VYVRÁCENO

Jak vyplývá z vyhodnocení otázky č. 18 nikdo z respondentů samostatně nenavrhnul jakoukoliv další nadstandardní službu. Všichni vyjádřili svou spokojenost se současným stavem nabízených služeb organizací. K obratu došlo teprve tehdy, když dostali na výběr z možných nových aktivit, které jim byly nabídnuty v otázkách č. 21-31

H5: Klienti rádi přivítají rozvoj jakýchkoliv integračních snah. – POTVRZENO

Jak již vyplynulo z předchozí hypotézy klienti sice sami o nové aktivity neusilovali, ale po nabídnutí konkrétních možností je velice ocenili a přivítali. Je to také dáno tím, že řada seniorů s těmito aktivitami má již své zkušenosti. V dnešní době, kdy řada měst a obcí se spokojí se základní nebo i žádnou péčí o seniory ve své působnosti, českotěšínský senioři již řadu let využívají posilovnu, seniorské knihovny, výletů do přírody, zajištění dopravy při příležitosti Svátku zesnulých, přednášky a různá školení, bezplatné zajištění a vybavení kluboven a modlitebny na DPS.

H6: Klienti budou preferovat spíše klidové aktivity. - VYVRÁCENO

Z odpovědí dotazovaných vyplynula jasná preference pohybových aktivit – výlety, návštěvy divadel a masér. Jedinými vysoce žádanými klidovými aktivitami je počítačový kurz a muzikoterapie.

Závěr

Diplomová práce si kladla za cíl posoudit možnost rozšíření nabídky nadstandardních služeb pro seniory města Český Těšín. Popisuje současný stav na území města, popisuje historii sociálních služeb, organizace na území města, které tyto služby poskytují, a zároveň na základě provedeného vlastního terénního dotazování zjišťuje zájem o zavedení nových nebo rozšíření stávajících nadstandardních služeb.

V závěru empirického šetření se sice potvrdila výchozí teze o případném zájmu klientů o nadstandardní služby, přičemž jsme však byli nuceni konstatovat určité problémy s naplňováním finančních zdrojů pro výše jmenované. Určitým, dříve již využívaným, východiskem, vedle akcentu na navyšování z nových rozpočtů organizace, se jeví aktivizace alternativních zdrojů – především pak finanční či věcné dary.

Jak již bylo řečeno v úvodu oblast péče o seniory, služby spojené s těmito aktivitami a v neposlední řadě jejich financování se stává stále důležitější otázkou, ale i problémem. Vzhledem k celospolečenskému stárnutí obyvatelstva je nutné zajistit kvalitní a dostatečné pokrytí těchto narůstajících potřeb. Je nezbytné rozrůstající se skupině seniorů umožnit kvalitní život bez kognitivní izolace. Proto je nezbytné rozvíjet kontakt seniorů s okolím a alespoň okrajově je seznamovat a zapojovat do jeho vývoje. Je nutné jim vysvětlit, že nové technologie, jako např. internet a počítače, jim mohou významně napomoci zapojit se do současného způsobu života. Mnohdy je toto i jedinou možností jak si udržet kontakt se svými potomky a blízkými, kteří, v dnešní době, žijí často velmi daleko od svých rodičů a prarodičů.

Závěrem lze konstatovat, že senioři jsou stále ochotni aktivně žít a seznamovat se s něčím novým. Je však nutné jim tyto aktivity nabídnout, seznámit je s nimi a vhodnou formou jim je nabídnout. Jediné, jak vyplynulo i z výsledků mého dotazování, co seniorům chybí, je samostatná aktivita při jejich vyhledávání. Tento stav je však, dle mého názoru, spíše dán neschopností orientovat se v přetlaku informací než v nezájmu je získat.

Resume

Diplomová práce se zaměřuje na problematiku nadstandardních služeb poskytovaných seniorům a lidem vyžadujícím asistenci jiné osoby. Popisuje historii a vývoj poskytovaných služeb a organizací působících na území města Český Těšín.

Teoretická část popisuje právní rámec poskytování těchto služeb a jeho vývoj. Dále se zabývá implementací našeho sociálního systému do celoevropského, jeho standardizací, kontrolou kvality služeb a právním rámcem financování. Dále tyto obecné pravidla srovnává a popisuje jejich naplňování v naší organizaci.

Praktická část je zaměřena na nadstandardní služby, které nejsou striktně definovány a regulovány zákonem a jsou vytvořeny dle konkrétních požadavků seniorů a především ochoty pracovníků služeb vytvořit pro seniory něco navíc a tak jim zpříjemnit podzim života. Výsledky provedeného terénního dotazování dávají dobré informace o oblastech zájmu seniorů a tím dávají vodítko, do kterých oblastí se zaměřit při jejich realizaci. Výsledky jsou zpracovány v přehledných tabulkách a grafech.

Resume

The Diploma Work looks into the issues of providing the above standard to senior citizens and people who need assistance. It shows the history and development of provided services and the organizations operating in Cesky Tesin area.

The theoretical part deals with the law of providing these services and the law development. It is also concerned with implementation of our social system in the European social system. This part shows the standardization, service quality check up and the financial issues the services. It is engaged in comparison of these general rules and shows how these rules are kept in our society.

The practical part deals with the above services which are not strictly defined or controlled by the law. These services are adjusted to the specific seniors' needs and they also depend on the service workers' willingness to do some extra work for senior citizens to make their end of life more pleasant. The research results give sufficient information of senior interests and needs and this gives the clue where the attention should be paid. The results are written down in general tables and graphs.

Seznam zkratek:

- BOZP - Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
- ČČK - Český červený kříž
- ČSČK - Československý červený kříž
- DPS - Dům s pečovatelskou službou
- EDS - Evropské dobrovolné služby
- KS - Klub seniorů
- KÚ - Krajský úřad
- MěÚ - Městský úřad
- MPSV - Ministerstvo práce a sociálních věcí
- OA - Osobní asistence
- OBNF - Odbor bytového a nebytového fondu
- OON - Ostatní osobní náklady
- PO - Požární ochrana
- PS - Pečovatelská služba
- ÚP - Úřad práce

Seznam literatury:

APSQ. Odborné stanovisko. *Sociální služby*, 2009, ročník 11, číslo listopad 2009, s 22-23, ISSN 1803-7348.

ČÁMSKÝ, P., KROUTILOVÁ, D., SEMBDNER, J., SLADKÝ, P. *Manuál pro tvorbu a zavádění standardů kvality poskytovaných sociálních služeb*. Projekt spolufinancován evropským sociálním fondem, státním rozpočtem ČR a rozpočtem hlavního města Prahy. Vydavatel neuveden, Datum vydání neuvedeno, JPD 3- CZ.04.3.07/2.1.00.1/0003.

HOLOUŠOVÁ, D., KROBOTOVÁ, M. *Diplomové a závěrečné práce*. 2. vydání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2005. 117 s. ISBN 80-244-1237-3.

HUBÍK, S., *Zrychlující se změny a izolace seniorů..* In- SÝKOROVÁ, D., CHYTIL, O. (eds.). *Autonomie ve stáří. Strategie jejího zachování*. Boskovice: František Šalé-ALBERT, 2004, s.29-38.

KAŠPÁREK, Z. Pečovatelská služba v roce 2010. *Sociální služby*, 2010, ročník 12, číslo leden 2010, s 8-9, ISSN 1803-7348.

KRÁLOVÁ, J., RÁŽOVÁ, E. *Sociální služby a příspěvek na péči*. 1. vydání Olomouc: ANAG, 2007. 352 s. ISBN 978-80-7263-405-7.

KRUTILOVÁ, D. Prostředí a podmínky poskytovaných sociálních služeb. *Sociální služby*, 2009, ročník 11, číslo září 2009, s 16-17, ISSN 1803-7348.

Lexikon obcí. Praha: ČSU, 2007.

MATOUŠEK, O., a kol. *Metody a řízení sociální práce*, 1. vydání Praha:PORTÁL s.r.o., 2003. 384 s.ISBN 80-7178-548-2.

MATOUŠEK, M., KOLÁČKOVÁ, J., KODYMOVÁ, P. *Sociální práce v praxi*. 1. vydání Praha: PORTÁL s.r.o., 2005. 332 s. ISBN 80-7367-002-X.

MATOUŠEK, O. *Slovník sociální práce*, 1. vydání Praha: PORTÁL s.r.o., 2003. 288 s. ISBN 80-7178-549-0.

Metodika MPSV k provádění inspekcí poskytování sociálních služeb, říjen 2008

NEDĚLNÍKOVÁ, D., a kol. *Metodická příručka pro výkon terénní sociální práce*. Ostravská univerzita v Ostravě, PITSTOPMEDIA, příručka pro pečovatele, projekt spolufinancován evropským sociálním fondem, státním rozpočtem ČR a rozpočtem hlavního města Prahy.

PETRÁŠEK, F. *Sociální politika*. 1. vydání Praha: UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA, 2007. 120 s. ISBN 978-80-86723-41-9.

Příručka pro pečovatele, projekt spolufinancován evropským sociálním fondem, státním rozpočtem ČR a rozpočtem hlavního města Prahy, realizátoři projektu jsou hlavní město Praha a společnost sociálních pracovníků. Vydáno v rámci projektu „Vzdělaný poskytovatel domácích sociálních služeb“. 1. vydání. Místo neuvedeno: KUFŘ, 2007.

Standardy kvality sociálních služeb – Sociální služby Český Těšín p.o.

SÝKOROVÁ, D. Autonomie očima seniorů. In- SÝKOROVÁ, D., CHYTIL, O. (eds.). *Autonomie ve stáří. Strategie jejího zachování*. Boskovice: František Šalé-ALBERT, 2004, s 93-122.

SÝKOROVÁ, D. *Autonomie ve stáří – kapitoly z gerontosociologie*. 1. vydání Praha: SLON, 2007. 284 s. ISBN 978-80-86429-62-5.

SÝKOROVÁ, D., CHYTIL, O. (eds.). *Autonomie ve stáří. Strategie jejího zachování*. 1. vydání. Boskovice: František Šalé-ALBERT, 2004. 324 s. ISBN 80-7326-026-3.

Zpráva o hospodaření za rok 2006

Zpráva o hospodaření za rok 2007

Zpráva o hospodaření za rok 2008

Zpráva o hospodaření za rok 2009

Zákony a vyhlášky:

Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška MPSV č. 310/1993 Sb., o úhradě za poskytování sociální péče ve zdravotnických zařízeních

Vyhláška MPSV č. 82/1993 Sb., o úhradách za pobyt v zařízeních sociální péče, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška MPSV č. 83/1993 Sb., o stravování v zařízeních sociální péče, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška MPSV č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 108/2006 Sb. „O sociálních službách“

Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách

Zákon č. 126/1992 Sb., o ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži

Zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů

Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole

Zákon č. 561/2006 Sb., školský zákon, který byl změněn zákonem č. 343/2007 Sb. s účinností od 1. ledna 2008

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících

Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů

Zákon č. 95/2004 Sb., lékařský zákon

Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů

Zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů

Seznam elektronických zdrojů:

Akademie J.A. Komenského Karviná. URL: <<http://www.proskolime.cz/>> [cit. 2010-02-12].

Centrum pro seniory Český Těšín Svibice. URL: <<http://www.ceskytesin.charita.cz/socialni-zarizeni/centrum-pro-seniory-cesky-tesin-svibice>> [cit. 2010-02-10].

ČČK – základní informace. URL: <<http://www.cervenkykriz.eu/cz/kdojsme.aspx>> [cit. 2010-02-11].

Česká asociace pečovatelské služby. URL: <<http://www.caps-os.cz/>> [cit. 2010-03-07].

Domov pro seniory Český Těšín. URL: <<http://www.domov-ctesin.cz/>> [cit. 2010-02-04].

DVD přehrávač Levné DVD přehrávače. URL:
<<http://www.pixmania.cz/cz/cz/66/xx/xx/9/3/criteresn.html>> [cit. 2010-03-07].

Gerontocentrum | Český červený kříž Karviná. URL:
<<http://www.cckkarvina.cz/category/kategorie-clanku/gerontocentrum>> [cit. 2010-02-12].

Charita – Český Těšín.cz. URL: <http://www.ceskytesin.charita.cz/socialni-zarizeni/resocializacni-zarizeni-pro-zeny-divky-drogove-zavisle> [cit. 2010-02-10].

Charita Český Těšín. URL: <<http://www.ceskytesin.charita.cz/socialni-zarizeni/charitni-osetrovatelska-pecovatelska-sluzba>> [cit. 2010-02-10].

Charitní dům pokojného stáří Český Těšín. URL:
<<http://www.ceskytesin.charita.cz/socialni-zarizeni/charitni-dum-pokojneho-stari-cesky-tesin>> [cit. 2010-02-10].

Charitní dům pro matky v tísní. URL: <<http://www.ceskytesin.charita.cz/socialni-zarizeni/charitni-dum-pro-matky-v-tisni>> [cit. 2010-02-10].

Kdo jsme - Kdo jsme - Charita Česká Republika. URL:

<http://www.charita.cz/article.asp?nArticleID=310&nDepartmentID=187&nLanguageID=1> [cit. 2010-02-10].

Kdo jsme | diecézní charita ostravsko-opavská. URL: <http://dchoo.shp-ukrajina.cz/kdo-jsume/> [cit. 2010-02-10].

Komunitní plán sociálních služeb města Český Těšín. URL:

<http://www.tesin.cz/files/01654001.doc?nomn=1> [cit. 2010-02-04].

Masérsky kurz, DEXTER ACADEMY. URL: [http://www.masaze-](http://www.masaze-kurzy.cz/rekvalifikacni.php)

[kurzy.cz/rekvalifikacni.php](http://www.masaze-kurzy.cz/rekvalifikacni.php) [cit. 2010-03-07].

MPSV.CZ: Standardy kvality sociálních služeb. URL: <http://www.mpsv.cz/cs/5963> [cit. 2010-01-26].

Muzikoterapie | Aktuality. URL: <http://www.muzikoterapie.cz/> [cit. 2010-03-07].

Oficiální stránky města Český Těšín. URL: <http://www.tesin.cz/index.php> [cit. 2010-02-12].

Prodej a pronájem » prodej ». URL:

<http://www.datavideomedia.cz/index.php?rec=2012&d=2> [cit. 2010-03-07].

Prodej a pronájem » prodej ». URL:

<http://www.datavideomedia.cz/index.php?rec=890&d=2> [cit. 2010-03-07].

Slezská diakonie, Slezská diakonie. URL: <http://www.eliada.cz/slezska-diakonie> [cit. 2010-02-10].

Slezská diakonie. URL: <http://www.slezskadiakonie.cz/> [2010-02-10].

Slezská humanita – Český Těšín. URL: <http://www.slezskahumanita.cz/domovtesin> [cit. 2010-02-11].

Sociální péče-radost pomáhat. URL:

<http://www.socialnipece.praha.eu/jnp/cz/financovani_socialni_oblasti/dalsi_moznosti_financovani/index.html> [cit. 2010-01-28].

Sociální služby Český Těšín příspěvková organizace. URL:

<<http://www.sostesin.cz/index.php/ke-staeni.html>> [cit. 2010-01-26].

Správce veřejného rozpočtu. URL:

<http://www.mpsv.cz/files/clanky/7759/priority_rozvoje_soc_sluzeb.pdf> [cit. 2010-01-28].

Těšínské Divadlo. URL: <http://www.tdivadlo.cz/index_cz.php?body=program> [cit. 2010-03-07].

Úvodní stránka. URL: <<http://www.sostesin.cz/>> [cit. 2010-02-10].

Seznam grafů:

Graf č. 1 -Vývoj celkových úhrad v %

Graf č. 2 -Grafické vyjádření jednotlivých fakultativních služeb a počet úkonů v absolutních číslech

Graf č. 3 -Vývoj přírůstků kompenzačních pomůcek v absolutních číslech

Graf č. 4 -Počet a věková skupina dotazovaných v reálních číslech

Graf č. 5 -Počet a pohlaví respondentů v reálních číslech

Graf č. 6 -Vzdělanostní struktura respondentů v reálních číslech

Graf č. 7 -Rodinný stav respondentů v reálních číslech

Graf č. 8 -Stav soběstačnosti respondentů v reálních číslech

Graf č. 9 -Typ pobíraného příspěvku na péči v reálních číslech

Graf č. 10 -Informovanost dotazovaných v reálních číslech

Seznam tabulek:

Tabulka č. 1 – Vývoj počtu obyvatel Českého Těšína v absolutních číslech

Tabulka č. 2 – Demografický vývoj obyvatel města Český Těšín, dle pohlaví

Tabulka č. 3 – Zdroje financování roku 2006

Tabulka č. 4 – Zdroje financování roku 2007

Tabulka č. 5 – Zdroje financování roku 2008

Tabulka č. 6 – Zdroje financování roku 2009

Tabulka č. 7 – Procentuální srovnání financování příspěvkové organizace v %

Tabulka č. 8 – Vývoj tržeb za jednotlivé fakultativní činnosti v Kč

Tabulka č. 9 – Přehled příjmů a jednotlivá období v Kč

Tabulka č. 10 – Využívání služeb organizace v reálních číslech

Tabulka č. 11 – Míra poskytování sociálních služeb v reálních číslech

Tabulka č. 12 – Možnost výběru mezi poskytovateli v reálních číslech

Tabulka č. 13 – Využívání služeb v reálních číslech

Tabulka č. 14 – Druh poskytování služby v reálních číslech

Tabulka č. 15 – Zkušenosti se službami v reálních číslech

Tabulka č. 16 – Spokojenost s pracovníky organizace v reálních číslech

Tabulka č. 17 – Rozšíření služeb v reálních číslech

Tabulka č. 18 – Znalost aktivit Klubu seniorů v reálních číslech

Tabulka č. 19 – Zájem o rozšíření služeb Klubu pro seniory v reálních číslech

Tabulka č. 20 – Vyhodnocení zájmu vzhledem k věku v reálních číslech

Tabulka č. 21 – Ceny vstupného

Tabulka č. 22 – Souhrn předpokládaných nákladů v Kč

Seznam příloh:

Příloha č. 1 – Dotazník

Příloha č. 2 – Zřizovací listina organizace

Příloha č. 3 – Sponzorská smlouva

Příloha č. 4 – Sběrka listin: Sociální služby Český Těšín, příspěvková organizace

Příloha č. 5 – Etický kodex

Příloha č. 6 – Ceník pečovatelské služby

Příloha č. 7 – Ceník asistenční služby

Příloha č. 1

Ceník pečovatelských úkonů platný od 1. 3. 2010

Úkony pečovatelské služby patří k zabezpečování základní péče o klienta a jeho domácnost, tato služba je službou placenou a je hrazena klientem. Ceník jednotlivých úkonů je dán vyhláškou MPSV č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Základní činnosti		
a) Pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu		
1.	pomoc a podpora při podávání jídla a pití	100,- Kč/hod.
2.	pomoc při oblékání a svlékání včetně speciálních pomůcek	100,- Kč/hod.
3.	pomoc při prostorové orientaci, samostatném pohybu ve vnitřním prostoru	100,- Kč/hod.
4.	pomoc při přesunu na lůžko nebo vozík	100,- Kč/hod.
b) Pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu		
1.	pomoc při úkonech osobní hygieny	100,- Kč/hod.
2.	pomoc při základní péči o vlasy a nehty	100,- Kč/hod.
3.	pomoc při použití WC	100,- Kč/hod.
c) Poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy		
1.	dovoz nebo donáška jídla do domácnosti	20,- Kč/úkon
2.	pomoc při přípravě jídla a pití	100,- Kč/hod.
3.	příprava a podání jídla a pití	100,- Kč/hod.
d) Pomoc při zajištění chodu domácnosti		
1.	běžný úklid a údržba domácnosti	100,- Kč/hod.
2.	údržba domácích spotřebičů	100,- Kč/hod.
3.	pomoc při zajištění velkého úklidu domácnosti (např. sezónního úklidu, úklidu po malování)	100,- Kč/hod.
4.	donáška vody	100,- Kč/hod.
5.	topení v kamnech včetně donášky a přípravy topiva, údržba topných zařízení	100,- Kč/hod.
6.	běžné nákupy a pochůzky	100,- Kč/hod.
7.	velký nákup (např. týdenní nákup, nákup ošacení a nezbytného vybavení domácnosti)	100,- Kč/úkon
8.	praní a žehlení ložního prádla, popř. jeho drobné opravy	50,- Kč/kg
9.	praní a žehlení osobního prádla, popř. jeho drobné opravy	50,- Kč/kg
e) Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím		
1.	doprovázení dětí do školy, školského zařízení, k lékaři a doprovázení zpět	100,- Kč/hod.
2.	doprovázení dospělých do školy, školského zařízení, zaměstnání, k lékaři, na orgány veřej. moci a instituce poskytující veřej. služby a doprovázení zpět	100,- Kč/hod.

Fakultativní činnosti		
Fakultativní činnosti pro všechny klienty		
	1. pronájem 2 ks jídlonosičů v termoobalech	20,- Kč/měsíc
	2. ošetření nohou (pedikura)	130,- Kč/úkon
	3. hospodaření s finančními prostředky klienta (na základě uzavřené dohody)	50,- Kč/měsíc
	4. zasílání vyúčtování služeb jinému plátcovi než klientovi	15,- Kč/úkon
	5. vyřízení žádosti do pobytového zařízení	100,- Kč/úkon
	6. jednorázové umytí oken	150,- Kč/hod.
	7. umytí schodů, chodby, event. oken a dveří společných prostor v domě	150,- Kč/hod.
	8. dovoz nebo odvoz kompenzační pomůcky (mimo polohovací postel)	5,- Kč/1km
Fakultativní činnosti jen pro klienty bydlící v Domě s pečovatelskou službou Kysucká 10, 8		
	1. věšení prádla	25,- Kč/úkon
	2. dohled nad klientem	5,- Kč/úkon
	3. výběr poštovní schránky	3,- Kč/úkon
	4. přeposílání došlé korespondence klienta do aktuálního místa pobytu (např. nemocnice, LDN, apod.)	5,- Kč/úkon + poštovné
	5. zapůjčení vysavače k provedení úklidu pečovatelkou	20,- Kč/úkon
	6. zapůjčení skládacího žebříku k provedení úklidu pečovatelkou	10,- Kč/úkon

Fakultativní činnosti jsou poskytovány nad rámec základních, povinně zajišťovaných činností. Výše úhrad za fakultativní služby jsou stanoveny v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, které mohou být až v plné výši nákladů na tyto služby.

V Českém Těšíně dne 2.2.2010

Ing. Bernarda Urbancová
ředitelka organizace

Příloha č. 2

CENÍK

pro poskytování osobní asistence – platný od 1. 3. 2010

Úhrada za poskytování osobní asistence se řídí dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách,

ve znění pozdějších předpisů a platné vyhlášky MPSV č. 505/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Klienti mají možnost na základě měsíčního vyúčtování hradit příslušnou částku za poskytnuté služby těmito způsoby:

- poštovní poukázkou, kterou obdrží od poskytovatele,
- převodem na účet poskytovatele vedený u Komerční Banky Český Těšín, a.s., č. účtu 35-7435170297/0100,
- hotově v daných termínech na pracovišti poskytovatele.

SAZBA DLE DÉLKY POSKYTOVANÉ SLUŽBY V JEDNOM DNI BEZ PŘERUŠENÍ

Ceník pro jednotlivce

den	od - do	sazba 1	sazba 2	sazba 3	sazba 4
		1-2 hodiny	3-4 hodiny	5-6 hodin	7 a více hodin
		Kč/hod.	Kč/hod.	Kč/hod.	Kč/hod.
PO – PÁ (denní)	6.00 – 18.00	80	70	60	50
(večerní)	18.00 – 22.00	100	100	100	100
SO – NE (denní)	6.00 – 18.00	100	90	80	70
(večerní)	18.00 – 22.00	100	100	100	100
PO – NE (noční)	22.00 – 6.00	jednotná sazba za celých 8 hodin 800 Kč			

Ceník pro dvojici ve společné domácnosti

den	od - do	sazba 1	sazba 2	sazba 3	sazba 4
		1-2 hodiny	3-4 hodiny	5-6 hodin	7 a více hodin
		Kč/hod.	Kč/hod.	Kč/hod.	Kč/hod.
PO – PÁ (denní)	6.00 – 18.00	120	110	100	90
(večerní)	18.00 – 22.00	160	160	160	160
SO – NE (denní)	6.00 – 18.00	160	140	120	100
(večerní)	18.00 – 22.00	160	160	160	160
PO – NE (noční)	22.00 – 6.00	jednotná sazba za celých 8 hodin 1000 Kč			

- Služba se poskytuje pouze na základě předem uzavřené smlouvy.
- Asistenční službu si lze objednat na dobu od 6.00 do 18.00 hod. v pracovní dny. V době mimo toto vymezení jen po předchozí domluvě dle kapacitních možností poskytovatele.
- V době od 22.00 do 6.00 hod. je možné objednat asistenci pouze na celých 8 hodin.
- Službu je nutné objednat nejpozději 3 dny před plánovanou službou.
- Službu je možné odhlásit nejpozději 1 den před výkonem služby.

- Nejkratší doba účtování osobní asistence je 1 hodina, následně se započítává každá další započatá čtvrt hodina.
- Klient hradí přesun asistentky z pracoviště do místa výkonu služby, a to paušální částkou 20,- Kč za každou návštěvu.
- Uživatel hradí v plné výši všechny další náklady, které vzniknou výkonem služby asistentky (vstupné, jízdné, pobyt, apod.).

Zavedení služby, uzavření smlouvy, informace, poradenství:

Gabriela Kuffová, sociální pracovnice tel.: 558 712 686, 737 005 955
e-mail: kuffova@sostesin.cz

Odhašování a přihlašování plánovaných služeb, informace:

Jarmila Ďurčková, koordinátorka pečovatelské a asistenční služby
tel.: 558 741 971, 724 865 928
e-mail: durcekova@sostesin.cz

Základní činnosti při poskytování osobní asistence

se zajišťují v rozsahu těchto úkonů (v souladu s § 5 vyhl. č. 505/2006 Sb., ve znění pozd.

Předpisů

a) Pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu	
1.	pomoc a podpora při podávání jídla a pití
2.	pomoc při oblékání a svlékání včetně speciálních pomůcek
3.	pomoc při prostorové orientaci, samostatném pohybu ve vnitřním i vnějším prostoru
4.	pomoc při přesunu na lůžko nebo vozík
b) Pomoc při osobní hygieně	
1.	pomoc při úkonech osobní hygieny
2.	pomoc při použití WC
c) Pomoc při zajištění stravy	
1.	pomoc při přípravě jídla a pití
d) Pomoc při zajištění chodu domácnosti	
1.	pomoc s úklidem a údržbou domácnosti a osobních věcí
2.	nákupy a běžné pochůzky
e) Výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti	
1.	pomoc a podpora rodině v péči o dítě
2.	pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s rodinou a pomoc a podpora při dalších aktivitách podporujících sociální začleňování osob
3.	pomoc s nácvikem a upevňováním motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností
f) Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím	
1.	doprovázení do školy, školského zařízení, zaměstnání, k lékaři, na zájmové a volnočasové aktivity, na orgány veřejné moci a instituce poskytující veřejné služby a doprovázení zpět
g) Pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí	
1.	pomoc při komunikaci vedoucí k uplatňování práv a oprávněných zájmů
2.	pomoc při vyřizování běžných záležitostí

Příloha č. 3

Zastupitelstvo města Český Těšín vydává podle § 84, odst. 2, písm. d) zák. č. 128/2000 Sb., obcí ve znění pozdějších předpisů a v souladu s § 27 a dalšími ustanoveními zák. č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů

**Dodatek č. 5 ke zřizovací listině
příspěvkové organizace
Sociální služby Český Těšín**

Úplný název zřizovatele

Název zřizovatele:	Město Český Těšín
Adresa:	nám. ČSA č. 1, 737 01 Český Těšín
Zastoupené starostou:	Ing. Vitem Slovákem
IČO:	00297437
DIČ :	CZ00297437
Okres:	Karviná

Název, sídlo, IČO organizace

Název organizace:	Sociální služby Český Těšín, příspěvková organizace
Adresa:	ul. Kysucká 1822/10, 737 01 Český Těšín
Právní forma:	příspěvková organizace
IČO:	75085984

Čl. 1

Vymezení hlavního účelu zřízení a tomu odpovídajícího předmětu činnosti

1.1 Účelem zřízení příspěvkové organizace je zabezpečení záležitostí, které jsou podle § 35 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, v zájmu obce a jejích občanů. Organizace poskytuje sociální služby občanům ve smyslu zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů a prováděcí vyhlášky MPSV ČR č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a rozhodnutí KÚ Moravskoslezského kraje Ostrava ze dne 20.8.2007 o registraci sociálních služeb.

Info poskytnutá

- 7 -

tel. číslo města Český Těšín

602/1411211
19. 10. 2009

- 1.2 Předmětem hlavní činnosti příspěvkové organizace je zajišťování služeb sociální péče občanům, kteří ji potřebují vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nebo věku, nebo kteří bez pomoci společnosti nemohou překonat obtížnou životní situaci nebo nepříznivé životní poměry, nebo ji potřebují z jiných vážných důvodů. Sociální služby jsou poskytovány prostřednictvím pracovníků v sociálních službách jednak v domácnostech občanů a jednak v Domě s pečovatelskou službou na ul. Kysucké 8 a 10 v Českém Těšíně. Do hlavní činnosti organizace dále patří související provozní, finanční a hospodářská činnost, šetření sociální situace v terénu, návrhy na stanovování úhrad za úkony poskytovaných služeb a výběr úhrad za tyto služby.
- 1.3 Organizace zajišťuje provoz Klubu seniorů pro společenskou, kulturní a jinou zájmovou činnost seniorů a těžce zdravotně postižených občanů města.
- 1.4 Organizace zajišťuje provoz půjčovny kompenzačních pomůcek.

Čl. 2 Doplňková činnost

- 2.1 Organizaci se povoluje k lepšímu využití všech hospodářských možností pronájem nemovitého a movitého majetku k zajištění úkolů vymezených v rámci hlavního účelu, ke kterému je organizace zřízena.
- 2.2 Organizace je oprávněna provozovat doplňkovou činnost v souladu s § 49 ods.2) zák. č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) ve znění pozdějších předpisů - předmět podnikání - Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona.
- 2.3 Organizace sleduje doplňkovou činnost odděleně v souladu se zvláštními předpisy, především zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví a zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.
- 2.4 Podmínkou provádění doplňkové činnosti je její ziskovost na konci účetního období, přičemž pro účely vyhodnocení ziskovosti se neuvažuje tvorba opravných položek a rezerv podle zvláštního zákona
- 2.5 Okruhy doplňkové činnosti navazují na hlavní účel příspěvkové organizace, činnost nesmí narušovat plnění hlavního účelu organizace, vytvořený zisk z doplňkové činnosti organizace použije ve prospěch své hlavní činnosti.

Čl. 3 Statutární orgán

- 3.1 Statutárním orgánem příspěvkové organizace je ředitel, který je jmenován a odvoláván Radou města Český Těšín. V době nepřítomnosti vykonává funkci ředitele jeho zástupce oprávněný k jednání za příspěvkovou organizaci.

- 3.2. Ředitel organizace plní úkoly vedoucího organizace, řídí se obecně závaznými předpisy, nařízeními a pokyny zřizovatele a je oprávněn organizaci zastupovat ve všech záležitostech, které se jí týkají, pokud zřizovací listina nestanoví jinak. V působnosti ředitele jsou zejména tyto úkony:
- realizace pracovních právních vztahů
 - uzavírání smluv
 - realizace úkonů vedoucích k hospodárnému využívání svěřeného a vlastního majetku
 - zajišťování bezpečnosti ochrany zdraví při práci a protipožární ochrany
- 3.3. Ředitel organizace a jeho zástupce jedná jménem organizace tím způsobem, že k vytištěnému nebo napsanému názvu organizace připojí svůj podpis.
- 3.4. Ředitel organizace je povinen vypracovat v souladu s organizační směrnici vydanou zřizovatelem organizační řád a vnitroorganizační směrnice.
- 3.5. Ředitel je povinen umožnit osobám pověřeným zřizovatelem vstup do objektů spravovaných příspěvkovou organizací a zajistit přístup k veškerým dokladům vztahujícím se k činnosti organizace vymezených v čl. 1 této zřizovací listiny.
- 3.6. Ředitel je povinen zajistit dodržování organizačních směrnic zřizovatele, které zavazují příspěvkové organizace zřízené městem Český Těšín.

Čl. 4 Vymezení majetku

Zřizovatel předává příspěvkové organizaci k hospodaření nemovitý majetek (dále jen „svěřený majetek“) uvedený v příloze č.1 této zřizovací listiny.
Movitý majetek nabyla příspěvková organizace do svého vlastnictví na základě bezúplatného převodu od svého zřizovatele.

Čl. 5

Majetková práva a povinnosti k majetku ve vlastnictví příspěvkové organizace.

1. Příspěvková organizace je oprávněna nabývat do svého vlastnictví pouze majetek potřebný k výkonu činností, pro které byla zřízena, a to:
- a) bezúplatným převodem od zřizovatele nebo jeho příspěvkové organizace
 - b) darem s předchozím písemným souhlasem zřizovatele
 - b)1. věcné a peněžité účelově určené dary :
K naplnění ustanovení § 27 odst. 5 písm. b) zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, předloží příspěvková organizace soupis přislíbených darů příslušnému odvětvovému odboru MěÚ, který zpracuje materiál k projednání na nejbližší schůzi Rady města k udělení vydání předchozího souhlasu spojeného s přijetím daru.
 - b)2. peněžité dary účelově neurčené :

Podle ustanovení § 39b zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, zřizovatel poskytuje předchozí souhlas k přijetí peněžitého daru účelově neurčeného, který nepřesáhne částku Kč 40.000,-- v jednotlivém případě a od jednoho dárce.

- c) děděním s předchozím písemným souhlasem zřizovatele; bez tohoto souhlasu je příspěvková organizace povinna dědictví odmítnout
- d) dále příspěvková organizace nabývá do svého vlastnictví:
 - d)1. oběžná aktiva pořízená v běžném roce, tj. peníze, pohledávky, materiál na skladě atd.
 - d)2. movitý majetek, pořízený z příspěvků od zřizovatele, z investičního fondu či z jiných zdrojů např. z dotací.
 - d)3. movitý majetek pořízený z dotace, je-li tento postup v souladu s podmínkami stanovenými poskytovatelem dotace.

2. Příspěvková organizace má k majetku ve svém vlastnictví následující povinnosti:

- a) zpracovat vnitřní směrnici upravující nakládání s tímto majetkem (včetně postupu vyřazování majetku) v souladu s organizační směrnicí Města Český Těšín.
- b) vést majetek v účetní a analytické evidenci odděleně od majetku svěřeného
- c) pojistit vlastní majetek
- d) dodržovat veškeré právní a jiné předpisy v oblasti požární ochrany, životního prostředí, hygieny apod. Zabezpečovat v souladu s příslušnými předpisy revize a technické prohlídky majetku.
- e) trvale sledovat, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky a zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo prekluzi práv z těchto závazků vyplývajících,
- f) vést evidenci uzavřených smluv o nájmu a o výpůjčce majetku.
- g) pokud se stane majetek, který příspěvková organizace nabyla do svého vlastnictví podle § 27 odstavce 5 zákona č. 250/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, pro ni trvale nepotřebný, nabídne ho přednostně bezúplatně zřizovateli. Nepřijme-li zřizovatel písemnou nabídku, může příspěvková organizace po jeho předchozím písemném souhlasu movitý majetek nabídnout k bezúplatnému převodu na ostatní příspěvkové organizace zřízené městem Český Těšín. Nepřijme-li jiná příspěvková organizace písemnou nabídku, může příspěvková organizace za úplatu převést majetek do vlastnictví jiné osoby za podmínek stanovených zřizovatelem.

Čl. 6

Vymezení práv a povinností k majetku zřizovatele předanému příspěvkové organizaci k hospodaření (dále jen „svěřený majetek“):

1. Příspěvková organizace má ke svěřenému majetku tato práva a povinnosti:

- a) držet a hospodárně užívat majetek pro plnění hlavního účelu a předmětu činnosti a doplňkové činnosti dle této zřizovací listiny,
- b) pečovat o zachování majetku a jeho rozvoj, majetek udržovat a chránit před zničením poškozením, odcizením, zneužitím nebo neoprávněnými zásahy,
- c) vést majetek v účetnictví a v předepsané evidenci odděleně od majetku, který má příspěvková organizace ve svém vlastnictví,

- d) dodržovat veškeré právní a jiné předpisy v oblasti požární ochrany, hygieny, životního prostředí, zabezpečovat v souladu s příslušnými předpisy revize a technické prohlídky majetku,
 - e) trvale sledovat, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky a zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo prekluzi práv z těchto závazků vyplývajících,
 - f) neprodleně informovat zřizovatele o vzniku nároku na náhradu škody z pojistné události,
 - g) při pronájmu majetku sjednat nájemné nejméně ve výši, která je v daném místě a čase obvyklá, nejde-li o cenu regulovanou státem nebo stanovenou zřizovatelem. V případě uzavření nájemní smlouvy na dobu delší než jeden rok je povinna příspěvková organizace sjednat inflační doložku změny nájemného,
 - h) informovat zřizovatele o uzavřených smlouvách o nájmu nemovitého majetku, a to zasláním na příslušný odvětvový odbor jedno vyhotovení smlouvy (kopie), ve lhůtě do 14 dnů od jejího uzavření.
2. Příspěvková organizace nesmí svěřený nemovitý majetek prodat, směnit, darovat zatěžovat zástavním právem nebo věcnými břemeny nebo ho vložit do majetku právnických osob. Příspěvková organizace může se svěřeným majetkem nakládat pouze v souladu se zřizovací listinou.

Čl. 7

Další práva a povinnosti

Příspěvková organizace má ke svěřenému majetku a majetku ve svém vlastnictví další práva a povinnosti:

1. Vystupovat jako zadavatel v právních vztazích vyplývajících z právních předpisů upravujících veřejné zakázky a jejich zadávání, a to za podmínek stanovených předpisy zřizovatele upravujícími činnost příspěvkové organizace a vztah příspěvkové organizace ke zřizovateli.
2. Příspěvková organizace je povinna v souladu s ustanovením § 29 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví provést nejméně jednou ročně, avšak vždy ke dni řádné a mimořádné účetní závěrky, inventarizaci veškerého majetku a závazků, včetně majetku zřizovatele předaného organizací k hospodaření.

Čl. 8

Finanční hospodaření příspěvkové organizace

1. Příspěvková organizace je povinna se řídit při svém finančním hospodaření ustanoveními zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
2. Příspěvková organizace je oprávněna uzavřít nájemní smlouvu nebo smlouvu o výpůjčce s jiným vlastníkem majetku pro zajištění svého hlavního účelu a předmětu činnosti nejdéle na dobu pěti let, se souhlasem zřizovatele i na dobu delší.
3. Příspěvková organizace je oprávněna ponechat si příjmy z prodeje či pronájmu movitého majetku, pronájmu nemovitého majetku, bytu nebo nebytových prostor jako vlastní výnosy.
4. Odpisy majetku prováděné příspěvkovou organizací podle zřizovatelem schváleného odpisového plánu jsou zdrojem investičního fondu příspěvkové organizace.
5. Příspěvková organizace není oprávněna uzavírat smlouvy o půjčce, o úvěru, nákupem na splátky nebo smlouvou o finančním pronájmu s následnou koupí najaté věci bez předchozího písemného souhlasu zřizovatele. Příspěvková organizace není oprávněna přijímat na sebe závazek ručitele.
6. Příspěvková organizace není oprávněna nakupovat akcie či jiné cenné papíry. Přijímat je jako protihodnotu za své pohledávky vůči jiným subjektům může jen s předchozím

pisemným souhlasem zřizovatele. Příspěvková organizace nesmí vystavovat nebo akceptovat směnky, ani být směnečným ručitelem.

7. Příspěvková organizace není oprávněna poskytovat dary jiným subjektům s výjimkou peněžitých nebo věcných darů svými zaměstnancům a jiným osobám ze svého fondu kulturních a sociálních potřeb.
8. Příspěvková organizace nesmí :
 - a) zřizovat nebo zakládat právnické osoby
 - b) mít majetkovou účast v právnické osobě zřízené nebo založené za účelem podnikání.

Čl. 9

Závěrečná ustanovení

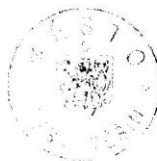
1. Další práva a povinnosti zřizovatele a organizace, pokud nejsou stanoveny v této zřizovací listině se řídí příslušnými právními předpisy.
2. Organizace se zřizuje na dobu neurčitou .

Dodatkem č. 5 se nahrazuje původní zřizovací listina ze dne 14.6.2006 ve znění Dodatku č. 1 ze dne 18.12.2006, Dodatku č. 2 ze dne 24.9.2007, Dodatku č. 3 ze dne 10.3.2008, Dodatku č. 4 ze dne 15.9.2008 a tento text zřizovací listiny je účinný ode dne schválení Zastupitelstvem města Český Těšín.

V Českém Těšíně dne

26.10.2009

Ing. Vít Slováček
starosta

PaedDr. Milan Pecka
místostarosta

Příloha č .4

1. Do které věkové skupiny patříte?		A1
do 60 let		1
61 - 65 let		2
66 - 70 let		3
71 - 80 let		4
81 - 90 let		5
91 a více		6
2. Jste:		A2
muž		1
žena		2
3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?		A3
základní vzdělání		1
učiliště bez maturity		2
učiliště s maturitou		3
střední škola s mauritou		4
vyšší odborná škola		5
vysokoškolské		6
4. Uveďte svůj rodinný stav:		A4
svobodný/á		1
ženatý/vdaná		2
rozvedený/á		3
vdovec/vdova		4
žiji s druhem/družkou		5
5. Zařad'te se do odpovídající skupiny:		A5
chronicky nemocen/nemocná		1
zdravotně postižen/á		2
rodina s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby		3
senior využívající sociální službu		4
potencionální uživatel sociálních služeb		5
jiné - uveďte.....		A6

6. Jste:		A7
zcela soběstačný/á		1
převážně soběstačný/á		2
převážně nesoběstačný/á		3
částečně odkázán na pomoc jiné fyzické osoby		4
zcela odkázán na pomoc jiné fyzické osoby		5
7. Jaký stupeň příspěvku na péči Vám byl přiznán?		A8
I. stupeň (lehká závislost)		1
II. stupeň (středně těžká závislost)		2
III. stupeň (těžká závislost)		3
IV. stupeň (plná závislost)		4
8. Myslíte si, že máte dostatek informací o sociálních službách v Českém Těšíně ?		A9
ano		1
nevím, nedokáži posoudit, zatím jsem žádnou službu nepotřeboval/a		2
ne		3
9. Uveďte, odkud jste se dozvěděl/a o možnostech využívat naše služby - (sociální služby příspěvková organizace, český Těšín, Kysucká 10):		A10
internetové stránky města Český Těšín		1
internetové stránky naší organizace		2
tisk (Tešínské listy)		3
plakátovací plochy a letáky u lékaře		4
městský úřad - sociální odbor		5
od přátel, známých, rodiny		6
jiné - uveďte.....		7
		A11
10. Myslíte si, že jsou v Českém Těšíně sociální služby poskytovány v dostatečné míře, co se týče:		

		1	2	3	4	5																						
		ano	spíše ne	nevím	spíše ne	ne																						
kvality							A12																					
nabídky sociálních služeb							A13																					
dopravní dostupnosti							A14																					
finanční dostupnosti							A15																					
časových možností							A16																					
11. Měl/a jste možnost si vybrat mezi více poskytovateli sociálních služeb, než jste si sociální službu vybral/a?							A17																					
<table border="1"> <tr> <td>ano</td> <td></td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>ne</td> <td></td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>nevyžívám žádnou sociální službu</td> <td></td> <td>3</td> </tr> </table>							ano		1	ne		2	nevyžívám žádnou sociální službu		3													
ano		1																										
ne		2																										
nevyžívám žádnou sociální službu		3																										
12. Využíváte v současnosti nějakou sociální službu naší organizace?							A18																					
<table border="1"> <tr> <td>ano</td> <td></td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>ne, jestliže ne, přejděte k otázce č. 18</td> <td></td> <td>2</td> </tr> </table>							ano		1	ne, jestliže ne, přejděte k otázce č. 18		2																
ano		1																										
ne, jestliže ne, přejděte k otázce č. 18		2																										
13. Jakou?							A19																					
<table border="1"> <tr> <td>pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu</td> <td></td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu</td> <td></td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy</td> <td></td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>pomoc při zajištění chodu domácnosti</td> <td></td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>pedikura</td> <td></td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>asistenční služba</td> <td></td> <td>6</td> </tr> <tr> <td>zapůjčení kompenzační pomůcky</td> <td></td> <td>7</td> </tr> </table>							pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu		1	pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu		2	poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy		3	pomoc při zajištění chodu domácnosti		4	pedikura		5	asistenční služba		6	zapůjčení kompenzační pomůcky		7	
pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu		1																										
pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu		2																										
poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy		3																										
pomoc při zajištění chodu domácnosti		4																										
pedikura		5																										
asistenční služba		6																										
zapůjčení kompenzační pomůcky		7																										
14. Jestliže máte zkušenosti s využíváním sociálních služeb, uveďte prosím, jak jste byl/a s danou službou spokojen/á:							A20																					
<table border="1"> <tr> <td>velmi spokojen/a</td> <td></td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>spíše spokojen/a</td> <td></td> <td>2</td> </tr> </table>							velmi spokojen/a		1	spíše spokojen/a		2																
velmi spokojen/a		1																										
spíše spokojen/a		2																										

spokojen/a spíše nespokojen/a Velmi nespokojen/a		3
		4
		5
15. Pokud jste měl/a jakýkoliv důvod k nespokojenosti se sociální službou, kterou využíváte , pokuste se tento důvod krátce popsat.		A21
		A22
		A23
16. Jste spokojen/a s osobním přístupem (chováním a vystupováním) pracovníků, kteří sociální služby poskytují?		A24
ano částečně ne		1
		2
		3
17. Pokud jste měl/a důvod k nespokojenosti s přístupem pracovníků, napište jaký.		A25
		A26
		A27
18. Přivítal/a byste rozšíření služeb naší organizace?		A28
ne - jsem spokojen/a s nabízenými službami ano (uveďte konkrétně jakou novou službu by jste přivítal/a)		1
		2
19. Znáte náplň činností, aktivit Klubu seniorů na Štefánikové ulici?		A29
ano ne nevím, nemám informace k čemu klub slouží		1
		2
		3

20. Přivítal/a byste rozšíření aktivit v Klubu pro seniory?		A30						
<table border="1"> <tr> <td>jsem spokojen/a s nabízenými aktivitami</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>nevím - nenavštěvuji</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>ano (uveďte co konkrétně by jste přivítal/a)</td> <td>3</td> </tr> </table>		jsem spokojen/a s nabízenými aktivitami	1	nevím - nenavštěvuji	2	ano (uveďte co konkrétně by jste přivítal/a)	3	
jsem spokojen/a s nabízenými aktivitami	1							
nevím - nenavštěvuji	2							
ano (uveďte co konkrétně by jste přivítal/a)	3							
21. Přivítal/a by jste zřízení knihovny pro seniory v klubu seniorů ?		A31						
<table border="1"> <tr> <td>ano</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>ne</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>nevím</td> <td>3</td> </tr> </table>		ano	1	ne	2	nevím	3	
ano	1							
ne	2							
nevím	3							
22. Měl/a by jste zájem o projekci filmů v prostorách DPS a klubu seniorů ?		A32						
<table border="1"> <tr> <td>ano</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>ne</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>nevím</td> <td>3</td> </tr> </table>		ano	1	ne	2	nevím	3	
ano	1							
ne	2							
nevím	3							
23. Měl/a by jste zájem o pořádání tanečních kurzů pro seniory ?		A33						
<table border="1"> <tr> <td>ano</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>ne</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>nevím</td> <td>3</td> </tr> </table>		ano	1	ne	2	nevím	3	
ano	1							
ne	2							
nevím	3							
24. Měl/a by jste zájem o počítačové kurzy (internet apod.) a následné zřízení počítačové místnosti v prostorách DPS ?		A34						
<table border="1"> <tr> <td>ano</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>ne</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>nevím</td> <td>3</td> </tr> </table>		ano	1	ne	2	nevím	3	
ano	1							
ne	2							
nevím	3							
25. Měl/a by jste zájem o kroužky rukodělných prací (keramika, tkaní koberců apod.)		A35						
<table border="1"> <tr> <td>ano</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>ne</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>nevím</td> <td>3</td> </tr> </table>		ano	1	ne	2	nevím	3	
ano	1							
ne	2							
nevím	3							
Jiný (napište)		A36						

jaký):											
26. Přivítal/a by jste pořádání plesu seniorů ?		A37									
<table border="1"> <tr> <td>ano</td> <td></td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>ne</td> <td></td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>nevím</td> <td></td> <td>3</td> </tr> </table>		ano		1	ne		2	nevím		3	
ano		1									
ne		2									
nevím		3									
27. Přivítal/a by jste zřízení maserského salonu v prostorách DPS ?		A38									
<table border="1"> <tr> <td>ano</td> <td></td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>ne</td> <td></td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>nevím</td> <td></td> <td>3</td> </tr> </table>		ano		1	ne		2	nevím		3	
ano		1									
ne		2									
nevím		3									
28. Přivítal/a by jste zřízení psychiatrické poradny v prostorách DPS a klubu seniorů ?		A39									
<table border="1"> <tr> <td>ano</td> <td></td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>ne</td> <td></td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>nevím</td> <td></td> <td>3</td> </tr> </table>		ano		1	ne		2	nevím		3	
ano		1									
ne		2									
nevím		3									
29. Přivítal/a by jste pořádání kurzů muzikoterapie v prostorách DPS a klubu seniorů ?		A40									
<table border="1"> <tr> <td>ano</td> <td></td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>ne</td> <td></td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>nevím</td> <td></td> <td>3</td> </tr> </table>		ano		1	ne		2	nevím		3	
ano		1									
ne		2									
nevím		3									
30. Přivítal/a by jste rozšíření počtu výletů pořádaných pečovatelskou službou ?		A41									
<table border="1"> <tr> <td>ano</td> <td></td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>ne</td> <td></td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>nevím</td> <td></td> <td>3</td> </tr> </table>		ano		1	ne		2	nevím		3	
ano		1									
ne		2									
nevím		3									
31. Přivítal/a by jste zajištění návštěv divadel pečovatelskou službou ?		A42									
<table border="1"> <tr> <td>ano</td> <td></td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>ne</td> <td></td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>nevím</td> <td></td> <td>3</td> </tr> </table>		ano		1	ne		2	nevím		3	
ano		1									
ne		2									
nevím		3									
30. Máte jakýkoliv další podnět nebo nápad ? Prosím napište.											
<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>					A43						

SPONZORSKÁ SMLOUVA

Smluvní strany:

UNTRACO, v.o.s..

Se sídlem: Slavíkova 6139/ 18c, 708 00 Ostrava - Poruba

IČO: 15503623, DIČ: CZ15503623

Bank.spoj.: ČSOB Ostrava, č.úctu: 9392493/ 0300.

Zastoupena: panem Ivanem Babincem, ředitelem společnosti

(dále jen „dárce“)

a

Sociální služby Český Těšín, příspěvková organizace

Se sídlem: Kysucká 10, 737 01 Český Těšín

IČO: 75085984

Bank.spojení: KB Český Těšín Č.úctu: 35-7435170297/ 0100

Zastoupena: paní Ing. Bernardou Urbancovou, ředitelkou organizace

(dále jen „obdarovaný“)

uzavírají podle ustanovení § 628 a násl. Občanského zákoníku tuto darovací smlouvu

1. Předmětem této smlouvy je poskytnutí sponzorského daru:
Polohovací stolek - KRMÍK – 2 ks.
Zboží v hodnotě 5593,-- Kč včetně 19% DPH.
2. Obdarovaný dar přijímá do svého vlastnictví a zavazuje se použít jej pouze k účelu, k němuž byl poskytnut.
3. Dárce má právo žádat obdarovaného o předložení příslušných dokladů, osvědčujících užití daru.
4. Dárce má právo požadovat vrácení daru pouze v případě zjištění, že obdarovaný porušil ustanovení bodu 2. této smlouvy.
5. Obdarovaný může na základě rozhodnutí dar vrátit dárce v případě, že dárce nepřiměřeným způsobem zasahuje do činnosti obdarovaného nebo poškozují jeho dobré jméno.
6. Další smluvní ujednání:.....
7. Tato smlouva se vyhotovuje ve dvou stejnopisech, z nichž po jednom obdrží každá ze smluvních stran.
8. Smluvní strany prohlašují, že tuto smlouvu před podpisem přečetly, že byla uzavřena po vzájemném ujednání, podle jejich pravé a svobodné vůle. Autentičnost této smlouvy potvrzují svým podpisem. Zároveň tímto podpisem potvrzuje obdarovaný převzetí daru.

V Českém Těšíně.....dne 17.9.2008

 UNTRACO v.o.s.
Slavíkova 6139/18c
708 00 OSTRAVA-Poruba, ČR
DIČ: CZ15503623
tel.: 596 919 898-8 fax: 596 919 401
e-mail: obena@untraco.cz

Dárce:.....Obdarovaný:.....

Ministerstvo spravedlnosti České republiky

Sbírka listin: Sociální služby Český Těšín, příspěvková organizace

!!!UPOZORNĚNÍ!!!

Data pro tento výpis byla získána z jednotlivých rejstříkových soudů. **Soud neodpovídá za obsah zveřejněných listin na těchto stránkách a případný nesoulad jejich obsahu se stavem skutečným. Ve smyslu § 27 odst. 3 obchodního zákoníku pouze sbírku listin vede.** V případě, že se domníváte, že jsou v poskytovaných údajích chyby či nesoulad se skutečným stavem věcí, kontaktujte prosím příslušný rejstříkový soud.

- Základní identifikační údaje
 - ┆ Spisová značka: **Pr 1060** vedená u **Krajského soudu v Ostravě**
 - ┆ Obchodní jméno: Sociální služby Český Těšín, příspěvková organizace
 - ┆ IČO: **75085984** ([viz obchodní rejstřík](#))

- ┆ Adresa
 - ┆ Sídlo společnosti: Český Těšín, Štefánikova 877/3, PSČ 73701

- Listina
 - ┆ Značka: **Pr 1060/SL 7** vedená u **Krajského soudu v Ostravě**
 - ┆ Typ: účetní závěrka r. 2008 + zpr. o hosp. org.
 - ┆ Kdy vznikla:
 - ┆ Kdy měla být založena:
 - ┆ Kdy došla: 30.03.2010
 - ┆ Kdy byla založena: 07.04.2010
 - ┆ Řízení:

- Obsah (**24 stran**)

Příloha č.7

Etický kodex - strana 1 (celkem 1)

SOCIÁLNÍ SLUŽBY ČESKÝ TĚŠÍN, příspěvková organizace

Kysucká 1822/10

737 01 Český Těšín

ETICKÝ KODEX

pracovníků Sociálních služeb Český Těšín, příspěvkové organizace

Kodex jako součást vnitřních norem organizace, je pro všechny zaměstnance závazný a jeho nedodržování bude posuzováno jako porušení pracovní kázně se všemi vyplývajícími důsledky.

Účelem kodexu je stanovit žádoucí standardy chování všech zaměstnanců Sociálních služeb Český

Těšín, příspěvkové organizace (dále jen SoS) a informovat uživatele i veřejnost o chování, které jsou

oprávněni od zaměstnanců očekávat. Podstatou kodexu je tedy stanovení podmínek a zásad účinné

pomoci poskytované pracovníky SoS v souladu s vymezenými etickými principy.

Etický kodex je souborem norem sociální péče, pravidel a hodnot, které zaručují postupné zavádění a

naplňování Standardů kvality sociálních služeb v organizaci. V tomto smyslu je základním dokumentem principů morálky a pracovního chování, zaměstnanecké kultury zaměstnance, který

dotváří pozitivní obraz SoS, poskytováním svých služeb uživatelům a veřejnosti.

Etické zásady

1. Sociální práce je založena na hodnotách demokracie, lidských práv a sociální spravedlnosti.

Pracovníci proto dbají na dodržování lidských práv u skupin a jednotlivců tak, jak jsou vyjádřeny

v Listině základních práv a svobod, řídí se platnými právními předpisy a normami, platnými pro

výkon jeho povolání.

2. Pracovník respektuje jedinečnost každého člověka bez ohledu na jeho původ, etnickou příslušnost, rasu či barvu pleti, mateřský jazyk, věk, pohlaví, rodinný stav, ekonomickou situaci,

náboženské a politické přesvědčení a bez ohledu na to, jak se podílí na životě celé společnosti.

3. Pracovník respektuje právo každého jedince na seberealizaci v takové míře, aby nedocházelo k

omezení stejného práva druhých osob. Chová se zdvořile a přistupuje ke každému člověku jako

k jedinečné lidské bytosti s pochopením, úctou, empatií, trpělivostí a reaguje na jeho potřeby

4. Pracovník pomáhá jednotlivcům, skupinám, komunitám a sdružení občanů svými znalostmi,

dovednostmi a zkušenostmi při jejich rozvoji a při řešení konfliktů jednotlivců se společností a

jejich následků.

5. Pracovník dává přednost profesionální odpovědnosti před svými soukromými zájmy.

Služby

poskytuje na nejvyšší odborné úrovni.

Pravidla etického chování pracovníka v sociálních službách

Ve vztahu ke klientovi

1. Pracovník podporuje své klienty k vědomí vlastní odpovědnosti.
2. Pracovník jedná tak, aby chránil důstojnost a lidská práva svých klientů. Přistupuje ke klientovi v duchu rovnocenného partnerství, které se zakládá na stejné lidské důstojnosti každého člověka.
3. Pracovník pomáhá se stejným úsilím a bez jakékoliv formy diskriminace všem klientům. Při žádné formě diskriminace nespolupracuje a neúčastní se jí. Jedná s každým člověkem jako s celostní bytostí. Zajímá se o celého člověka v rámci rodiny, komunity a společenského a Etický kodex - strana 2 (celkem 2) přirozeného prostředí a usiluje o rozpoznání všech aspektů života člověka. Zaměřuje se na silné stránky jednotlivců, skupin a komunit, a tak podporuje jejich zmocnění.
4. Chrání klientovo právo na soukromí a důvěrnost jeho sdělení. Data a informace požaduje s ohledem na potřebnost při zajištění služeb, které mají být klientovi poskytnuty a informuje ho o jejich potřebnosti a použití. Žádnou informaci o klientovi neposkytuje bez jeho souhlasu. Výjimkou jsou osoby s omezenou způsobilostí k právním úkonům, nebo jestliže jsou ohroženy další osoby.
5. Pracovník dbá, aby uživatelé obdrželi potřebné informace a pomoc v jejich současné životní situaci včetně služeb a dávek sociálního zabezpečení, na které mají nárok, a to nejen od instituce, ve které jsou zaměstnání, ale i ostatních příslušných zdrojů. Poučí uživatele o povinnostech, které vyplývají z takto poskytnutých služeb a dávek. Podporuje klienta při řešení problémů týkajících se dalších sfér jeho života.
6. Pracovník podporuje klienty při hledání možností jejich zapojení do procesu řešení jejich problémů. Pomoc pracovníka spočívá především v poskytnutí podpory uživateli a v jeho zplnomocnění k vlastnímu řešení jeho problému a naplnění vlastních aspirací. Pracovník tedy vede zájemce o službu a stávající klienty k odpovědnosti za sebe sama a nečiní je na službě závislými.
7. Pracovník je si vědom svých odborných a profesních omezení. Pokud s klientem nemůže sám pracovat, předá mu informace o dalších formách pomoci. Uživatelé a jejich opatrovníci mají právo na informace v takové podobě, jaká odpovídá jejich věku a chápání. Musí mít zároveň možnost otevřeně hovořit o svých potřebách. Pracovník jedná s klienty, kteří používají jejich služby s účastí, empatií a péčí, zachází s nimi s taktem a pochopením a respektuje jejich soukromí a intimitu.
8. Pracovník nikdy neřeší s klientem interní problémy organizace.

Ve vztahu ke svému zaměstnavateli

1. Pracovník odpovědně plní své povinnosti vyplývající ze závazku ke svému zaměstnavateli, podílí se na vytváření dobrých pracovních vztahů v organizaci.
2. Pracovník se v maximální míře snaží zabránit jakékoliv činnosti či jednání, které by poškozovaly dobré jméno organizace. Tato zásada se vztahuje i na záležitosti, které se přímo netýkají výkonu pracovní činnosti zaměstnance.

3. Pracovník se snaží ovlivňovat pracovní postupy a jejich praktické uplatňování s ohledem na co

nejvyšší úroveň služeb poskytovaných uživatelům.

4. V zaměstnavatelské organizaci spolupůsobí při vytváření takových podmínek, které umožní

pracovníkům přijmout a uplatňovat úroveň služeb poskytovaných klientům.

5. Povinností pracovníka je vyhnout se konfliktům soukromého zájmu s jeho postavením jako zaměstnance a předcházet takovým jednáním, které mohou podezření z konfliktů zájmů vyvolat.

Zejména nesmí uvádět v omyl uživatele, spoluzaměstnance ani veřejnost. Informace, které poskytuje uživatelům, jejich zástupcům či oprávněným institucím v zákonném rozsahu, jsou úplné, nezkrácené, pravdivé a srozumitelné.

6. Pracovník nevyžaduje ani nepřijímá dary a žádná zvýhodnění, která by mohla ovlivnit rozhodování o službě nebo narušit profesionální přístup ke klientovi či žadateli, nebo jež by bylo

možno považovat za odměnu za práci, která je jeho povinností.

Ve vztahu ke svým spolupracovníkům

1. Pracovník respektuje znalosti a zkušenosti svých kolegů a ostatních odborných pracovníků. Spolupracuje s nimi, což přispívá ke zvyšování kvality poskytovaných služeb. Na pracovišti chová vstřícně, korektně a kolegiálně.

2. Pracovník respektuje rozdíly v názorech a praktické činnosti kolegů a ostatních odborných pracovníků. Politické přesvědčení, zaměření či další veřejné aktivity nesmí mít negativní vliv na

pracovní vztahy a pracovní zařazení v organizaci a nesmí vést k nerovnému přístupu k člověku (ať

je to spolupracovník nebo klient).

Etický kodex - strana 3 (celkem 3)

3. Základem vztahů mezi pracovníky je vzájemné, čestné, slušné a společensky korektní chování.

Kritické připomínky k nim vyjadřuje na vhodném místě vhodným způsobem (tzn. pouze na pracovišti a nikdy ne před uživatelem sociální služby či žadatelem o službu). Pracovník nikdy nehovoří s klientem o neodbornosti nebo nekvalitní práci svého kolegy.

Ve vztahu ke svému povolání a odbornosti

1. Pracovník dbá na udržení a zvyšování prestiže svého povolání a organizace. I v mimopracovní

době vystupují tak, aby nesnižoval důvěru v očích veřejnosti.

2. Neustále se snaží o udržení a zvyšování odborné úrovně své práce a uplatňování nových přístupů

a metod. Je povinen se vzdělávat a udržovat svou kvalifikaci a způsobilost pro výkon své profese.

3. Je zodpovědný za své soustavné celoživotní vzdělávání a výcvik, což je základ pro udržení stanovené úrovně odborné práce a schopnosti řešit etické problémy.

4. Pracuje jako člen týmu s právem vyžadovat podporu a poskytovat podporu druhým, pro svůj

odborný růst využívá znalosti a dovednosti svých kolegů a jiných odborníků.

Ve vztahu ke společnosti

1. Pracovník má právo i povinnosti upozorňovat širokou veřejnost a příslušné orgány na případy

porušování zákonů a oprávněných zájmů občanů.

2. Zavazuje se o zlepšení sociálních podmínek a zvyšování sociální pomoci v místě, kde působí tím

že, informuje a ovlivňuje příslušné orgány místní správy a samosprávy

3. Působí na rozšíření možnosti a příležitosti ke zlepšení kvality života pro všechny lidi a to se

zvláštěm zřetelem ke znevýhodněným jedincům a zdravotně postiženým osobám a skupinám.

Podporuje jedince a jeho rodinu v jejich přirozených podmínkách.

4. Pracovník přispívá k zajištění plnohodnotné účasti uživatelů v sociálním, kulturním a politickém

životě a dění ve společnosti.

Vydáním etického kodexu vzniká všem vedoucím zaměstnancům organizace povinnost prokazatelně

seznámit své podřízené zaměstnance s tímto etickým kodexem a dále umožnit těmto zaměstnancům do

etického kodexu kdykoliv nahlédnout.

Etický kodex jako součást vnitřních norem je pro každého zaměstnance závazný a jeho nedodržování

může být posuzováno jako porušení pracovní kázně se všemi z toho vyplývajícími důsledky.

Toto nařízení ředitele Sociálních služeb Český Těšín, p.o., k zásadám chování a jednání zaměstnanců

nabývá účinnosti dnem 1.1.2009.

V Českém Těšíně dne 22.12.2008

Zpracoval: Ing. B. Urbancová

ředitelka organizace

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Jarmila ĎURČEKOVÁ
Katedra:	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	Mgr. Miroslav DOPITA, Ph.D.
Rok obhajoby:	2010

Název práce:	Rozšiřování a financování nadstandardních služeb pečovatelské služby v Českém Těšíně
Název v angličtině:	SPREADING AND FINANCING OF ABOVE STANDARD SERVICES PROVIDED BY ČESKÝ TĚŠÍN DAY CARE
Anotace práce:	Diplomová práce je zaměřena na možnost rozšíření a financování nadstandardních služeb. Prostřednictvím výzkumu zjišťuje případný zájem o nabízené služby. Vyhodnocuje provedený výzkum a nabízí finanční a personální realizaci nadstandardních služeb.
Klíčová slova:	Pečovatelská služba, Nadstandardní služby, Senioři, Sociální služby, Standardy kvality, Financování
Anotace v angličtině:	The Diploma Work deals with possibility of spreading above standard services and their financing. Through the research it finds out the interest in offered services. It also evaluates the research and suggests financial and personal implementation of above standard services.
Klíčová slova v angličtině:	Domiciliary Care Services, Above Standard Services, Seniors, Social Services, Quality Standards, Financing
Přílohy vázané v práci:	CD
Rozsah práce:	99 stran
Jazyk práce:	český